

JAARSTUKKEN 2025

Colofon

Uitgave:

Gemeente Wassenaar

Postbus 499

2240 AL Wassenaar

Inlichtingen: gemeente@wassenaar.nl

d.d. juni 2026

Informatieve afbeelding

JAARREKENING 2025 IN EEN OOGOPSLAG

Gemeente Wassenaar

HOE KOMT DE GEMEENTE AAN HAAR GELD?

Het Rijk

€ 60.322.015

Algemene uitkering en specifieke uitkeringen

Uit reserves

€ 4.539.899

Inzet bestemmingsreserves

Overige inkomsten

€ 10.307.091

O.a. huur, rente, dividend en specifieke uitkeringen

Lokale heffingen

€ 28.572.065

Toeristenbelasting	€ 2.244.390
Hondenbelasting	€ 207.856
Begraafrechten	€ 63.712
Precariobelasting	€ 106.346
Vergunningen en leges	€ 2.260.847
Rioldheffing	€ 2.853.098
Onroerendezaakbelasting	€ 14.089.190
Afvalstoffenheffing	€ 6.554.269
Overige belastingen	€ 198.357

TOTALE INKOMSTEN
€ 103.741.070

WAAR HEEFT DE GEMEENTE WASSENAAR HAAR GELD AAN BESTEED?

P1 Veiligheid en Handhaving

- Crisisbeheersing en brandweer
- Openbare orde en Veiligheid
- Handhaving
- Ondernijning
- Wassenaarse Reddingsbrigade

€ 4.741.619

Reservemutaties

- Toevoeging aan het vermogen van de gemeente

€ 2.544.841

P5 Natuur, Klimaat en Mobiliteit

- Verkeer en vervoer
- Parkeren
- Verkeersveiligheid
- Onderhoud wegen, openbare verlichting, straatmeubilair en bruggen
- Straatreiniging en zwerfafval
- Economische ontwikkeling en promotie
- Riolering
- Afval
- Milieubeheer en Omgevingsdienst Haaglanden
- Openbaar groen en recreatie
- Energie- en warmtetransitie

€ 18.959.729

Overheveling budget voor niet in 2024 afgeronde werkzaamheden

€ 383.830

P2 Mens en Maatschappij

- Onderwijsbeleid en Leerlingzaken
- Leerlingvervoer
- Leerplicht
- Voor- en vroegschoolse educatie
- Sport- en scoutingbeleid
- Kunst en cultuur
- Bibliotheek en media
- Samenkracht en burgerparticipatie
- Wijkteams
- Inkomensregelingen (bijstand, participatie en re-integratie)
- Jeugdzorg
- Jeugdgezondheidszorg
- GGD en Veilig Thuis
- Maatschappelijke ondersteuning

€ 40.767.359

P3 Bestuur en Middelen

- Financiën
- Bedrijfsvoering/organisatie
- Personeel
- Informatievoorziening/ICT
- Juridische ondersteuning
- Huisvesting
- Bestuur
- KCC en burgerzaken
- Beheer gebouwen en gronden
- Treasury
- Belastingen
- Algemene uitkering gemeentefonds
- Verduurzamen eigen panden

€ 26.728.023

P4 Fysieke Leefomgeving

- Ruimtelijke ordening en omgevingsplannen
- Omgevingswet/omgevingsvisie
- Wonen, bouwen en omgevingskwaliteit
- Onderwijshuisvesting
- Begraafplaatsen
- Cultureel erfgoed
- Verduurzamen monumenten, scholen en huizen

€ 6.086.316

UITGAVEN VAN
€ 99.827.886

verdeelde naar de programma's

Resultaat

€ 3.913.184

Resultaat dat na bestemming wordt toegevoegd aan het eigen vermogen

€ 3.529.354

MEER WETEN? KIJK OP WWW.WASSENAAR.NL

Inhoudsopgave

Woord vooraf	5
Leeswijzer	7
Jaarverslag 2025	9
Programmaverantwoording	10
Inleiding	11
Financiële resultaten	11
Recapitulatie	16
P1 Veiligheid en handhaving	17
P2 Mens en maatschappij	24
P3 Bestuur en middelen	44
P4 Fysieke leefomgeving	53
P5 Natuur, klimaat en mobiliteit	64
Paragrafen	81
Paragraaf Lokale Heffingen	82
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	88
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	100
Paragraaf Financiering	105
Paragraaf Verbonden partijen	112
Paragraaf Bedrijfsvoering	121
Paragraaf Grondbeleid	132
Jaarrekening 2025	134
Balans per 31 december 2025	135
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	137
Toelichting op de balans per 31 december 2025	144
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	165
Overzicht baten en lasten in de jaarrekening	165
Incidentele baten en lasten	166
Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	169
Overzicht baten en lasten per taakveld	169
Specifiek uitkeringen: Single information, Single audit	171
Wet normering topinkomens	180
Rechtmatigheidsverantwoording	183
Bijlagen / overige gegevens	186
Bijlage 1: Bestuursovereenkomst: Structuur Staat van de Gemeente	187
Bijlage 2: Overzicht over te hevelen en af te sluiten kredieten	189
Bijlage 3: Controleverklaring van de onafhankelijk accountant	192

Woord vooraf

Beste Wassenaarders,

Voor u liggen de jaarstukken van 2025 van de gemeente Wassenaar, bestaande uit het jaarverslag en de jaarrekening. Met deze jaarstukken legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af of de doelen uit die begroting op alle terreinen en programma's zijn behaald, nog in uitvoering zijn of nog moeten worden uitgevoerd. Transparantie over de besteding van gemeenschapsgeld vinden wij van groot belang in een open en betrokken samenleving.

De jaarrekening 2025 laat een positief financieel resultaat zien van € 3,9 miljoen. Daarmee sluit de gemeente het jaar beter af dan vooraf begroot. Dit resultaat bevestigt dat Wassenaar financieel solide blijft en zorgvuldig omgaat met publieke middelen. De jaarstukken laten zien dat ook in 2025 grote maatschappelijke en financiële opgaven om aandacht vroegen.

In 2025 is op uiteenlopende terreinen gewerkt aan een veilig, leefbaar en toekomstbestendig Wassenaar. Zo werd ingezet op veiligheid en handhaving, de ondersteuning van inwoners binnen het sociaal domein, en op thema's als sport en cultuur, onderwijs, gezondheid en duurzaamheid. Het Sociaal Team Wassenaar stond klaar voor inwoners met uiteenlopende hulpvragen, terwijl maatschappelijke organisaties en vrijwilligers bijdroegen aan een sterke en betrokken sociale basis.

De belangrijkste behaalde resultaten in 2025 zijn de succesvolle afronding van de centrumrenovatie, waardoor onze dorpskern merkbaar aantrekkelijker en levendiger is geworden. Ook zijn de Economische Visie en de Sportvisie vastgesteld, waarmee richting is gegeven aan een vitaal ondernemingsklimaat en een sterk sportuitvoeringsprogramma. Verder zijn belangrijke stappen gezet met het besluit over de toekomst van De Warenar, de doorontwikkeling van het sociaal team en het positieve besluit over de nieuwbouw van woningen op het terrein van de voormalige Den Deylschool. Daarnaast kijken wij terug op een goed verlopen NAVO-top, Tweede Kamerverkiezingen, de invoering van het wegencategoriseringsplan en de provinciale subsidie voor de Noordrand van Wassenaar.

Meerdere projecten zijn van start gegaan, zoals de revitalisering van De Wassenaarse Slag. Er is bovendien doorgewerkt aan woningbouwontwikkelingen, mobiliteit, de implementatie van de Omgevingswet en investeringen in voorzieningen en de openbare ruimte.

Met deze jaarstukken sluiten wij niet alleen het boekjaar 2025 af, maar kijken wij ook vooruit naar een volgende fase voor Wassenaar. De gemeenteraadsverkiezingen van 2026 vormen daarbij een belangrijk ijkpunt voor de toekomst van onze gemeente. Veel van de opgaven en projecten die in 2025 zijn gestart, lopen door in de komende jaren en leggen een stevige basis voor de nieuwe gemeenteraad en de verdere ontwikkeling van Wassenaar.

Tevens gaat het niet om nieuw beleid, maar om de uitkomst van eerder vastgestelde begrotingen en doelstellingen. De jaarstukken onderstrepen dat Wassenaar blijft investeren in een sterke toekomst voor het dorp. Met een

omvangrijke investeringsportefeuille werken we gericht aan een hoogwaardige leefomgeving, goede voorzieningen en uitstekende dienstverlening. Daarbij zoeken we steeds naar een zorgvuldige balans tussen ambitie, uitvoerbaarheid en financiële verantwoordelijkheid.

Samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en de gemeenteraad blijven we werken aan een 'gewoon bijzonder dorp': een plek waar het prettig is om te wonen, werken, ondernemen en recreëren. Wij danken iedereen die zich hiervoor dagelijks inzet en hieraan bijdraagt.

Voor nu wensen wij u veel leesplezier. Voor vragen bent u altijd welkom in ons gemeentekantoor.

Namens het College van Burgemeester en Wethouders,

Met hartelijke groet,

Laurens van Doeveren

Wethouder Financiën, Economie en Sport

Met de jaarstukken 2025 legt het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wassenaar verantwoording af aan de raad over het gevoerde beleid. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening.

Het jaarverslag

Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording van de 5 programma's, een overzicht van de wettelijk verplichte beleidsindicatoren en de verplichte paragrafen. In de Inleiding bij het jaarverslag wordt beknopt ingegaan op de belangrijkste inhoudelijke en financiële kanttekeningen bij 2025.

In de programmaverantwoording licht het college toe wat er in 2025 beleidsmatig is gerealiseerd.

Dit gebeurt per programma aan de hand van de volgende vragen:

- wat waren we van plan? Dit is weergegeven onder de doelstellingen;
- wat hebben we daarvoor gedaan? Dit is weergegeven onder de belangrijkste resultaten;
- wat heeft het gekost? Dit is weergegeven in de financiële toelichting: hier gaat het om overschrijdingen/onderschrijdingen groter dan € 50.000 m.b.t. de actuele begroting 2025.

In ieder programma is aan de doelstellingen een aantal resultaten gekoppeld. Hiervan wordt beschreven wat er is bereikt en wat het heeft gekost. De gewenste maatschappelijke effecten zijn meetbaar gemaakt in de tabel met beleidsindicatoren.

Legenda bij de scores van de resultaten:

	<i>Voltooid</i>
	<i>Op koers</i>
	<i>Aandacht vereist</i>
	<i>Niet voltooid/niet begonnen</i>

De verplichte paragrafen in het jaarverslag bevatten dwarsdoorsneden van de jaarstukken op specifieke onderwerpen. Deze verplichte paragrafen zijn:

- Paragraaf Lokale heffingen
- Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen
- Paragraaf Financiering
- Paragraaf Verbonden partijen
- Paragraaf Bedrijfsvoering (*Rechtmatigheidsverantwoording*)
- Paragraaf Grondbeleid

In dit jaarverslag legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af over de financiële rechtmatigheid van de in 2025 gerealiseerde baten, lasten en balansmutaties. Als gevolg hiervan neemt het college

de rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening, volgens een standaardmodel, en geeft een toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering.

De jaarrekening

In de jaarrekening wordt de vraag beantwoord wat het gevoerde beleid heeft gekost.

De jaarrekening bestaat uit het overzicht van baten en lasten per programma en taakveld en de balans met toelichting. Bij de financiële toelichting onder de programma's is de verschillenanalyse per taakveld opgenomen. Conform de Financiële Verordening gemeente Wassenaar 2025 worden verschillen toegelicht indien deze groter zijn dan € 50.000. De verantwoording van de Specifieke Uitkeringen is opgenomen in de SISA-bijlage.

Afrondingsverschillen

Doordat bedragen worden afgerond op duizendtallen kan het voorkomen dat er minimale afrondingsverschillen in de tabellen van de jaarstukken zitten.

Controleverklaring

De jaarrekening wordt gecontroleerd door de, door de raad aangestelde, onafhankelijke accountant. Hij geeft een controleverklaring af met een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening.

Jaarverslag 2025

Inleiding

Financiële resultaten

Rekeningresultaat

In de voorschriften Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is bepaald dat de baten en lasten per programma worden verantwoord. Het verschil tussen baten en lasten vormt het saldo van de baten en lasten.

Vervolgens worden de toevoegingen aan en onttrekkingen van de reserves afzonderlijk verantwoord. Door het saldo van baten en lasten te corrigeren met deze mutaties ontstaat het gerealiseerde resultaat.

Het gerealiseerde resultaat wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad. Voorgesteld wordt het resultaat te bestemmen, onder andere door toevoeging aan de algemene reserve.

Onderstaand overzicht geeft een samenvatting van de opbouw van het geraamde en gerealiseerde resultaat over 2025.

Tabel 0.1

bedragen x € 1.000, + = voordelig, - = nadelig

Presentatie van het structureel rekeningsaldo	Begroting actueel 2025	Jaarrekening 2025
Totaal baten	98.738	99.201
Totaal lasten	-100.176	-97.283
1. Totaal saldo van baten en lasten	-1.438	1.918
Onttrekkingen aan reserves	5.422	4.539
Toevoegingen aan reserves	-2.544	-2.544
2. Totaal onttrekking / toevoeging reserves	2.878	1.995
Geraamd / gerealiseerd resultaat voor bestemming (1+2)	1.440	3.913
Waarvan incidentele baten en incidentele onttrekkingen aan reserves	7.033	6.858
Waarvan incidentele lasten en incidentele toevoegingen aan reserves	-5.248	-4.512
Saldo incidentele baten en lasten	1.785	2.346
Geraamd / gerealiseerd structureel resultaat	-345	1.567

Het geraamde resultaat van de actuele begroting van 2025 van € 1.440.204 is in het "Overzicht baten en lasten in de jaarrekening" opgenomen onder taakveld (TV) 0.11 "Resultaatrekening baten en lasten".

De actuele begroting 2025 liet een negatief structureel saldo zien van € 345.000. Dit betekende dat de structurele lasten hoger waren geraamd dan de structurele baten. Bij de jaarrekening 2025 is het gerealiseerde structurele resultaat uiteindelijk uitgekomen op € 1,567 miljoen positief.

Het rekeningresultaat inclusief reservemutaties over 2025 bedraagt **€ 3.913.184**.

Ten opzichte van de begroting na wijzigingen 2025 (na Najaarsnota 2025) betekent dit een voordeel van **€ 2.472.980**.

De belangrijkste verschillen worden veroorzaakt door de posten in onderstaande tabel. Deze posten (\geq € 100.000) worden bij de financiële toelichtingen per programma verder toegelicht.

Prog.	Omschrijving	+ is voordeel € - is nadeel €
1	Afwijkingen programma 1 geclusterd	123.090
2	Opvang Oekraïense ontheemden	513.000
2	Terugvorderingen bijstand	269.000
2	Faciliteitenbesluit opvang asielzoekers	-120.000
3	Gemeentefonds	633.000
3	Onroerendezaakbelasting (Ozb)	300.000
3	Dotatie voorzieningen verlof	-356.300
3	Dotaties diverse voorzieningen	-268.990
3	Dotatie pensioen en wachtgeld	-220.264
3	Exploitatie gronden/gebouwen	-105.000
4	Realisatiesubsidie woningbouw	707.000
4	Transitieplan Omgevingswet	117.123
4	Havengebied	100.000
4	Anterieure overeenkomsten	-162.000
5	Energietransitie (CDOKE)	185.000
5	Milieubeheer en vergoedingen	114.000
5	Beheer openbare ruimte	105.000
	Overige kleine posten	539.321
	Totaal	2.472.980

Resultaatbestemming 2025

Tabel 0.2

Gerealiseerd resultaat voor bestemming	3.913
Budgetoverhevelingen ten laste van het resultaat (A)	-383
Gerealiseerd resultaat na bestemming	3.530

Tabel 0.3 - A. Budgetoverhevelingen ten laste van het resultaat 2025

Progr.	Omschrijving	Bedrag in €
1	1 Extra opleidingen BOA's	21.615
2	2 Jongeren- en jeugdparticipatie	15.000
3	2 Alleenverdienersproblematiek	22.374
4	2 Participatiewet in Balans	28.831
5	3 Nieuw financieel systeem	50.000
6	3 De Paauw onderzoekskosten	8.327
7	4 Havengebied	100.000
8	4 Volkshuisvesting	82.683
9	5 Verkeer en mobiliteit	15.000
10	5 Economische verbindingen	40.000
Totaal		383.830

Toelichting:

1. De opleidingen voor boa's zijn in 2025 niet volledig uitgevoerd. Er wordt voorgesteld het restantbudget van € 21.615 door te schuiven naar 2026.
2. Activiteiten voor jeugd- en jongerenparticipatie zijn in 2025 later gestart. Er wordt voorgesteld een bedrag van € 15.000 door te schuiven naar 2026.
3. De uitvoering van de aanpak voor de alleenverdienersproblematiek loopt door na 2025. Er wordt voorgesteld een bedrag van € 22.374 door te schuiven naar 2026.
4. De implementatie van de Participatiewet in Balans loopt door na 2025. Er wordt voorgesteld een bedrag van € 28.831 door te schuiven naar 2026.
5. De eerste fase van het nieuwe financieel systeem is in 2025 uitgevoerd en de volgende fase vindt plaats in 2026. Er wordt voorgesteld een bedrag van € 50.000 door te schuiven naar 2026.
6. Het onderzoek naar Raadhuis De Paauw, de gemeentewinkel, de gemeentewerf en het bestuurscentrum is in 2025 niet afgerond. Er wordt voorgesteld een bedrag van € 8.327 door te schuiven naar 2026.
7. De uitvoering van het Havengebied loopt door in 2026. Er wordt voorgesteld een bedrag van € 100.000 door te schuiven naar 2026.
8. De uitvoering binnen Volkshuisvesting loopt door in 2026. Er wordt voorgesteld een bedrag van € 82.683 door te schuiven naar 2026.
9. Projecten binnen verkeer en mobiliteit (o.a. verkeersmaatregelen en bereikbaarheidsprojecten) zijn in 2025 vertraagd door voorbereiding en afstemming. De uitvoering loopt door in 2026. Er wordt voorgesteld een bedrag van € 15.000 door te schuiven naar 2026.
10. Activiteiten gericht op economische verbindingen (o.a. samenwerking met ondernemers en regionale afstemming) zijn in 2025 vertraagd. De uitvoering loopt door in 2026. Er wordt voorgesteld een bedrag van € 40.000 door te schuiven naar 2026.

Tabel 0.4 - B. Overhevelingen met dekking reserve (budget neutraal)

Progr. Omschrijving		Bedrag in €
1	4 Ontwikkeling Kerkehout	148.425
2	4 Ontwikkeling Duindigt	361.054
3	4 RO-procedure nieuwbouw SKOW	18.500
4	4 Ontwikkeling gemeentewerf	53.998
5	4 Invoering Omgevingswet	25.621
6	4 Omgevingsvisie	14.380
7	4 Transitieplan Omgevingswet	117.123
8	4 Woonwagenstandplaats Ruigelaan	6.065
9	4 Lokale Aanpak Isolatie (LAI)	553.211
10	5 Groencompensatie Amerikaanse ambassade	42.685
Totaal		1.341.062

Toelichting:

1. De ontwikkelingsfase van Kerkehout is in 2025 niet afgerond en loopt door in 2026. Er wordt voorgesteld een bedrag van € 148.425 door te schuiven naar 2026.
2. De ontwikkelingsfase van Duindigt is in 2025 niet afgerond en loopt door in 2026. Er wordt voorgesteld een bedrag van € 361.054 door te schuiven naar 2026.
3. De planologische procedure voor de nieuwbouw van de SKOW-scholen is in 2025 niet afgerond. De afronding volgt in 2026. Er wordt voorgesteld een bedrag van € 18.500 door te schuiven naar 2026.
4. Het project gemeentewerf is in 2025 niet afgerond en de uitvoering loopt door in 2026. Er wordt voorgesteld een bedrag van € 53.998 door te schuiven naar 2026.
5. De implementatie van de Omgevingswet is in 2025 niet afgerond en de uitvoering loopt door in 2026. Er wordt voorgesteld een bedrag van € 25.621 door te schuiven naar 2026.
6. De beleidsontwikkeling voor de omgevingsvisie is in 2025 niet afgerond. De afronding volgt in 2026. Er wordt voorgesteld een bedrag van € 14.380 door te schuiven naar 2026.
7. De implementatie van het transitieplan Omgevingswet is in 2025 niet afgerond en de uitvoering loopt door in 2026. Er wordt voorgesteld een bedrag van € 117.123 door te schuiven naar 2026.
8. Het project woonwagenstandplaats Ruigelaan is in 2025 niet afgerond en de uitvoering loopt door in 2026. Er wordt voorgesteld een bedrag van € 6.065 door te schuiven naar 2026.
9. De middelen voor de Lokale Aanpak Isolatie (LAI) betreffen een meerjarige rijksregeling waarvan de uitvoering doorloopt in 2026. Er wordt voorgesteld een bedrag van € 553.211 door te schuiven naar 2026.
10. De uitvoering van de groencompensatie voor de Amerikaanse ambassade is in 2025 niet afgerond. De realisatie volgt in 2026. Er wordt voorgesteld een bedrag van € 42.685 door te schuiven naar 2026.

Tabel 0.5 - C. Budgetoverhevelingen met dekking subsidies/bijdragen (budgetneutraal)

Progr. Omschrijving		Bedrag in €
1	2 Brede SPUK GALA	52.173
2	2 Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK4)	24.890
Totaal		77.063

Toelichting:

1. De middelen voor de Brede SPUK GALA betreffen een meerjarige rijksregeling waarvan de uitvoering doorloopt in 2026. Er wordt voorgesteld een bedrag van € 52.173 door te schuiven naar 2026.
2. De middelen voor Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK4) betreffen een meerjarig programma waarvan de uitvoering doorloopt in 2026. Er wordt voorgesteld een bedrag van € 24.890 door te schuiven naar 2026.

Afwikkeling oude investeringskredieten

Jaarlijks stelt de gemeenteraad middelen beschikbaar voor het doen van investeringen. De afgelopen jaren tonen aan dat bij de uitvoering van investeringen door omstandigheden niet alle projecten binnen de voorgenomen termijn (volledig) tot uitvoering kunnen worden gebracht, waardoor kredieten (deels) onbenut blijven. Om te voorkomen dat door de gemeenteraad beschikbaar gestelde kredieten te lang aan de integrale afweging van de aanwending van schaarse middelen onttrokken blijven, is in de Nota waardering en afschrijving vaste activa 2024 (2.2) vastgelegd dat investeringskredieten in principe maximaal twee jaar beschikbaar blijven.

In totaal staat eind 2025 circa € 42,6 miljoen (inclusief Raadhuis De Paauw 2026-2028) aan investeringskredieten op lopende projecten open, waarop circa € 12,6 miljoen aan kosten is geboekt. Met betrekking tot het restantkrediet van circa € 29 miljoen wordt bij de vaststelling van de jaarrekening voorgesteld te besluiten tot het volgende:

1. Negentien investeringskredieten formeel af te sluiten en de bestede investeringsbedragen van € 3.332.181 af te schrijven vanaf volgend boekjaar. Doordat de werkelijke uitgaven minder zijn dan was begroot, valt de investeringsruimte van € 1.166.685 vrij.
2. In afwijking van de Nota waardering en afschrijving vaste activa 2024 de beschikbaarheid van de restanten van vijftien investeringskredieten uit de periode 2019 t/m 2023 met één jaar te verlengen. De restantkredieten die hiermee gemoeid zijn bedragen € 16.017.184.
3. In lijn met de Nota waardering en afschrijving vaste activa 2024 tweeëntwintig investeringskredieten uit 2024 en 2025 beschikbaar te houden voor de uitvoering in 2026. De restantkredieten die hiermee gemoeid zijn bedragen € 12.788.282.

Recapitulatie

Overzicht van baten en lasten en mutaties reserves 2025 *bedragen x € 1.000 ("-" = nadeel / "+" = voordeel)*

Programma's	Begroting 2025 (primair)			Begroting 2025 (actueel)			Realisatie 2025		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
P1 Veiligheid en handhaving	105	-4.602	-4.496	105	-4.825	-4.719	108	-4.742	-4.634
P2 Mens en maatschappij	12.099	-40.391	-28.292	14.328	-42.748	-28.420	13.530	-40.767	-27.237
P3 Bestuur en middelen	728	-4.467	-3.739	1.263	-6.663	-5.400	965	-5.525	-4.561
P4 Fysieke leefomgeving	2.366	-5.055	-2.689	2.718	-7.558	-4.840	2.858	-6.086	-3.229
P5 Natuur, klimaat en mobiliteit	10.723	-19.995	-9.272	10.703	-19.047	-8.344	11.411	-18.958	-7.547
Totaal programma's	26.022	-74.509	-48.488	29.118	-80.842	-51.723	28.871	-76.078	-47.207
Algemene dekkingsmiddelen	61.960	-548	61.412	65.438	-548	64.890	66.117	-572	65.545
Overhead	3.811	-18.161	-14.351	4.182	-20.199	-16.018	4.213	-20.633	-16.420
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	-27	-27	0	-27	-27	0	0	0
Saldo van baten en lasten (1)	91.793	-93.246	-1.453	98.738	-101.616	-2.878	99.201	-97.283	1.918
Mutaties reserves	1.462	0	1.462	5.422	-2.545	2.878	4.540	-2.545	1.995
Gerealiseerde resultaat (2)	93.255	-93.246	9	104.161	-104.161	0	103.741	-99.828	3.913

1) Saldo van baten en lasten vóór mutaties in de reserves.

2) Gerealiseerd resultaat na mutaties in de reserves, vóór resultaatbestemming.

P1 Veiligheid en handhaving

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken?"

Bijdrage aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Visie

Een dorp waar mensen veilig en goed leven, wonen, werken en zich thuis voelen. Het hebben van een schone, hele en veilige leefomgeving is daarbij een randvoorwaarde.

Doelstellingen

1. Stellen van veiligheidsprioriteiten.
2. Handhaving van de openbare orde.
3. Kunnen inspelen op thema's als omgaan met onbegrepen gedrag en meervoudig sociale problematiek door snel te schakelen en mensgericht te helpen.
4. Behouden van noodzakelijke hulpdiensten voor en binnen de gemeente Wassenaar.
5. Bestrijden van ondermijnende criminaliteit.

Wat wilden we daarvoor doen?

Belangrijkste resultaten voor 2025

- 1.1 Uitgevoerd Uitvoeringsplan 2025 van het Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027.
- 1.2 Evaluatie van het Uitvoeringsplan 2025 van het Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027.
- 2.1 Uitgevoerd Uitvoeringsprogramma 2025 van het VTH-beleid 2025-2028.
- 2.2 Evaluatie van het Uitvoeringsprogramma 2025 VTH-beleid 2025-2028.
- 2.3 Verder versterken van de samenwerking tussen buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) en wijkagent.
- 3.1 Optimalisatie van de Lokale Kamer Zorg en Veiligheid.
- 4.1 Het doorontwikkelen van strandveiligheid in samenwerking met de Wassenaarse Reddingsbrigade en de hulpdiensten in Wassenaar.
- 4.2 Het evalueren en doorontwikkelen van de gemeentelijke crisisbeheersing, bevolkingszorg en crisiscommunicatie.
- 5.1 Uitvoering geven aan het nieuw vierjarig beleid voor de ondermijningsaanpak in Wassenaar.

Toelichting belangrijkste resultaten

1.1 Uitgevoerd Uitvoeringsplan 2025 van het Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027.

Realisatie / voortgang

Op 19 december 2023 heeft de gemeenteraad voor een periode van vier jaar het Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027 (IVB) vastgesteld. Om uitvoering te geven aan het IVB is door het college (begin 2025) het jaarplan 2025 vastgesteld. In dit jaarplan zijn activiteiten opgenomen die zijn gericht op buurt & veiligheid, zorg & veiligheid, leefbaarheid, ondermijning en weerbaarheid. Deze activiteiten zijn gedurende het jaar opgepakt en uitgevoerd.

1.2 Evaluatie van het Uitvoeringsplan 2025 van het Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027.

Realisatie / voortgang

De evaluatie van het uitvoeringsplan 2025 heeft plaatsgevonden en de uitkomsten zijn meegenomen in het jaarplan voor 2026. Op 28 januari 2026 is de gemeenteraad hierover geïnformeerd door middel van de Raadsinformatiebrief 013.

2.1 Uitgevoerd Uitvoeringsprogramma 2025 van het VTH-beleid 2025-2028.

Realisatie / voortgang

Het jaar 2025 markeerde de start van de implementatie van de nieuw Uitvoerings- en handhavingsstrategie 2025 - 2028 van de gemeente Wassenaar (hierna: U&H-strategie). Het was daarmee het eerste meerjarige beleidsplan op VTH (Vergunningen, Toezicht en Handhaving) dat volledig onder de Omgevingswet valt. De centrale missie "Samen

sterk voor leefbaarheid, veiligheid en gezondheid” vormt de basis voor zes doelstellingen, waaronder verdere implementatie van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging, het versterken van beleid en werkprocessen, betere communicatie met inwoners en meer zichtbaarheid. Om deze ambities te realiseren stelde het College begin 2025 het Uitvoeringsprogramma VTH 2025 vast. In 2025 zijn op alle doelstellingen stappen gezet. Zo is onder meer het Integraal Aanwijzingsbesluit Toezichthouders geactualiseerd, zijn werkprocessen (zoals legalisatieonderzoeken) verder verbeterd, is de legesverordening herzien, is de werkwijze rondom inwonersvragen aangescherpt en is gestart met de interne opleiding van junior bouwinspecteurs om de continuïteit en kwaliteit van het bouwtoezicht te waarborgen. Daarnaast is op verzoek van het college in 2025 een capaciteitsonderzoek uitgevoerd. De resultaten van dit capaciteitsonderzoek zullen in 2026 beschikbaar zijn.

2.2 Evaluatie van het Uitvoeringsprogramma 2025 VTH-beleid 2025-2028.

Realisatie / voortgang

De evaluatie van het uitvoeringsprogramma VTH 2025 is opgesteld. In maart 2026 zal de evaluatie aan het College worden aangeboden. De stukken zullen in 2026 ook met de provincie Zuid-Holland gedeeld worden in het kader van het Interbestuurlijk Toezicht Omgevingsrecht. De bevindingen van de evaluatie worden verwerkt in het Uitvoeringsprogramma VTH 2026.

2.3 Verder versterken van de samenwerking tussen buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) en wijkagent.

Realisatie / voortgang

In het afgelopen jaar is de samenwerking tussen de boa's en de politie verder versterkt. Er is geïnvesteerd in coaching om het persoonlijk vakmanschap te vergroten en (samen)werkprocessen te verbeteren. De lokale verbindingen met woningbouwcorporaties, ondernemers- en buurtverenigingen zijn uitgebouwd, net als de samenwerking binnen diverse overlegstructuren op het snijvlak van zorg en veiligheid. Daarnaast zijn meerdere integrale controles uitgevoerd met de politie, onder andere gericht op het thema ondermijning. Te denken valt aan integrale inzet rond de NAVO-top, gebiedsgerichte inzet op bedrijvenpark Maaldrift en in het vernieuwde dorpscentrum. Controles op het gebruik van het Digitaal Opkoopersregister (DOR) en juiste inschrijvingen in de Basisregistratie Personen (BRP). Op deze wijze heeft de inzet bijgedragen aan meerdere samenhangende beleidsdoelstellingen. De inspanningen hebben daarnaast geleid tot een hechter netwerk in de wijken en een effectievere aanpak van veiligheidsvraagstukken. Door verbeterde afstemming en gezamenlijke interventies kunnen signalen sneller worden opgepakt en kan er krachtiger worden opgetreden wanneer dat nodig is. In 2026 ligt de focus op het verder versterken van de samenwerking door het uitwerken van een handhavingsarrangement, het structureel borgen van de samenwerking en de doorontwikkeling van de kernvisie op het wijk-boa-schap. Hierdoor kan de ingezette professionalisering worden voortgezet en ontstaat nog meer samenhang in de gezamenlijke veiligheidsaanpak.

3.1 Optimalisatie van de Lokale Kamer Zorg en Veiligheid.

Realisatie / voortgang

Eind 2025 is de evaluatie van de Lokale Kamer Zorg en Veiligheid gestart en deze zal in januari 2026 worden afgerond. De belangrijkste resultaten zullen dan verwerkt worden in het in 2024 opgestelde handboek voor de betrokken professionals. Het evaluatieverslag zal worden opgenomen als bijlage bij de evaluatie van het Uitvoeringsplan 2025 van het Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027.

4.1 Het doorontwikkelen van strandveiligheid in samenwerking met de Wassenaarse Reddingsbrigade en de hulpdiensten in Wassenaar.

Realisatie / voortgang

De gemeente Wassenaar heeft in de zomer van 2025 actief samengewerkt met de Wassenaarse Reddingsbrigade (WRB) en andere hulpdiensten om het strand voor bezoekers veilig te houden. De WRB realiseerde een volledige bezetting van de strandposten. Gedurende het seizoen verleende de WRB 246 keer eerste hulp en voerde meerdere zoekacties uit. Daarnaast leverde de WRB een belangrijke bijdrage aan voorlichting en veiligheidsbewustzijn bij strandbezoekers, kinderen en nieuwkomers. Ook ondersteunde zij diverse evenementen, zoals de Nieuwjaarsduik en de Zwemloop. De gemeenteraad is door middel van een Raadsinformatiebrief 111 over het verloop van het strandseizoen geïnformeerd.

4.2 Het evalueren en doorontwikkelen van de gemeentelijke crisisbeheersing, bevolkingszorg en crisiscommunicatie.

Realisatie / voortgang

In 2025 is de crisisorganisatie ten volle ingezet, zoals bijvoorbeeld bij de verzakking van de oever bij het Valkenburgse Meer, het kraken van Huize Ivicke en de organisatie rondom de NAVO-top. Bij deze gebeurtenissen is nauw samengewerkt met diverse partners op het gebied van veiligheid. Ook is gewerkt aan het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht. Om zelfredzaamheid en samenredzaamheid van inwoners te vergroten bouwt de gemeente voort op de contacten die er op dit gebied al zijn met inwoners, bedrijven en organisaties in de Wassenaarse samenleving. In de planvorming voor weerbaarheid wordt uitgegaan van het scenario van langdurige stroomuitval. De gemeente heeft hierop in 2025 getraind. Er heeft een crisisoefening plaatsgevonden met betrekking tot dit scenario. Tot slot heeft er ook actieve communicatie aansluitend op de campagne 'Denk Vooruit' plaatsgevonden, waarin burgers worden gevraagd 72 uur zelfredzaam te zijn. Kijk hiervoor op: [Weerbaarheid | Wassenaar](#).

5.1 Uitvoering geven aan het nieuw vierjarig beleid voor de ondermijningsaanpak in Wassenaar

Realisatie / voortgang

De gemeenteraad heeft op 17 december 2024 het meerjarig ondermijningsbeleid vastgesteld, lopende vanaf 2025 tot en met 2028. In 2025 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

1. Het doorlopende interne bewustwordingsprogramma is gestart;
2. Er is een bewustwordingsbijeenkomst voor hotelpersoneel over seksuele uitbuiting en mensenhandel georganiseerd;
3. De publiekscampagne tegen ondermijnende criminaliteit is gestart en in 2025 live gegaan op de volledig herziende webpagina www.wassenaar.nl/ondermijning;
4. Het gemeentelijk meldpunt zorgfraude is geopend;
5. Er heeft een opslagboxencontrole gericht op vuurwerk plaatsgevonden;
6. Er is gestart met het Keurmerk Veilig Ondernemen.

Via de Najaarsnota 2025 zijn incidentele middelen vrijgemaakt voor een tijdelijke aanstelling van een projectleider Wet Bibob voor de duur van één jaar. Deze projectleider zal de Wet Bibob organisatiebreed implementeren en uitvoeren. De resultaten van het pilotjaar 2026 dienen ter onderbouwing voor het borgen van structurele middelen voor de doorlopende uitvoering hiervan.

De volledige evaluatie van 2025 met uitvoeringsplan voor 2026 zal begin 2026 worden aangeboden. De evaluatie zal in overzichtelijke vorm door een informatieve afbeelding in te zien zijn op www.wassenaar.nl/ondermijning.

Verbonden partijen

De Veiligheidsregio Haaglanden (VRH) is een door de Wet Veiligheidsregio's verplichte gemeenschappelijke regeling. Nederland kent 25 veiligheidsregio's, waarbij elke regio anders is georganiseerd en andere taken kent. De aangesloten gemeenten binnen de VRH zijn: gemeenten Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Wassenaar, Westland en Zoetermeer.

De VRH vervult de taken op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening.

In 2025 is de brandweer in Wassenaar 13 keer uitgerukt voor een gebouwbrand. Hiervan betroffen 11 incidenten woningbranden, waarvan 3 werden opgeschaald naar middelbrand. In de gehele Veiligheidsregio Haaglanden vonden er in 2025 negen GRIP-opstapelingen plaats. In Wassenaar zelf zijn in 2025 geen GRIP-incidenten geregistreerd. Op het gebied van materieel zijn geen voertuigen vervangen, toegevoegd of gemoderniseerd. Wel is actief geworven voor nieuwe vrijwilligers. Op meerdere momenten is een uitgebreide campagne gevoerd, wat heeft geleid tot de verwelkoming van nieuwe vrijwilligers.

Effectindicatoren

In de Begroting 2025 zijn voor Programma 1 geen effectindicatoren opgenomen.

Wat heeft het gekost?

Programma

bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)	Begroting 2025 (primair)	Begroting 2025 (actueel)	Realisatie 2025	Vershil Realisatie 2025 en Begroting 2025 (actueel)
Totaal baten	105	105	108	2
Totaal lasten	-4.602	-4.825	-4.742	83
Saldo van baten en lasten	-4.496	-4.719	-4.634	85
Onttrekking reserves	0	0	0	0
Toevoeging reserves	0	0	0	0
Mutaties reserves	0	0	0	0
Programma resultaat	-4.496	-4.719	-4.634	85

Toelichting op verschillen tussen begroot actueel/werkelijk \geq € 50.000

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

a. Veiligheidsregio Haaglanden (voordeel lagere lasten € 55.000)

De bijdrage aan de Veiligheidsregio is in 2025 € 55.000 lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door een meevallende afrekening van de FLO-regeling voor brandweerpersoneel (Functioneel Leeftijdsontslag), die na afloop van het boekjaar is ontvangen.

b. Rampenbestrijding (saldo voordeel € 23.000; voordeel lagere lasten € 10.000; voordeel hogere baten € 13.000)

Door diverse kleine meevallers zijn de uitgaven voor rampenbestrijding € 10.000 lager dan begroot. Daarnaast is € 13.000 aan piketvergoedingen van de Veiligheidsregio ontvangen, die niet in de begroting waren opgenomen.

Taakveld 1.2 Openbare Orde en Veiligheid

a. Leges APV-vergunningen (voordeel hogere baten € 18.500)

De opbrengsten leges APV-vergunningen waren over 2025 € 18.500 hoger dan begroot, door onzekerheid in het aantal en type aanvragen.

b. Integraal veiligheidsbeleid (voordeel lagere lasten € 30.780)

Voor extra personele inzet voor integraal veiligheidsbeleid is structureel € 30.780 begroot. Omdat het integraal veiligheidsbeleid in de jaren ervoor is geactualiseerd, was er in 2025 geen extra personele inzet nodig voor

integraal veiligheidsbeleid waardoor er geen middelen ten laste van dit budget zijn gebracht. Naar verwachting zal de komende jaren wel extra personele inzet nodig zijn voor het integraal veiligheidsbeleid.

c. Zeewaartse verplaatsing WRB De Wassenare Slag (nadeel hogere lasten in 2025 € 26.265)

De kosten voor de verplaatsing van de strandpost van de Wassenare Reddingsbrigade (WRB) waren niet opgenomen in de begroting en hebben geleid tot hogere lasten.

d. Extra opleidingen boa's (voordeel lagere lasten in 2025 € 21.615)

In de Najaarsnota 2025 is € 33.000 beschikbaar gesteld voor extra opleidingen voor buitengewone opsporingsambtenaren (boa's). Van dit bedrag is in 2025 € 11.385 besteed. De extra opleidingen voor de boa's zijn niet afgerond in 2025 en de opleidingsdoelen zijn nog niet gehaald. Daarom zullen de extra opleidingen in 2026 moeten worden voortgezet. De raad wordt voorgesteld om door middel van resultaatbestemming een bedrag van € 21.615 beschikbaar te stellen in 2026 om de benodigde extra opleidingen te kunnen inkopen.

P2 Mens en maatschappij

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken?"

Bijdrage aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Visie

Wassenaar is een inclusieve gemeente, waarin iedereen prettig kan leven. Een plek waar onze kinderen gezond en veilig kunnen opgroeien en waar onze ouderen langer vitaal kunnen blijven. We behouden goede welzijns- en zorgvoorzieningen. We geven uitvoering aan bestaand beleid en anticiperen op maatschappelijke ontwikkelingen met het (her-)formuleren van nieuw beleid.

De gemeente, inwoners en maatschappelijke instellingen ondersteunen elkaar. Een integrale en efficiënte (nauwe) samenwerking is daarvoor een voorwaarde. Om de kwaliteit en toegankelijkheid van zorg te garanderen, dient deze in financieel en maatschappelijk opzicht en qua personele bezetting houdbaar te zijn. Dit vraagt om scherpe keuzes in prioritering, waarbij de mens centraal staat. Daarbij wordt goed gekeken naar de hulpvraag en situatie per individu.

We handelen vanuit vertrouwen en respect, normaliseren zorg volgens landelijke richtlijnen en maken waar mogelijk gebruik van landelijke financiering en fondsen. We vergroten de inwonersparticipatie en daarmee de betrokkenheid van zowel jeugdigen als ouderen bij de totstandkoming van beleid.

Doelstellingen

1. Een sterk maatschappelijk middenveld; focus op preventie.
2. Sociaal Team Wassenaar; integrale samenwerking in het sociaal domein.
3. Jeugdbeleid; betrokkenheid van de jeugd vergroten.
4. Subsidie- en inkoopbeleid; optimalisatie subsidies en inkoop voor zowel gemeente als ketenpartners.
5. Inclusie; iedereen doet mee in Wassenaar.
6. Sport en cultuur; lichamelijke en geestelijke gezondheid en verbinding tussen de inwoners.
7. Gezondheidszorg; voldoende gezondheidszorg voor de inwoners in en om Wassenaar.

Wat wilden we daarvoor doen?

Belangrijkste resultaten voor 2025

- 1.1 Uitvoeringsprogramma's voortkomend uit beleidsplan Sociaal Domein
- 1.2 Nieuwe verordening Adviesraad Sociaal Domein
- 1.3 Georganiseerde activiteiten ter bevordering van de lichamelijke en geestelijke gezondheid en het versterken van de sociale basis
- 1.4 Nieuwe beleidsregels respijtzorg
- 1.5 Versterkt lokale implementatie Participatiewet, armoedebestrijding en re-integratie
- 1.6 Gefaseerd geïmplementeerd minimabeleid

- 2.1 Het Sociaal Team Wassenaar (STW) is duidelijk vindbaar als toegang van ondersteuning en zorg in het sociaal domein

- 3.1 Preventief jeugdbeleid
- 3.2 Voorlichting gegeven aan jongeren over de lokale democratie
- 3.3 Voorlichting gegeven aan jongeren over gezondheidsbevordering
- 3.4 Hervormingsagenda Jeugd
- 3.5 Uitvoering actielijnen uit Bestuurlijke opdracht kostenbeheersing Jeugdhulp
- 3.6 Getroffen voorbereidingen treffen voor invoering eigen bijdrage Wmo

- 4.1 Implementatie van subsidiebeleid (maatschappelijke) organisaties

- 5.1 Uitvoering Lokale Inclusieagenda
- 5.2 Toegang tot goed onderwijs voor iedereen
- 5.3 Bijdrage geleverd aan de woonzorgvisie en woonvormen bijzondere doelgroepen
- 5.4 Uitvoering gegeven aan de opvangopgave van asielzoekers en Oekraïense ontheemden

- 6.1 Meer sport- en cultuurparticipatie door uitvoering van de Brede SPUK en het Sportakkoord II: Fit in Wassenaar
- 6.2 Sport betrokken bij het programma Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO)
- 6.3 Opgesteld Uitvoeringsprogramma cultuur

- 7.1 Geborgd programma Mentaal Lokaal Wassenaar en mentale gezondheid
- 7.2 Voldoen aan wettelijke verplichting suïcide preventie
- 7.3 Uitgewerkte aanpak gezondheidszorg - Integraal Zorgakkoord (IZA)

Toelichting belangrijkste resultaten

1.1 Uitvoeringsprogramma's voortkomend uit beleidsplan Sociaal Domein

Realisatie / voortgang

Het uitvoeringsprogramma Welzijn en Zorg is opgesteld, met een looptijd tot eind 2026. In dit programma is ook het uitvoeringsprogramma van het Sociaal Team Wassenaar opgenomen.

1.2 Nieuwe verordening Adviesraad Sociaal Domein

Realisatie / voortgang

De nieuwe Verordening Adviesraad Sociaal Domein is op 3 juni 2025 door de gemeenteraad vastgesteld en in werking getreden.

1.3 Georganiseerde activiteiten ter bevordering van de lichamelijke en geestelijke gezondheid en het versterken van de sociale basis

Realisatie / voortgang

Wij hebben samen met lokale partners gericht geïnvesteerd in het versterken van de sociale basis. Door de welzijnsorganisatie Stichting Maatschappelijke Ondersteuning Wassenaar (SMOW) is een breed, laagdrempelig programma aangeboden met ontmoetingsactiviteiten en trainingen voor onder andere financiële zelfredzaamheid; dit is gebundeld in de programmaboekjes en aangevuld met themabijeenkomsten in de Week van de Ontmoeting. Daarnaast heeft de Vrijwilligerscentrale Wassenaar (VCW) zich gericht op de vrijwilligers en de vrijwilligers organisaties. Mantelzorgers zijn structureel ondersteund met informatie, advies en emotionele steun door de SMOW en daarnaast is met het Odensecafé specifiek aandacht besteed aan mantelzorg bij dementie. Door het project Fit in Wassenaar van de Stichting Kanslokaal is de programmalijs 'Ontmoeten & meedoen' ingezet om ontmoeting te stimuleren en een plan voor een sterke sociale basis in Wassenaar op te stellen, in samenwerking met inwoners en organisaties. Ook is er uitvoering gegeven aan de Lokale Inclusieagenda, met concrete acties om toegankelijkheid en inclusie voor inwoners met een beperking te verbeteren in samenwerking met de Stichting Gehandicapten Wassenaar (SGW).

1.4 Nieuwe beleidsregels respijtzorg

Realisatie / voortgang

In 2025 is intensief gewerkt aan een nieuwe Verordening maatschappelijke ondersteuning voor de gemeente Wassenaar. Het is echter niet gelukt om deze verordening in 2025 vast te stellen. De stukken zijn in maart 2026 door de raad vastgesteld. De bijbehorende Beleidsregels waar ook respijtzorg in is opgenomen, zijn direct daarna door het college vastgesteld.

1.5 Versterkte lokale implementatie Participatiewet, armoedebestrijding en re-integratie

Realisatie / voortgang

In april 2025 is de Beleidsnota Schuldhulpverlening 2025-2028 vastgesteld door de raad.

Ook zette het Rijk in 2025 een belangrijke stap richting een menselijkere en eenvoudiger uitvoerbare Participatiewet, oftewel de Participatiewet in Balans. Voor gemeenten geldt een fasering. Een deel van de wijzigingen treedt in werking per 1 januari 2026 en een deel per 1 januari 2027.

Op het gebied van re-integratie zette de gemeente bestaand beleid voort.

1.6 Gefaseerd geïmplementeerd minimabeleid

Realisatie / voortgang

In 2024 werd het nieuwe, dynamische minimabeleid vastgesteld door de raad. Met het minimabeleid wordt beoogd om zoveel als mogelijk inwoners die dit nodig hebben, financieel te ondersteunen en te laten participeren in de samenleving. Om de herziening van het beleid goed te kunnen volbrengen is ervoor gekozen om met mijlpalen te werken. Elk jaar wordt een ander onderdeel ingevoerd. Als zaken al eerder kunnen worden opgepakt gebeurt dit. Ook blijft er ruimte voor eventuele nieuwe zaken die opkomen vanwege landelijke en lokale ontwikkelingen. Per mijlpaal wordt de Raad geïnformeerd.

2.1 Het Sociaal Team Wassenaar (STW) is duidelijk vindbaar als toegang van ondersteuning en zorg in het sociaal domein

Realisatie / voortgang

De samenwerking met huisartsen is verbeterd en de verwijzingen naar het STW via ZorgDomein door de huisartsen neemt toe. De uitvoering van het STW sluiten aan bij netwerkbijeenkomsten daar waar mogelijk en er is door het STW een bijeenkomst georganiseerd over verborgen armoede. Hiervoor zijn veel verschillende partijen uit de 'sociale basis' voor uitgenodigd, zoals sportverenigingen, scholen, fondsen, maatschappelijke partners, raadsleden, huisartsen enz. Elkaar vinden en elkaar versterken in het integraal helpen van de inwoners van Wassenaar stond hierbij centraal.

Er wordt continu gewerkt aan het verbeteren van de vindbaarheid en bekendheid van het STW.

3.1 Preventief jeugdbeleid

Realisatie / voortgang

In het voorjaar van 2025 vond de participatiebijeenkomst voor jongeren, ouders en maatschappelijke partners plaats in de Warenar. De inbreng uit deze bijeenkomst is verwerkt in de Nota Lokaal Jeugdbeleid gemeente Wassenaar 2026 die in november 2025 door de raad is vastgesteld.

3.2 Voorlichting gegeven aan jongeren over de lokale democratie

Realisatie / voortgang

In 2025 zijn voorbereidingen getroffen voor de uitvoering van het programma Democracy onder begeleiding van ProDemos. Vijf basisscholen uit Wassenaar doen mee aan dit programma, waarbij zij tijdens een twee uur durende sessie op spelenderwijze leren over de lokale democratie en vragen kunnen stellen aan Wassenaarse raadsleden. Het programma Democracy wordt in 2026 uitgevoerd in de maanden januari, februari en maart.

3.3 Voorlichting gegeven aan jongeren over gezondheidsbevordering

Realisatie / voortgang

In 2025 is in samenwerking met regionale partners, waaronder de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Haaglanden, door middel van actuele en deskundige informatie actief ingezet op voorlichting aan jongeren over een gezonde leefstijl. Thema's als mentale gezondheid, voeding, beweging en middelengebruik zijn daarbij aan bod gekomen, waarbij jongeren zelf konden meedenken over hun gezondheidsbevordering. Daarbij is verder ingezet op het programma Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO). Dit programma richt zich op de belangrijkste leefomgeving van jongeren in de leeftijd tussen de 10 en 18 jaar (met de ouders, de school, de vrije tijd en de vriendengroep). In het voorjaar van 2025 is een dialoogsessie georganiseerd door het Kernteam OKO. De dialoogsessie is een interventie voor lokale partners en hiervoor worden alle lokale partners die met jeugd te maken uitgenodigd. Tijdens deze dialoogsessie is gesproken over de uitkomsten van de OKO-monitor die in het najaar van 2024 is afgenomen op drie scholen voor voortgezet onderwijs in Wassenaar. Het primair onderwijs is ook een belangrijke partner en is ook betrokken bij de startbijeenkomst en de dialoogsessie. Door in gesprek te gaan over de uitkomsten middelengebruik en mentale gezondheid én de beschermende en risicofactoren zijn gezamenlijk de prioriteiten bepaald.

3.4 Hervormingsagenda Jeugd

Realisatie / voortgang

In 2025 is onverminderd verder gewerkt met de lokale implementatie van de Hervormingsagenda Jeugd. Dit is een doorlopende beweging voor de komende jaren. Het doel van de Hervormingsagenda Jeugd is om jeugdhulp meer laagdrempelig en dichtbij aan te bieden. Dit zal een grotere inzet vragen van het STW.

Ter voorbereiding op de implementatie van de Hervormingsagenda Jeugd is onder andere de Verordening Jeugdhulp gemeente Wassenaar 2025 in november 2025 vastgesteld, met een aangescherpte reikwijdte van jeugdhulp. Daarnaast is de Inkoopstrategie van de H9-regiogemeenten vastgesteld, waarbij het uitgangspunt is dat jeugdhulp goed, toegankelijk en betaalbaar blijft.

Het Rijk heeft een incidentele investering gedaan om lokaal bij te dragen aan de doelen van de Hervormingsagenda Jeugd. Een uitgewerkte aanpak wordt verwacht in de Voorjaarsnota 2026 met daarin een intensivering van het Sociaal Team Wassenaar en mogelijk uitbreiding van de Praktijkondersteuner bij de Huisarts Jeugd.

3.5 Uitvoering actielijnen uit Bestuurlijke opdracht kostenbeheersing Jeugdhulp

Realisatie / voortgang

Op twee van de vier actielijnen zijn zichtbare resultaten geboekt. Zo zien we een afname van het aantal Wassenaarse kinderen in verblijfsvoorzieningen en zijn stappen gezet om de regionale inrichting van jeugdhulp te verbeteren door het vaststellen van de regionale inkoopstrategie. Tegelijk zien we ongeveer gelijkblijvende cijfers in gebruik van ambulante jeugdhulp, zoals ggz-voorzieningen. Het contact over verwijzingen van jeugdbeschermers is met name regionaal opgepakt door de centrumgemeente. De vier actielijnen zijn onverminderd actueel en hebben bestuurlijke en ambtelijke prioriteit.

3.6 Betroffen voorbereidingen voor invoeren eigen bijdrage Wmo

Realisatie / voortgang

Door de val van het vorige kabinet is het wetsvoorstel om het abonnementstarief in de Wmo te vervangen controversieel verklaard. Hierdoor wordt het voorstel voorlopig niet verder behandeld en schuift de invoering ervan opnieuw op. De nieuwe beoogde invoeringsdatum is 1 januari 2027, maar dit is politiek onzeker.

De Nadere regels en Beleidsregels op het gebied van de Wmo zijn daarom zo ingericht dat zij voldoende flexibiliteit en aanpasbaarheid bieden om, indien nodig, snel te kunnen worden geactualiseerd zonder dat een ingrijpende herziening nodig is.

4.1 Implementatie van subsidiebeleid (maatschappelijke) organisaties

Realisatie / voortgang

In mei 2025 zijn de subsidieregelingen van het Sociaal Domein vastgesteld door het college. Tot 1 augustus 2025 kon voor deze regelingen subsidie aangevraagd worden. Voor 1 november 2025 hebben alle organisaties de subsidiebeschikking ontvangen.

In december 2025 is de Subsidieregeling Sport en scouting gemeente Wassenaar 2026 separaat vastgesteld, omdat deze een andere aanvraagtermijn kent.

In november en december 2025 zijn de subsidieregelingen, de toepassing en de uitvoerbaarheid geëvalueerd. Hiervoor zijn zowel reacties van de aanvragende partijen als de opmerkingen en ervaringen van de beleidsmedewerkers van de gemeente meegenomen. Op basis van die evaluatie zijn de regelingen aangepast en wordt in 2026 gewerkt met de verbeterde versies van deze regelingen.

5.1. Uitvoering Lokale Inclusieagenda

Realisatie / voortgang

De uitvoering van de Lokale Inclusieagenda is een doorlopend proces, waar in 2025 de eerste stappen zijn gezet aan de hand van het Uitvoeringsprogramma LIA Wassenaar 2025. Het uitvoeringsprogramma bevat concrete acties, geprioriteerd op korte termijn (vanaf 2025) en langere termijn (vanaf 2026), waarmee de gemeente gericht kan sturen op inclusie en toegankelijkheid.

In 2025 zijn diverse acties ondernomen, zoals de uitgiftelocaties van de Hidden Disabilities Sunflower-producten, het aanbieden van Schrijven op B1-taalniveau voor ambtenaren, de versterkte inzet op toegankelijke en inclusieve gemeenteraadsverkiezingen en het zoveel mogelijk gebruik maken van toegankelijke locaties voor gemeentelijke bijeenkomsten.

5.2 Toegang tot goed onderwijs voor iedereen

Realisatie / voortgang

• **Onderwijsachterstanden**

De gemeente heeft een wettelijke taak op het gebied van voorschoolse educatie, terwijl scholen verantwoordelijk zijn voor vroegschoolse educatie. In 2025 waren de belangrijkste doelen met betrekking tot de voorschoolse educatie (VE) het vergroten van het aantal VE-plekken (doel: 32 in 2025) en het vergroten van het bereik onder VE-peuters naar 85%. In 2025 is het aantal VE-plekken stapsgewijs vergroot. Momenteel is er een aanbod van 26

plekken, ten opzichte van 18 plekken in 2024. In 2025 waren er geen wachtlijsten voor plaatsing in de VE. Deze worden wel verwacht in 2026. Het aantal plekken wordt daarom in 2026 verder uitgebreid.

Om het bereik te verhogen heeft de Stichting Jeugdgezondheidszorg Zuid-Holland West de criteria voor een VE-indicatie meerdere keren onder de aandacht gebracht bij het team. Ook heeft de gemeente een subsidie beschikbaar gesteld voor een peuterconsulent die ouders begeleidt richting de VE. Het bereik in 2025 was 85% waarmee het doel is bereikt.

- **Samenwerking tussen jeugdzorg en onderwijs**

Een van de maatregelen van de Hervormingsagenda Jeugd is het steviger verbinden van jeugdhulp aan aanpalende domeinen, zoals het onderwijs. De gemeente Wassenaar bevindt zich met betrekking tot de samenwerking tussen jeugdzorg en onderwijs in twee verschillende regio's: de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs PO en VO in de Leidse regio en de jeugdhulpregio H9. Leerlingen uit Wassenaar die behoefte hebben aan speciaal onderwijs gaan in grote meerderheid naar scholen in de Leidse regio, terwijl jeugdhulp wordt geboden vanuit de jeugdhulpregio met negen andere gemeenten (de H9). In de Leidse regio kunnen Wassenaarse leerlingen in het speciaal (basis)onderwijs gebruik maken van collectieve jeugdhulp. In 2025 is de Jeugdhulpregio H9 begonnen met een regionaal project grensverkeer, om ook collectieve jeugdhulp aan te bieden op speciaal onderwijs scholen en in een later stadium mogelijk ook op reguliere scholen. Een beperkt aantal leerlingen uit Wassenaar gaat naar het speciaal onderwijs in de H9, maar een substantieel aandeel van kinderen uit Wassenaar gaat naar een reguliere school in de H9. Vandaar is Wassenaar ook bij het project grensverkeer in de H9 aangesloten.

Ook lokaal is de samenwerking tussen jeugdzorg en onderwijs een belangrijk thema en is dit een van de prioriteiten binnen de Lokale Educatieve Agenda (LEA). In 2026 zullen hier concrete acties voor worden opgesteld binnen de uitvoeringsagenda LEA.

- **Onderwijs aan nieuwkomerskinderen**

In overleg met het bestuur van de Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar en de andere Wassenaarse schoolbesturen in het primair onderwijs is besloten om de internationale taalklas (ISK) per augustus 2025 te sluiten. Reden hiervoor was het teruglopende leerlingaantal (4 leerlingen). Het was niet haalbaar om de taalklas voor statushouders te combineren met eventuele kinderen uit het AZC Wassenaar door het ontbreken van passende huisvesting. De gemeente Wassenaar is toegetreden tot het convenant Nieuwkomersonderwijs in de Leidse regio. Nieuwkomersleerlingen uit Wassenaar gaan nu naar een taalklas in de Leidse regio. De kinderen op het AZC (14 in de basisschoolleeftijd) gaan naar school op OBS de Verrekijker in Katwijk.

Op het gebied van voortgezet onderwijs werkt de gemeente nauw samen met de Leidse regio. Met een provinciale subsidie is een regiocoördinator aangesteld die leerlingenaantallen, specifieke onderwijsbehoeften en knelpunten binnen de regio in kaart brengt. Daarnaast is het afgelopen jaar nauw samengewerkt met de Internationale SchakelKlas (ISK) van het Da Vinci College in Leiden, mbo Rijnland en de gemeente Leiden om een ISK 16+ op te richten. Deze ISK richt zich op een oudere doelgroep nieuwkomers en maakt de doorstroom naar het mbo gemakkelijker. De ISK is in januari 2026 van start gegaan. Er zijn meer dan vijftig leerlingen uit Wassenaar begonnen.

Tot slot is in 2025 de pilot Praktisch Leren uitgevoerd en geëvalueerd. Deze pilot was een initiatief tussen ISK Da Vinci, het COA, Stichting de Combibrug en de gemeente Wassenaar. Praktisch Leren biedt NT2 onderwijs (Nederlands als tweede taal) op locatie en stages in de nabije omgeving met als doel kansrijke begeleiding richting school (ISK), mbo of inburgering/ werk. Vooral voor de groep nieuwkomers die niet meer leerplichtig is, maar door gebrek aan onderwijs een achterstand op de arbeidsmarkt heeft, biedt dit uitkomsten en positieve resultaten. Stichting de Combibrug heeft een aantal subsidieaanvragen gedaan (in partnerschap met het COA) en wacht de uitkomst van deze aanvragen af.

- **Lokale Educatieve Agenda (LEA)**

In het najaar van 2025 is het traject om te komen tot een Wassenaarse LEA afgerond. Op 15 januari 2026 is deze getekend door alle LEA-partners: de Wassenaarse schoolbesturen van het primair en voortgezet onderwijs, de kinderopvang en de jeugdwelzijnspartners in het STW (Jeugdgezondheidszorg, Kwadraad, Kanslokaal, gro-up Jongerenwerk en Prodeba).

- **Laaggeletterdheid terugdringen**

Wassenaar maakt met gemeenten uit de arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal deel uit van een regionaal samenwerkingsverband laaggeletterdheid, waarbij gemeente Zoetermeer functioneert als contactgemeente en de coördinatie voert. In 2025 hebben de regio-ambtenaren gewerkt aan een nieuw Regioplan Laaggeletterdheid & Basisvaardigheden 2026-2030. Dit Regioplan is in 2026 door alle colleges in de regio vastgesteld. Verder werd er in de gemeente Wassenaar gewerkt aan kennis en expertise over laaggeletterdheid binnen het STW en voert het Taalhuis (onderdeel van de Openbare Bibliotheek Voorschoten Wassenaar) taken uit op het gebied van begeleiding en educatie.

- **Leerlingenvervoer**

In september 2025 zijn de nieuwe Verordening Leerlingenvervoer gemeente Wassenaar 2025 en bijbehorende Beleidsregels door de raad vastgesteld. Hiermee is een kwaliteitsslag geslagen. Vanaf januari 2026 zijn de nieuwe regels van kracht gegaan. Het afgelopen halfjaar zijn stappen gemaakt om de uitvoering van het leerlingenvervoer eveneens te verbeteren. De aanmeldingsprocedure is aangepast en vergemakkelijkt. Ook is er gezocht naar leertrajecten om kinderen, indien kansrijk, in staat te stellen zelf te leren reizen. In de loop van 2026 zal de implementatie worden voortgezet en geëvalueerd worden.

5.3 Bijdrage geleverd aan de woonzorgvisie en woonvormen bijzondere doelgroepen

Realisatie / voortgang

In september 2025 is de Startnotitie Lokale woonzorgvisie gemeente Wassenaar 2025 vastgesteld door de raad. In deze startnotitie zijn de uitgangspunten vastgelegd voor de uiteindelijke beleidsnota, die in februari 2026 is vastgesteld. De Lokale woonzorgvisie geeft richting aan het realiseren van voldoende passende en levensloopbestendige woningen, een goede spreiding van zorg- en welzijnsvoorzieningen en een sterke samenwerking tussen woningcorporaties, zorgaanbieders en andere maatschappelijke organisaties.

5.4 Uitvoering gegeven aan de opvangopgave van asielzoekers en Oekraïense ontheemden

Realisatie / voortgang

Wassenaar voldoet aan haar taakstelling voor de opvang voor de realisatie van 158 asielopvangplaatsen. Het AZC Wassenaar biedt 930 opvangplaatsen en huisvest 763 asielzoekers, 123 statushouders en 44 alleenstaande minderjarige vreemdelingen.

Wassenaar voldoet aan haar inspanningsverplichting voor de opvang van 99 Oekraïense ontheemden. Alle kosten rondom de opvang van deze ontheemden worden vergoed uit Rijksmiddelen. In de vier Wassenaarse gemeentelijke opvanglocaties wonen 121 ontheemden.

Eind 2025 is op de locaties in Wassenaar een project voor laagdrempelige psychosociale ondersteuning gestart. Voor ontheemden is het moeilijk om een psycholoog in eigen taal te vinden en de drempel om over psychische problematiek te praten ligt hoog. Dit project helpt bij het verlagen van stress en biedt laagdrempelige groeps- en individuele sessies.

6.1 Meer sport- en cultuurparticipatie door uitvoering van de Brede SPUK en het Sportakkoord II: Fit in Wassenaar

Realisatie / voortgang

In 2025 is een breed scala aan activiteiten voor het Sportakkoord II en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) uitgevoerd. In totaal hebben 8.171 deelnemers deelgenomen. Voorbeelden zijn de Wassenaarse Sportweek, het Ouder- & Kindfestival, het herinrichten van pleintje Van Polanenpark en de cursus valpreventie voor ouderen. Het project *Train de leerling* is door de provincie Zuid-Holland genomineerd voor beste beweeginitiatief in Zuid-Holland.

Fit in Wassenaar heeft met lokale samenwerkingspartners convenanten afgesloten voor onder meer de regeling Kansrijke Start, Kind naar Gezonder Gewicht en de Gecombineerde Leefstijlinterventie (GLI). In aansluiting hierop zijn diverse beweegactiviteiten en interventies georganiseerd.

6.2 Sport betrokken bij het programma Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO)

Realisatie / voortgang

Na de grote startbijeenkomst hebben meerdere sportverenigingen belangstelling getoond voor het OKO-domein Vrije tijd. In 2026 treedt het OKO-programmateam gericht in contact met deze verenigingen om de betrokkenheid van jeugd bij sportclubs verder te versterken. Wassenaar is daarnaast JOGG-gemeente geworden, waardoor ook via JOGG wordt ingezet op een gezonde en stimulerende vrijetijdsomgeving, onder andere met naschools sportaanbod en buurtsportcoaches. Vanuit JOGG en OKO wordt in samenhang gewerkt aan het versterken van de rol van sportverenigingen in een gezonde leefomgeving voor jongeren.

Voor het onderwijs wordt momenteel gericht ingezet op sociale veiligheid en mentale gezondheid. Dit zijn onderwerpen die al liepen, maar via OKO en de LEA nu structureel worden versterkt. Deze focus sluit aan bij de Gezonde School-aanpak, waarin welbevinden een belangrijke pijler is en scholen handvatten krijgen om schoolbreed en integraal hieraan te werken. Tegelijkertijd willen we de samenwerking tussen scholen, jongerenwerk en de bibliotheek verstevigen om een samenhangende pedagogische omgeving te creëren. Hierdoor groeit een netwerk rondom jongeren waarin ontmoeten, ondersteuning en welzijn centraal staan.

Binnen het domein Gezin wordt ingezet op het vergroten van ouderbetrokkenheid, omdat uit een enquête bleek dat meer dan 50% van de ouders onvoldoende bereikt werd over activiteiten voor hun kinderen. Hierop wordt actie ondernomen door de communicatie met ouders te verbeteren en deze af te stemmen op hun wensen. Daarnaast komt er een bijeenkomst met een groep pionierende ouders om te onderzoeken hoe zij actief kunnen bijdragen binnen OKO. Vanuit deze groep wordt gewerkt aan het opzetten van een communicatielijns via ouders, scholen, sportverenigingen en de bibliotheek om de betrokkenheid duurzaam te versterken.

6.3 Opgesteld Uitvoeringsprogramma cultuur

Realisatie / voortgang

De doelen en acties op het gebied van kunst en cultuur zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma Welzijn en Zorg 2025 - 2026. Daarnaast volgt nog een apart Uitvoeringsprogramma Kunst en Cultuur naar aanleiding van de op te stellen Startnotitie en Beleidsnota Kunst en cultuur gemeente Wassenaar.

7.1 Geborgd programma Mentaal Lokaal Wassenaar en mentale gezondheid

Realisatie / voortgang

De gemeente Wassenaar werkt samen met de Wassenaaarse Huisartsenvereniging en de Parnassia Groep aan mentale gezondheid voor alle inwoners van Wassenaar. In het project Mentaal Lokaal zijn verschillende producten actief. De website www.mentaalwegwijs.nl helpt Wassenaarders die met mentale vraagstukken kampen op weg naar de juiste ondersteuning. Via huisarts en de praktijkondersteuner huisarts geestelijke gezondheidszorg (POH-ggz) wordt het zelfhulpprogramma De Hoofdleiding ingezet. Op scholen voor voortgezet onderwijs leren brugklassers middels levenslessen over mentale gezondheid.

7.2 Voldoen aan wettelijke verplichting suïcidepreventie

Realisatie / voortgang

Wassenaar heeft de Sumona-aanpak voor suïcidepreventie. In de loop van 2025 is dit uitgebreid naar de doelgroep jeugd, waardoor ook kinderen met suïcideproblematiek geholpen worden. Daarnaast is er een regionaal overleg opgestart om de aanpak op het gebied van suïcidepreventie met de H5-gemeenten (Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Rijswijk, Wassenaar en Zoetermeer) op elkaar af te stemmen.

7.3 Uitgewerkte aanpak gezondheidszorg - Integraal Zorgakkoord (IZA)

Realisatie / voortgang

In 2025 werkte de gemeente Wassenaar binnen het Integraal Zorgakkoord (IZA) intensief samen met de vijf Haaglanden-gemeenten (H5) om de toegankelijkheid, betaalbaarheid en kwaliteit van zorg te versterken. In het regioplan Haaglanden zijn gezamenlijke prioriteiten vastgesteld op basis van het regionale regiobeeld, waarbij de H5-regiogemeenten sturen op een samenhangende aanpak van de belangrijkste zorg- en welzijnsopgaven. Binnen de H5-regio zijn hiervoor actielijnen ingericht die zich richten op preventie, versterking van het medisch-sociaal domein, gezond en zelfstandig ouder worden, gezonde arbeidsmarkt en mentale gezondheid. In 2025 lag de focus vooral op preventie, het verkleinen van gezondheidsverschillen, versterken mantel- en respijtzorg en de aanpak van de mentale gezondheid jeugd. Daarnaast zijn binnen de H5-regio afspraken gemaakt over monitoring, governance en de verdere inzet van ketenregisseurs, in nauwe afstemming met Zorgverzekeraar CZ.

Projecten en investeringen

Warenar

Realisatie / voortgang

In september 2025 heeft de Raad besloten over te gaan tot renovatie en verduurzaming van de Warenar. Naar aanleiding van dit raadsbesluit zijn in de loop van 2025 de onderhandelingen over de bijbehorende erfpachtcanon gestart en is begonnen met de inrichting van het projectmanagementteam. In 2026 wordt verdere invulling gegeven aan zowel de afronding van deze onderhandelingen als de organisatie en uitwerking van het projectmanagement. Vervolgens kan in 2026 worden gestart met de concrete voorbereiding van de renovatie en verduurzaming.

Budget project / investering

Asielopvang Wassenaar

Realisatie / voortgang

De bewoners van het AZC Wassenaar worden ondersteund met subsidies gericht op integratie en participatie. Wassenaar subsidieert:

- een doorlopend programma van de Combibrug voor 16- tot 22-jarigen om taal en aansluiting aan onderwijs en onderwijsdeelname te vergroten;
- het wekelijkse Inloophuis, gerund door vrijwilligers en gericht op ontmoeting, verbinding en taalverwerving;
- het Jongerenrestaurant waar maandelijks een groepje AZC-jongeren een workshop volgen en koken. Tijdens het diner schuiven zo'n 50 Wassenaarse jongeren aan.

Daarnaast kopen wij sportlessen in op locatie en in het dorp en steunen we veiligheidsinitiatieven als het beschikbaar stellen van fietslampjes tijdens de jaarlijkse 'Doe je licht aan'-herfstcampagne en workshops aan specifieke groepen over leven en meedoen in Nederland.

Doel was om in 2025 een project voor het vereenvoudigen van arbeidsparticipatie voor asielzoekers te starten. Hier is pas aan het einde van het jaar mee gestart, waardoor gereserveerd budget niet is ingezet.

Opvang Oekraïense ontheemden

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

In de vier Wassenaarse gemeentelijke opvanglocaties wonen 121 ontheemden:

- Villa Sijthoff: 48 opvangplekken, einddatum 30 juni 2027.
- Deylerhoeve: 20 opvangplekken, einddatum 30 juni 2026, vooralsnog jaarlijks verlengbaar.
- Aangepaste woonsituatie gezin: 3 opvangplekken, zonder einddatum.
- ANWB-gebouw: 50 administratieve Wassenaarse opvangplekken, einddatum 31 oktober 2027. Volledig beheerd door Den Haag.

Wassenaar heeft ingestemd met het verzoek om de Haagse opvang van Oekraïense ontheemden in het ANWB-gebouw te verlengen tot 31 oktober 2027 en uit te breiden naar 550 opvangplaatsen. Deze opvangplaatsen worden in de loop van 2026 ingevuld. 50 van de 550 opvangplaatsen tellen administratief mee op het conto van Wassenaar.

Het beheer, de sociaal maatschappelijke begeleiding en de financiële verantwoording worden volledig gedragen door de gemeente Den Haag. Alle bewoners, onder wie de 50 administratieve Wassenaarse ontheemden, staan ingeschreven in Den Haag en zijn voor zorg en onderwijs georiënteerd op Den Haag.

Herbestemming sporthal De Schulpwei

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

In 2025 is de verhuur van Sporthal De Schulpwei via een openbare aanbestedingsprocedure gegund aan The Padellers. Door vertraging in het verplichte Bibob-onderzoek is de huurovereenkomst in 2025 nog niet ondertekend. Na afronding van dit onderzoek neemt naar verwachting de nieuwe partij de sporthal in 2026 in gebruik.

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden (SbJH)

De Gemeenschappelijke regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden (SbJH) heeft ten doel het behartigen van de belangen van de negen betrokken gemeenten op het terrein van uitvoering van inkooptaken, administratie en informatievoorziening op taakonderdelen binnen de jeugdhulp. De betrokken gemeenten zijn verantwoordelijk voor de beleidsvorming. Het SbJH voert de technische inkoop uit. Door gezamenlijke inkoop, afhandeling facturering en informatievoorziening zijn efficiencyvoordelen te behalen.

In de zomer van 2025 hebben de negen gemeenteraden in de regio Haaglanden de inkoopstrategie voor de doorontwikkeling van de regionale jeugdhulp vastgesteld. Hiermee is besloten de regionale jeugdhulp opnieuw in te richten op basis van vijf segmenten en per segment inhoudelijke en financiële keuzes te maken. De nieuwe segmentering en bouwstenen vormen de inhoudelijke basis voor de contractering per 1 januari 2028.

Gemeenschappelijke regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden

Deze Gemeenschappelijke regeling van GGD en Veilig Thuis Haaglanden van alle negen gemeenten in Haaglanden staat voor het bewaken, bevorderen en beschermen van de gezondheid van de inwoners van de regio Haaglanden met producten en diensten die helpen gezond op te groeien en op te voeden, gezonder en veiliger te leven en langer gezond te blijven.

In de regionale kaderbrieven werd een taakstelling opgelegd die neerkomt op een verplichte verlaging van 6,2% van de gemeentelijke bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen.

Deze financiële opgave dwong alle deelnemende gemeenten tot heroverweging van prioriteiten binnen publieke gezondheid. In 2025 werd een fundament gelegd om in 2026 binnen die taakstelling de kwaliteit van de publieke gezondheidszorg te borgen. Na intensieve bespreking in het algemeen bestuur is middels een meerderheid van stemmen besloten dat op het onderdeel GGD geen aanvullende bezuinigingsmaatregelen worden genomen. De aanvullende besparing per gemeente die verdere bezuinigingsmaatregelen op zouden leveren wegen volgens een meerderheid van het algemeen bestuur niet op tegen de risico's voor de inwoners van regio Haaglanden, de toenemende werkdruk van de GGD en de ongewenste impact op het bereiken van de inhoudelijke doelen. Ook de impact van versoberingen van het Rijksbeleid op de dienstverlening van de GGD spelen hierbij een rol.

Gemeenschappelijke regeling Werkbedrijven Kust-, Duin- en Bollenstreek (KDB)

De GR KDB is een GR van zeven deelnemende gemeenten op het gebied van het uitvoeren van de participatievoorziening beschut werk in het kader van de Participatiewet en het plaatsen van werkzoekenden (re-integratie), al dan niet met een arbeidsbeperking, bij werkgevers. Daarnaast voert de GR KDB de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit. De Wsw is in 2015 gesloten voor nieuwe instroom. Er werken echter nog mensen die onder deze wet vallen. Dit aantal neemt geleidelijk af, omdat er geen nieuwe instroom meer is en medewerkers uitstromen wanneer zij bijvoorbeeld met pensioen gaan.

Provalu is de uitvoeringsorganisatie van de GR Werkbedrijven Kust-, Duin- en Bollenstreek. Wassenaar neemt alleen de onderdelen Beschut werk en de Wet sociale werkvoorziening af bij Provalu. Het doel is dat arbeidsgehandicapten uitstromen naar de (gesubsidieerde) arbeidsmarkt. Hiertoe wordt samengewerkt met én in opdracht gehandeld van gemeenten en bedrijfsleven; dit alles binnen financieel verantwoorde kaders.

Jeugdgezondheidszorg Zuid-Holland West (JGZ)

De JGZ regelt veel op het gebied van preventieve zorg. Zo is er de zorg voor de allerkleinsten in het Consultatiebureau, maar de jeugdarts is bijvoorbeeld ook betrokken bij oudere kinderen op scholen. De vaccinaties van minderjarigen wordt door de JGZ uitgevoerd. Naast deze wettelijke taken is de JGZ ook convenantpartner van het Sociaal Team Wassenaar.

Regionaal Bestuurlijk Overleg Wet educatie en beroepsonderwijs

Op grond van de Wet educatie en beroepsonderwijs werkt de gemeente Wassenaar op het gebied van laaggeletterdheid samen met gemeenten uit de regio Zuid-Holland Centraal. De gemeente Zoetermeer is de coördinerende gemeente. In deze regio wordt o.a. de aanbesteding gecoördineerd waarmee het formele taalonderwijs wordt geboden (op locatie in Wassenaar). Op lokaal niveau voert de bibliotheek het Taalhuis uit.

Samenwerkingsovereenkomst met Leidschendam-Voorburg

De gemeente Leidschendam-Voorburg regelt voor zowel Wassenaar als Voorschoten het werk en inkomensbeleid. Dit betekent dat zij zorgen voor onder andere bijstandsverlening, re-integratie, schuldhulpverlening, inburgering, leerplicht en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten.

In 2025 zijn de samenwerkingsafspraken opnieuw tegen het licht gehouden. Dit vraagt om verdere uitwerking en vastlegging in een overeenkomst in 2026.

Effectindicatoren

Tabel 2.1 Effectindicatoren P2 Mens en Maatschappij

Tabel 2.1 Effectindicatoren P2 Mens en Maatschappij			
Bron: CBS			
Bron: GGD			
Effectindicator	Peilwaarde	Streefwaarde begroting 2025	Resultaat 2025
% inwoners met schuldenproblematiek	6,9 (2023)	5,9	CBS: 7,4 (2024) GGD: 12,8% (2024) (18 jaar en ouder)
Aantal inwoners met bijstandsuitkering per 1.000 inwoners	13,9 (2023)	13,8	CBS: 16,5 (juni 2024) <i>Dit betekent dat Wassenaar ruim onder het landelijk niveau zit (veel gemeenten zitten tussen 20 en 40 per 1.000 inwoners).</i> GGD: <i>Geen gegevens specifiek op bijstandsuitkering inwoners</i>
% jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp	9,05 (2023)	8,5	CBS: 9,1 (tot 23 jaar) (2025) <i>In 2025 kreeg 9,1% van de jongeren (tot 23 jaar) in Wassenaar een vorm van jeugdzorg (jeugdhulp + jeugdbescherming + jeugdreclassering).</i> GGD: 11,2% Jeugdhulp tot 18 jaar (2024)
% eenzaamheid*	51,1 (2022)	47%	CBS: April 2026: nog geen CBS cijfers over 2024, 2025 GGD: 48,2 % (2024) (18 jaar en ouder, % dat aangeeft matig tot (zeer) ernstig eenzaam te zijn

Wat heeft het gekost?

Investeringsen

Een totaaloverzicht van de investeringen Programma 1-5 is te vinden in de bijlage.

Programma

bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)	Begroting 2025 (primair)	Begroting 2025 (actueel)	Realisatie 2025	Verschil Realisatie 2025 en Begroting 2025 (actueel)
Totaal baten	12.099	14.328	13.530	-798
Totaal lasten	-40.391	-42.748	-40.767	1.981
Saldo van baten en lasten	-28.292	-28.420	-27.237	1.183
Onttrekking reserves	0	108	102	-6
Toevoeging reserves	0	-500	-500	0
Mutaties reserves	0	-392	-398	-6
Programma resultaat	-28.292	-28.812	-27.636	1.176

Toelichting op verschillen tussen begroot actueel/werkelijk \geq € 50.000

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) SPUK (voordeel lagere lasten € 576.538; nadeel lagere baten € 576.538)

De middelen voor het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) worden jaarlijks via een subsidie beschikbaar gesteld door het Ministerie van OCW. De middelen voor 2025 aangevuld met het restant per ultimo 2024 zijn niet volledig ingezet. Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld deze middelen over te hevelen naar 2026.

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

a. Dr. Mansveltkade 9 (Gro-up) (nadeel hogere lasten en lagere baten in 2025 € 22.000)

Beheer en exploitatie van dit pand laten per saldo een nadeel zien door hogere schoonmaak- en onderhoudskosten en lagere huuropbrengsten.

b. Brede SPUK Gezond en actief leven akkoord (voordeel lagere lasten € 16.156)

Het Rijk heeft gemeenten de mogelijkheid geboden om maximaal 10% (€ 36.017) van de in 2025 ontvangen middelen voor de Brede SPUK Gezond en actief leven akkoord (GALA) in een later jaar in te zetten. In 2025 is een deel van deze middelen, inclusief de bijbehorende gemeentelijke cofinanciering (€ 16.156), niet aangewend. Deze middelen moeten volgens de voorwaarden van de regeling in 2026 worden ingezet voor de beoogde activiteiten en dienen anders te worden terugbetaald aan het Rijk. Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld deze middelen over te hevelen naar 2026.

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Project Cultuureducatie met Kwaliteit (voordeel lagere lasten € 24.890)

Voor de uitvoering van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK4) is een meerjarige subsidie ontvangen voor een periode van vier jaar, onder de voorwaarde van gemeentelijke matching. In 2025 zijn de beschikbare middelen niet volledig aangewend. Om aan de subsidievoorwaarden te blijven voldoen en de subsidie veilig te stellen, dienen de bijbehorende uitgaven alsnog in 2026 plaats te vinden. In dat jaar worden tevens hogere kosten verwacht vanwege de uitvoering van het programma in de tweede helft van het jaar. Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld deze middelen over te hevelen naar 2026 en de subsidie in dat jaar te besteden.

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

a. Jeugd- en jongerenparticipatie (voordeel lagere lasten € 15.000)

In het College-uitvoeringsprogramma (CUP) is afgesproken een plan op te stellen om kinderen en jongeren te betrekken bij besluitvorming en hen te betrekken bij de lokale democratie. Voor deze activiteiten is eerder budget beschikbaar gesteld in 2025. Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld het niet bestede bedrag over te hevelen naar 2026.

b. Ondersteuning statushouders (voordeel lagere lasten € 50.000)

Een deel van de lasten voor basisdienstverlening aan statushouders (€ 40.000) is verantwoord onder de SPUK Inburgering en komt daardoor niet ten laste van de gemeentelijke exploitatie. Daarnaast is de inzet van Vluchtelingenwerk Nederland lager uitgevallen dan begroot, als gevolg van een lager aantal gezinsherenigingen dan voorzien.

c. Noodopvang vluchtelingen

(nadeel lagere baten € 32.946)

In de Voorjaarsnota 2025 is een opbrengst van € 120.946 in verband met de afrekening vergoeding faciliteitenbesluit opvang asielzoekers over 2024. Deze afrekening is echter opgenomen in de algemene uitkering uit het Gemeentefonds zodat deze opbrengst bij de algemene uitkering in programma 3 is verantwoord. Dit zorgt in programma 2 voor een nadeel.

Daarnaast is er een niet begrote rijksvergoeding van € 88.000 ontvangen wegens de huisvesting van 44 alleenstaande minderjarige vluchtelingen (amv'ers).

d. Noodopvang vluchtelingen Oekraïne

(saldo voordeel € 513.000; voordeel lagere lasten € 412.000; voordeel hogere baten € 101.000)

De lagere lasten komen met name door besparingen op extra inhuur omdat zaken als projectleiding en locatiebeheer nu voornamelijk door eigen medewerkers binnen de bestaande formatie worden uitgevoerd in plaats van zoals voorheen door externe inhuurkrachten. Ook zijn er minder lasten omdat er in 2025 weinig verschuivingen hebben plaatsgevonden voor wat betreft locaties en bewoners.

De rijksbijdrage vanuit de SPUK M16 is € 73.000 hoger dan begroot. Daarnaast is ook € 28.000 aan eigen bijdragen ontvangen van de Oekraïense ontheemden. Er is voor wat betreft de niet-bestede rijksbijdrage over 2025 geen terugbetalingsverplichting.

e. *Wet inburgering (SPUK) (voordeel lagere lasten € 458.298, nadeel lagere baten € 458.298)*

Voor de specifieke uitkering Wet inburgering ondersteunt de gemeente statushouders en migranten bij inburgeringstrajecten. Een deel van de lagere lasten en baten ontstaat door een lagere instroom in 2025. Hierdoor is het voorschot van het Rijk te hoog ingeschat en dient € 179.491 terugbetaald te worden.

Verder heeft de gemeente in 2025 middelen ontvangen voor inburgeringstrajecten die doorlopen in 2026. Dit leidt in 2025 tot lagere lasten en lagere baten van € 278.807. Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld deze middelen over te hevelen naar 2026 voor de verdere uitvoering van de inburgeringstrajecten.

f. *Van Heeckerenhuis (nadeel hogere lasten in 2025 € 37.000)*

De beheer- en exploitatielasten zijn beduidend hoger geweest wat met name toe te schrijven is aan schoonmaak- en onderhoudskosten.

g. *Middelweg 31a (nadeel hogere lasten en lagere baten in 2025 € 37.000)*

Dit pand op de locatie van de voormalige Den Deijlschool wordt beheerd via vastgoedbescherming. De afwijking op de begroting is voor € 27.000 toe te schrijven aan niet-begrote energiekosten en niet-gerealiseerde opbrengsten uit verhuur.

Taakveld 6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo

Ge-escalerede Wmo (voordeel lagere lasten € 89.799)

De kosten voor de toegang en eerstelijnsvoorzieningen, de inloopfuncties GGZ, het Meldpunt Bezorgd en OGGZ-bemoeizorg, zijn in 2025 volledig gedekt vanuit middelen van het Integraal Zorgakkoord (IZA). Hierdoor vallen de gemeentelijke lasten lager uit. Daarnaast zijn bij de OGGZ-bemoeizorg lagere lasten gerealiseerd bij de gecontracteerde aanbieders. De inschatting van Limor (OGGZ, bemoeizorg) was in het voorjaar dat meer uren nodig zouden zijn op basis van ervaringen gedurende de eerste maanden van 2025 en in 2024. Echter, rond de zomer liep het aantal aanmeldingen terug. Ook bleek de casuïstiek minder heftig, waardoor minder uren per cliënt zijn ingezet. Hierdoor is uiteindelijk een lager bedrag eindbedrag gefactureerd.

Taakveld 6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd

Eerstelijnsvoorzieningen jeugd (voordeel lagere lasten € 85.929, nadeel lagere baten € 9.663)

De lagere lasten hangen samen met een lagere inzet van intensieve ambulante gezinsbegeleiding (IAG) en de praktijkondersteuner huisarts (POH) dan voorzien, als gevolg van beperkte personele capaciteit bij de aanbieders. Daarnaast is een interventie (Floorplay) die gedekt wordt vanuit het Integraal Zorgakkoord (IZA) in 2025 voor lagere uitgevallen, waardoor zowel de lasten als de bijbehorende baten lager uitvallen. Ook is een deel van het werkbudget preventie jeugd in 2025 niet aangewend, doordat voor preventieve activiteiten gebruik is gemaakt van externe middelen, waaronder IZA- en GALA-middelen. Daarnaast is het geactualiseerde jeugdbeleid pas in december 2025 vastgesteld, waardoor uitvoering in 2025 beperkt is gebleven.

Taakveld 6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal

Gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek (SPUK) (voordeel lagere lasten € 64.338, voordeel hogere baten € 47.693)

Voor de gemeentelijke ondersteuning aan gedupeerden van de toeslagenproblematiek ontvangt de gemeente middelen van het Rijk gebaseerd op vaste normbedragen. De gerealiseerde lasten blijven achter bij de ontvangen middelen doordat de uitvoeringskosten lager uitvallen en niet de volledige doelgroep gebruik maakt van de

ondersteuning. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 112.031 waarvoor er geen terugbetalingsverplichting aan het Rijk is.

Een deel van de ambtelijke inzet wordt binnen de bestaande formatie opgevangen en is niet afzonderlijk aan deze regeling toegerekend. Indien deze inzet volledig zou worden toegerekend, zou het voordeel lager uitvallen.

In voorgaande jaren is dit voordeel gereserveerd voor toekomstige inzet.

Op basis van de huidige inzichten is dit niet langer noodzakelijk, aangezien de bekostiging via normbedragen naar verwachting toereikend is om de benodigde ondersteuning te kunnen blijven bieden.

Voorgesteld wordt daarom het voordeel vrij te laten vallen ten gunste van het resultaat 2025.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

De uitgaven voor de algemene ondersteuning op basis van de Participatiewet aan inwoners komen per saldo uit op het begrote niveau (€ 6,881 mln). Het verschil wordt veroorzaakt door de overige posten binnen het taakveld inkomensregelingen:

a. Afrekening jaarplan Werk & Inkomen 2024 (nadeel hogere lasten € 30.000)

Uit de afrekening van het jaarplan Werk & Inkomen 2024 is een onvoorzien nadeel van € 30.000 ontstaan.

Dit komt met name doordat de verdeling van de lasten tussen de gemeente Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar in ons nadeel is. De verdeling is gebaseerd op het aantal mensen in de participatie en de in- en uitstroom. De toename in de verdeelsleutel voor Wassenaar betekent 6,5% meer lasten ten opzichte van de begrote jaarplan 2024.

b. Alleenverdieners problematiek (voordeel lagere lasten € 22.374)

Voor de aanpak van de alleenverdienersproblematiek zijn de beschikbaar gestelde middelen (najaarsnota 2025 en voorjaarsnota 2025) nog niet volledig ingezet (restant € 22.374). De uitvoerende gemeente Leidschendam-Voorburg verzoekt deze middelen gereserveerd te houden, omdat zij verwacht dat dit nog wel uitgekeerd aan de doelgroep gaat worden. Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld het resterende bedrag over te hevelen naar 2026.

c. Mini-maatwerkbudget (voordeel lagere lasten € 10.000)

Door het beëindigen van het mini-maatwerkbudget resteert een bedrag van € 10.000 dat niet is uitgegeven.

d. Voorziening dubieuze debiteuren Werk & Inkomen (voordeel lagere lasten € 13.500)

De dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren op grond van de Participatiewet valt € 13.500 lager uit dan begroot.

e. Schuldhulpverlening (nadeel hogere lasten € 11.000)

Op de curatieve schuldhulpverlening is sprake van een nadeel van € 11.000.

f. Terugvordering en verhaal Werk & Inkomen (voordeel hogere baten € 269.000)

De baten vallen € 269.000 hoger uit dan begroot als gevolg van hogere terugvorderingen en verhaalopbrengsten dan voorzien. Het betreft bedragen aan bijstand die achteraf ten onrechte of te hoog zijn uitgekeerd en worden teruggevorderd, evenals bijstandskosten die worden verhaald.

Het verloop van deze inkomsten is afhankelijk van individuele dossiers en het moment waarop invorderingsbeslissingen en terugbetalingen plaatsvinden en is daardoor vooraf beperkt voorspelbaar. In 2025 zijn met name in de laatste maanden meer ontvangsten gerealiseerd dan verwacht, wat heeft geleid tot het onvoorziene voordeel.

Taakveld 6.4 Wet sociale werkvoorziening en beschut werk

Beschut werk (nadeel hogere lasten € 96.152)

De hogere lasten worden veroorzaakt door een afrekening op basis van een verouderde dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor de uitvoering van beschut werk. Het aantal inwoners met een indicatie beschut werk dat wordt ondersteund is toegenomen van één naar drie. Daarnaast sluiten de in de DVO opgenomen tarieven voor begeleidingskosten niet meer aan bij de actuele kosten, doordat deze meerdere jaren niet zijn geïndexeerd en cao-ontwikkelingen hebben plaatsgevonden. Voor een deel van de trajecten zijn de kosten in eerdere jaren niet of slechts gedeeltelijk in rekening gebracht, waardoor in 2025 een nabetaling heeft plaatsgevonden. Het DVO wordt in 2026 herzien.

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

Participatiewet in Balans (voordeel lagere lasten € 28.831)

In de Najaarsnota 2025 heeft de raad de van het Rijk ontvangen middelen voor de implementatie van de Participatiewet in Balans beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn in 2025 nog niet aangewend door de uitvoerende gemeente Leidschendam-Voorburg, die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de Participatiewet. Leidschendam-Voorburg verzoekt deze middelen beschikbaar te houden voor de implementatielasten die in 2026 worden verwacht. Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld het resterende bedrag over te hevelen naar 2026.

Verstrekke subsidie voor uitvoering Wet inburgering (voordeel lagere lasten € 48.840)

Een bedrag van € 50.000 aan subsidielasten voor inburgering kunnen onder de SPUK Wet inburgering worden verantwoord, terwijl deze lasten eerder ten laste van de gemeentelijke begroting waren voorzien. Hierdoor ontstaat in 2025 een voordeel van € 50.000. Deze ombuiging heeft enkel betrekking op 2025 want is vanaf 2026 al in de begroting verwerkt.

Afrekening jaarplan Werk & Inkomen 2025 (voordeel lagere lasten € 46.000)

Uit de afrekening van het jaarplan Werk & Inkomen 2025 is een voordeel van € 46.000 ontstaan. Dit komt met name door een ontvangen subsidie van € 83.000 van het Europees Sociaal Fonds. Deze subsidie is bedoeld voor Wassenaar en direct in mindering genomen op de afrekening jaarplan 2025 van Werk & Inkomen.

Onderstaande toelichting betreft het totale Wmo-resultaat en omvat de onderliggende deelafwijkingen, waaronder de eerder genoemde posten.

Taakvelden 6.60, 6.711, 6.712, 6.713, 6.791, 6.91 Wmo

Wmo-lasten (nadeel hogere lasten € 111.000, voordeel hogere baten € 13.000)

De Wmo-lasten als gevolg van de Wet maatschappelijke ondersteuning zijn in de begroting verdeeld over meerdere taakvelden en worden in de verklaring samengevoegd en toegelicht. Per saldo is sprake van een nadeel van € 98.000 ten opzichte van de actuele begroting (€ 5,019 mln). Binnen de Wmo zijn verschillende voor- en nadelen gerealiseerd:

- a. Bij woonvoorzieningen, rolstoelen, vervoersvoorzieningen en regiotaxi een nadeel van € 60.000;

- b. Bij huishoudelijke ondersteuning een voordeel van € 1.000;
- c. Bij begeleiding een nadeel van € 28.000;
- d. Bij dagbesteding een nadeel van € 36.000;
- e. Bij het persoonsgebonden budget (pgb) een voordeel van € 12.000;
- f. Bij de eigen bijdrage Wmo is een voordeel van € 12.000;
- g. Bij coördinatie, beleid- en advieskosten Wmo een voordeel van € 1.000.

Onderstaande toelichting betreft het totale resultaat op Jeugdhulp en omvat de onderliggende deelafwijkingen.

Taakvelden 6.751, 6.752, 6.753, 6.761, 6.762, 6.763, 6.792, 6.821, 6.822 Jeugdhulp

Jeugdhulp-lasten (voordeel lagere lasten € 49.000)

De jeugdhulp-lasten als gevolg van de Jeugdwet zijn in de begroting verdeeld over meerdere taakvelden en worden voor de verklaring samengevoegd en in samenhang toegelicht. Per saldo is sprake van een voordeel ten opzichte van de actuele begroting (€ 8,180 mln).

Binnen de jeugdhulp zijn zowel voor- als nadelen op verschillende onderdelen gerealiseerd:

- a. Bij lokale maatwerkvoorzieningen een nadeel van € 49.000;
- b. Bij regionaal ingekochte zorg een nadeel van € 70.000. In dit bedrag is een voordeel van € 172.000 opgenomen als gevolg van toepassing van het woonplaatsbeginsel, waardoor jeugdhulplasten aan een andere gemeente konden worden toegerekend en verhaald;
- c. Bij landelijk ingekochte zorg een voordeel van € 97.000;
- d. Bij persoonsgebonden budget (pgb) een nadeel van € 22.000;
- e. Bij coördinatie, beleid en advieskosten Jeugd een voordeel van € 41.000;
- f. Bij de reservering voor oude boekjaren een voordeel van € 52.000.

P3 Bestuur en middelen

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken?"

Bijdrage aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Visie

Wassenaar wil een financieel gezonde gemeente zijn. De gemeente streeft naar rust en evenwicht in het bestuur. Zorgvuldige en transparante besluitvorming vormt het uitgangspunt van ons handelen. Het politieke debat en de gesprekken met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties worden gevoerd op basis van wederzijds respect. De gemeente treedt verbindend op; we doen het immers samen voor Wassenaar. De gemeente behartigt het algemeen belang en heeft oog voor het individu.

Doelstellingen

1. De gemeente houdt de financiën op orde met een structureel sluitende begroting.
2. Ontwikkeling van de jonge ambtelijke organisatie door de ingeslagen weg na de ontvlechting voort te zetten.
3. Inwoners en ondernemers voelen zich geholpen en gesteund door de gemeente en communicatie tussen gemeente, inwoners en ondernemers is transparant, duidelijk en getuigt van wederzijds respect.
4. De gemeente heeft alleen vastgoed in eigendom, als er een duidelijk maatschappelijk belang is dat om vastgoed vraagt.
5. Een gerestaureerde en als bestuurscentrum ingerichte De Paauw en huisvesting van de overige ambtenaren elders.
6. Het landgoed De Paauw voltooien.
7. Iedereen doet mee, van jong tot oud, Wassenaarder en "international".

Wat wilden we daarvoor doen?

Belangrijkste resultaten voor 2025

- 1.1 Bezuinigen door het beperken van externe inhuur en nog efficiënter inkopen
 - 2.1 VNG-trainees zijn ingezet voor de organisatie
 - 2.2 Maatregelen verbetering (bestuurs)cultuur worden geïmplementeerd
- 3.1 Handhaven korte wachttijd in de paspoortpiek
- 3.2 Hogere klanttevredenheid door onze dienstverlening verder te verbeteren
- 3.3 Goede communicatie met inwoners, instellingen en ondernemers
- 4.1 Implementatie kostprijsdekkende huren panden, accommodaties en gronden
- 4.2 Opgesteld vastgoed- en accommodatiebeleid
- 4.3 Voortgang verkoop van gemeentelijk vastgoed uitgevoerd
- 4.4 Beheerplan en verduurzaming vastgoed
- 5.1 Renovatie en restauratie Rijksmonument De Paauw tot een bestuurscentrum aanbesteed
- 5.2 Nieuw locatie gemeentewerf en milieustraat is in ontwikkeling
- 6.1 Cementrustieke bruggen in het landgoed De Paauw zijn hersteld
- 7.1 Uitvoering Nota Internationals

Toelichting belangrijkste resultaten

1.1 Bezuinigen door het beperken van externe inhuur en nog efficiënter inkopen

Realisatie / voortgang

Er is continu aandacht voor het beperken van externe inhuur en efficiënter inkopen. Daarmee zijn de begrote bezuinigingen in de Begroting 2025 gerealiseerd.

2.1 VNG-trainees zijn ingezet voor de organisatie

Realisatie / voortgang

In 2025 hebben de trainees met hun frisse blik en actuele kennis waardevolle bijdragen geleverd aan verschillende beleidsstukken en opgaven. De positieve ervaringen van het afgelopen jaar vormen een stevige basis om deze samenwerking in 2026 voort te zetten. Hiermee investeert de ambtelijke organisatie gericht in toekomstig talent en het versterken we onze organisatiekracht.

2.2 Maatregelen verbetering (bestuurs)cultuur worden geïmplementeerd

Realisatie / voortgang

In 2025 is ambtelijk verder ingezet op het versterken van de interne cultuur, samenwerking en onderlinge omgangsvormen binnen de ambtelijke organisatie. Uit de resultaten van het Medewerkerstevredenheidsonderzoek blijkt dat deze inzet tot merkbaar positieve effecten heeft geleid. Zo worden open-communicatie, collegiale omgang en constructieve feedback hoger gewaardeerd, en signaleren medewerkers tijdens de MTO-sessies meer transparantie, betere onderlinge afstemming en een versterkte professionele cultuur. Deze uitkomsten bevestigen dat de ingezette cultuur- en samenwerkingsontwikkeling daadwerkelijk bijdraagt aan een veiligere, meer betrokken en beter functionerende organisatie.

3.1 Handhaven korte wachttijd in de paspoortpiek

Realisatie / voortgang

In 2025 is de verhoogde vraag naar reisdocumenten, als gevolg van de landelijke paspoortpiek, in de gemeente opgevangen zonder dat dit heeft geleid tot structurele verlenging van wachttijden. Inwoners konden over het algemeen binnen een korte termijn terecht voor het aanvragen van een paspoort of identiteitskaart. Dit resultaat is het gevolg van gerichte capaciteitssturing, waaronder tijdelijke uitbreiding van de personele inzet, een flexibele inrichting van balieplanning en het actief monitoren van de afspraakbeschikbaarheid. Door tijdig te anticiperen op landelijke trends en gebruik te maken van sturingsinformatie uit het afsprakensysteem is de druk op de dienstverlening beheersbaar gebleven. De aanpak laat zien dat de gemeente in staat is piekbelasting op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van toegankelijkheid en service voor inwoners. Daarmee is de doelstelling om ook in een uitzonderlijke vraagperiode de wachttijden beperkt te houden gerealiseerd.

3.2 Hogere klanttevredenheid door onze dienstverlening verder te verbeteren

Realisatie / voortgang

In het jaar 2025 is een belangrijke stap gezet in de doorontwikkeling van de gemeentelijke dienstverlening met de vaststelling van het dienstverleningsmodel. Dit model vormt het inhoudelijke en organisatorische kader voor hoe de gemeente haar dienstverlening vormgeeft, met expliciete aandacht voor toegankelijkheid, duidelijkheid en bejegening. In dit model is de uitvoering van klanttevredenheidsonderzoeken structureel geborgd. Hiermee wordt systematisch inzicht verkregen in de ervaringen van inwoners en ondernemers met de gemeentelijke dienstverlening. Deze informatie wordt gebruikt als sturingsinstrument voor gerichte verbeteracties, waardoor dienstverlening steeds meer aansluit op de behoeften van de inwoners. Daarnaast is geïnvesteerd in de professionele houding en het gedrag van medewerkers. Ambtenaren met klantcontactfuncties, inclusief management, zijn getraind in gastheerschap, waarbij de focus ligt op gastvrijheid, eigenaarschap en het bieden van passende ondersteuning. Dit draagt bij aan een meer consistente en positieve klantervaring over de verschillende kanalen heen. De combinatie van een duidelijk dienstverleningskader, datagedreven verbetering en gerichte professionalisering van medewerkers vormt een structurele basis voor hogere klanttevredenheid. Hiermee is een duurzame impuls gegeven aan de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening.

3.3 Goede communicatie met inwoners, instellingen en ondernemers

Realisatie / voortgang

Ook de gemeentelijke communicatie werd in 2025 verder versterkt, met als doel de toegankelijkheid van informatie en het bereik onder verschillende doelgroepen te vergroten. Een belangrijke stap hierin is de realisatie van een tweetalige website in het Nederlands en Engels. Hiermee wordt informatie beter toegankelijk voor een bredere groep inwoners, (internationale) werknemers, studenten en ondernemers.

Daarnaast is gewerkt aan de professionalisering van de inzet van sociale media. Het sociale mediabeleid is in ontwikkeling en wordt in 2026 formeel vastgesteld, met implementatie voorzien vóór de zomer van dat jaar. Dit beleid biedt een inhoudelijk en organisatorisch kader voor consistente, zorgvuldige en doelgerichte communicatie via sociale kanalen, inclusief rolverdeling, schrijfstijl en omgang met interactie en signalen uit de samenleving. Door deze ontwikkelingen wordt de communicatie met inwoners, instellingen en ondernemers niet alleen breder toegankelijk, maar ook strategischer en meer samenhangend ingericht. Dit draagt bij aan transparantie, bereikbaarheid en vertrouwen in de gemeentelijke organisatie. De doelstelling om de communicatie te verbeteren kan daarmee als behaald worden beschouwd, met verdere borging in 2026.

4.1 Implementatie kostprijsdekkende huren panden, accommodaties en gronden

Realisatie / voortgang

De kostprijsdekkende huren voor het maatschappelijke vastgoed zijn in 2025 doorgerekend. Het invoeren van deze huren kan financiële gevolgen hebben voor de maatschappelijke organisaties die gebruikmaken van deze locaties. Dit vraagt om een integrale, programmaoverstijgende benadering. Een zorgvuldige voorbereiding vergt tijd, waardoor besluitvorming hierover in 2026 kan plaatsvinden.

4.2 Opgesteld vastgoed- en accommodatiebeleid

Realisatie / voortgang

Er is nieuw vastgoedbeleid nodig om richting te geven aan de omgang met het gemeentelijk vastgoed en de accommodaties. De ontwikkeling van dit beleid is vertraagd, omdat een visie op ons gemeentelijk vastgoed nauw samenhangt met "de huisvestingspuzzel" voor de gemeentelijke organisatie.

4.3 Voortgang verkoop van gemeentelijk vastgoed uitgevoerd

Realisatie / voortgang

In 2025 is het Koffiehuis aan de Buurtweg 116 verkocht en is de verkoop van de woningen aan de Verlengde Kerkeboslaan 42 voorbereid. Voor de Berkheistraat 12 is het verkoopproces gestart. Het beleid blijft dat woningen worden afgestoten zodra deze vrijkomen. De verkoopopbrengsten voor de laatstgenoemde twee objecten worden in 2026 verwacht.

4.4 Beheerplan en verduurzaming vastgoed

Realisatie / voortgang

Begin 2026 is het Beheerplan Vastgoed 2026-2029 vastgesteld. De verduurzamingsopgave is hierin opgenomen en gekoppeld aan het planmatige onderhoud. De geraamde kosten vallen binnen de vastgestelde financiële kaders. Daarnaast zijn diverse projecten voor verdere verduurzaming gestart en in voorbereiding. Verduurzaming is vormt ook onderdeel van de renovatie van Raadhuis De Paauw en van het project de Warenar.

Toegelicht onder projecten:

5.1 Renovatie en restauratie Rijksmonument De Paauw tot een bestuurscentrum aanbesteed.

5.2 Nieuw locatie gemeentewerf en milieustraat is in ontwikkeling.

6.1 Cementrustieke bruggen in het landgoed De Paauw zijn hersteld.

7.1 Uitvoering Nota Internationals

Realisatie / voortgang

In 2025 is op velerlei gebieden uitvoering gegeven aan de aspecten van de nota Internationals. Op 9 mei is de definitieve samenwerkingsovereenkomst getekend met The Hague International Center (THIC). Hierdoor hebben internationals mogelijkheden om aan te sluiten bij evenementen die de IND organiseert en het THIC kan internationals voorzien van essentiële informatie, begeleiding en diensten om hen te helpen zich soepel te vestigen en te integreren in de samenleving.

Bij het opstellen van de Sportvisie zijn de internationale sportclubs betrokken geweest, worden vrijwilligers geworven door Engelstalige communicatie en is er bij de bijeenkomst voor nieuwe inwoners (ook) in het Engels gecommuniceerd. Deze inzet op engelstalige communicatie en inzet op het betrekken van internationals heeft zich ook doorgezet naar 2026 bij de voorbereiding voor de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026.

Projecten en investeringen

5.1 Bestuurscentrum De Paauw

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

Het definitief ontwerp (DO) voor de renovatie en restauratie van Raadhuis De Paauw is gereed. Momenteel wordt dit DO uitgewerkt in een technisch ontwerp (TO) en een bestek voor de aanvraag van de vergunningen. Ondertussen wordt de aanbesteding voorbereid, waarvoor een selectieleidraad is opgesteld. Er zijn gesprekken gevoerd met de Adviescommissie Omgevingskwaliteit Wassenaar (OKW) en Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). Voor 2026 is een subsidie aangevraagd voor de restauratie van vijf stijlkamers. Er is strak gestuurd op het budget tijdens de ontwerpfasen. Happel, Cornelisse en Verhoeven zijn samen met diverse partners verantwoordelijk voor het ontwerp. Voor de berekeningen is een van de beste kostendeskundige geselecteerd en aan het projectteam toegevoegd. We verwachten nog steeds eind 2028 de renovatie te kunnen afronden.

5.2 Ontwikkeling nieuwe gemeentewerf en milieustraat

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

Eind 2024 is overeenstemming bereikt over de aankoop van de locatie aan de Maaldrift/Oude Trambaan, waar eerder door de raad voorkeursrecht op is gevestigd. De koopovereenkomst is getekend onder voorbehoud van een onherroepelijke herbestemming ten behoeve van de realisatie van een nieuwe werf al dan niet gecombineerd met een milieustraat. De voorbereidingen voor een wijziging Omgevingsplan voor de betreffende locatie is gestart. Inmiddels zijn alle vooronderzoeken uitgevoerd en wordt nu gewerkt aan de ruimtelijke onderbouwing. Vervolgens kan de wijziging van het omgevingsplan in de besluitvorming worden gebracht.

6.1 Cementrustieke bruggen

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

In april 2025 is de eerste gerestaureerde brug in Landgoed De Paauw geopend en weer in gebruik genomen. Eind 2025 was ook de tweede brug gereed. Inmiddels is gestart met de restauratie van de laatste brug tussen de moestuin van Ruys en het park De Paauw. Het betreft bijzondere cultuurhistorische elementen uit het begin van de vorig eeuw. De werkzaamheden blijven binnen het beschikbare budget. Niet alleen vanuit cultuurhistorisch oogpunt zijn de bruggen van belang, zij vormen ook een essentiële schakel in de wandelmogelijkheden en de recreatieve kwaliteit van het park. Omdat voor de uitvoering specialistische kennis en vakmanschap nodig zijn, is in samenwerking met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed een stappenplan opgesteld. Deze aanpak en de minutieuze restauratiewerkzaamheden zorgen ervoor dat het proces meer tijd vraagt dan eerder voorzien. Een voorschot op de toegekende subsidie is inmiddels ontvangen, en de werkzaamheden blijven binnen het afgegeven budget.

Effectindicatoren

Tabel 3.1 Effectindicatoren P3 Bestuur en Middelen			
Effectindicator	Peilwaarde (2024)	Streefwaarde Begroting 2025	Resultaat 2025
Rekening-courantverhouding met het Rijk blijft tot 2026 positief	€ 4 mln.	€ 11 mln.	€ 5 mln.

Wat heeft het gekost?

Investeringsen

Een totaaloverzicht van de investeringen Programma 1-5 is te vinden in de bijlage.

Programma

bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)	Begroting 2025 (primair)	Begroting 2025 (actueel)	Realisatie 2025	Vershil Realisatie 2025 en Begroting 2025 (actueel)
Totaal baten	64.233	68.617	69.050	433
Totaal lasten	-23.203	-27.438	-26.728	710
Saldo van baten en lasten	41.030	41.179	42.322	1.143
Onttrekking reserves	320	939	881	-58
Toevoeging reserves	0	0	0	0
Mutaties reserves	320	939	881	-58
Programma resultaat	41.350	42.119	43.203	1.085

Toelichting op verschillen tussen begroot actueel/werkelijk \geq € 50.000

Taakveld 0.1 Bestuur

a. Salarislasten politieke ambtsdragers (nadeel hogere lasten € 60.000)

De salarislasten politieke ambtsdragers (college, raadsleden en voormalige wethouders) zijn hoger uitgevallen dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere wachtgeldverplichtingen voor voormalige wethouders (Appa). Daarnaast heeft indexatie van vergoedingen op basis van landelijke regelgeving (BZK) bijgedragen aan de stijging. Dit betreft de feitelijke lasten in 2025. Daarnaast zijn de toekomstige verplichtingen verwerkt via een dotatie aan de voorziening (zie onderdeel b).

b. Dotaties diverse voorzieningen (nadeel hogere lasten € 235.464)

Bij het bepalen van de benodigde standen van voorzieningen per 31 december 2025 is gebleken dat de voorzieningen moeten worden opgehoogd, t.w.:

- Voorziening Pensioen en wachtgeld: € 220.264; De aanvullende dotatie vloeit voort uit de actualisatie van de pensioen- en wachtgeldverplichtingen, mede in relatie tot de toekomstige overgang van de pensioenregeling naar het ABP.
- Voorziening Spaarverlof: € 15.200

Taakveld 0.2 Burgerzaken

a. Paspoorten (saldo voordelig € 19.000; voordeel hogere baten € 38.000 en nadeel hogere lasten € 19.000)

Voor de aanvragen van identiteitskaarten en paspoorten was een piek verwacht, er zijn meer paspoorten en identiteitskaarten aangevraagd dan begroot. De piek zet naar verwachting de komende 3 jaar nog door.

b. Overige burgerzaken (saldo voordelig € 70.000; voordeel hogere baten € 110.000, nadeel hogere lasten € 39.000)

- Rijbewijzen (saldo € 17.000, voordeel hogere baten € 45.000, nadeel hogere lasten € 28.000)
- Burgerlijke stand (saldo € 33.000, voordeel hogere baten € 65.000, nadeel hogere lasten € 32.000)
- Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) (voordeel lagere lasten € 20.000).

Taakveld 0.3 Beheer overige gronden en gebouwen

a. Exploitatie woningen, gronden en landerijen (nadeel hogere lasten in 2025 € 105.000)

De op dit taakveld resterende taakstelling van € 52.000 is niet gerealiseerd omdat de herbestemming van sporthal De Schulpwei eind 2025 niet definitief was. Daarnaast zijn meerkosten gemaakt (€ 53.000) voor externe advies- en inhuurkosten in het kader van het herbestemmingsproces en de te realiseren verduurzamingsopgave.

b. Verlengde Kerkeboslaan 42 (nadeel hogere lasten en lagere baten in 2025 € 48.000)

De verkoopprocedure van dit pand heeft geleid tot hogere administratieve lasten die een nadelig effect hebben op het jaarresultaat omdat de verkoop pas in 2026 kan plaatsvinden. Daarnaast is er in verband met de leegstand geen huuropbrengst gerealiseerd.

Taakveld 0.4 Overhead

a. Dotaties voorzieningen verlof (nadeel hogere lasten € 356.300)

Bij het bepalen van de benodigde standen van voorzieningen per 31 december 2025 is gebleken dat de voorzieningen moeten worden opgehoogd, t.w.:

- Voorziening Bovenwettelijk verlof: € 228.000
- Voorziening Spaarverlof: € 128.300

b. Nieuw financieel systeem (overheveling van 2025 naar 2026; 2025 lagere lasten € 50.000, lagere dekking uit algemene reserve € 50.000; 2026 hogere lasten € 50.000, hogere onttrekking uit de algemene reserve € 50.000)

Het financiële systeem draait sinds 2025 volledig. De implementatiefase is afgerond. De volgende stap is de overgang van LIAS naar Pepperflow. Het resterende budget van het nieuwe financiële systeem willen we inzetten voor de implementatie van Pepperflow. In 2025 zijn de lasten € 50.000 lager uitgevallen. De bijbehorende onttrekking aan de algemene reserve is eveneens € 50.000 lager. Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld deze middelen, inclusief de bijbehorende dekking uit de reserve, over te hevelen naar 2026

c. Eindheffing werkkostenregeling (nadeel hogere lasten € 115.000)

De eindheffing Werkkostenregeling (WKR) wordt aan het einde van het jaar vastgesteld. Hierdoor ontstaat een afwijking ten opzichte van de begroting, mede door hogere vergoedingen en verstrekkingen die onder de werkkostenregeling vallen, waaronder vergoedingen aan raadsleden.

d. De Paauw (resultaatbestemming; neutraal lagere lasten en baten van 2025 naar 2026 € 8.327)

Het restbudget voor onderzoekskosten naar gemeentewinkel, gemeentewerf en bestuurscentrum bedraagt eind 2025 € 8.327. De gemeenteraad wordt voorgesteld om door middel van resultaatbestemming dit restbudget met bijbehorende dekking uit de reserve grote projecten beschikbaar te stellen in 2026, om eventueel nog te maken kosten te kunnen dekken.

Taakveld 0.5 Treasury

Schatkistbankieren (voordeel hogere baten €61.000)

Dit voordeel is geheel toe te schrijven aan de hogere ontvangen rente op Schatkistbankieren. De verwachting was dat het schatkistbankieren zou aflopen tot een nihil stand. Echter, het saldo is positief geëindigd, waardoor gemiddeld een hoger tegoed beschikbaar was en rente kon worden ontvangen.

Taakveld 0.7 Algemene uitkering Gemeentefonds

Algemene uitkering Gemeentefonds (voordeel hogere baten € 633.000)

Op basis van de Decemercirculaire 2025 is de algemene uitkering over 2025 € 551.000 hoger dan op basis van de Septemercirculaire 2025. Daarnaast vonden er in het vierde kwartaal van 2025 voordelige afrekeningen vanuit het Rijk plaats voor wat betreft de algemene uitkering over voorgaande jaren voor een bedrag van € 82.000.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

Dotaties diverse voorzieningen (nadeel hogere lasten € 268.990)

Bij het bepalen van de benodigde standen van voorzieningen per 31 december 2025 is gebleken dat de voorzieningen moeten worden opgehoogd, t.w.:

- Voorziening debiteur algemeen: € 143.571
- Voorziening debiteur BSGR: € 125.419

De overige afwijkingen zijn het resultaat van de optelling van meerdere kleinere posten.

P4 Fysieke leefomgeving

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken?"

Bijdrage aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Visie

Wassenaar wil een van de mooiste en aantrekkelijkste woongemeenten van Nederland zijn en blijven. We koesteren de ideale en centrale ligging ten opzichte van de grote steden Den Haag, Rotterdam en Amsterdam, en ons strand, de duinen en de landgoederen. Wij streven ernaar om Wassenaarders van alle leeftijden een zo goed mogelijk leef- en woonkwaliteit te bieden.

Doelstellingen

1. Woningen realiseren op de 4 woningbouwlocaties Den Deijl, Gemeentewerf, Het Kerkehout en ANWB, in lijn met regionale afspraken en openstaan voor initiatieven vanuit de markt.
2. De Omgevingsvisie voor Wassenaar en gebiedsuitwerkingen voor noordrand-Groene Zone en zuidrand zijn klaar en geven richting aan de Wassenaarse ruimtelijke ordening en aan de vervulling van de wettelijke verplichtingen.
3. De Wassenaarse schoolgebouwen op zijn minst naar BENG-niveau brengen, te laten voldoen aan de ambities uit het IHP en de lokale energiestrategie.
4. Betere inzet op behoud en toekomstbestendig maken van het erfgoed.
5. Meer adequaat toezicht en handhaving voor het behoud van erfgoedwaarden.
6. Benoemen verbeterpunten die verder een bijdrage leveren aan de energietransitie enerzijds en het behoud van historisch ruimtelijke-en erfgoedkwaliteiten anderzijds.
7. Informeren, stimuleren en faciliteren van passende herbestemmingen, die aansluiten bij de mogelijkheden die het monument en zijn omgeving biedt.

Wat wilden we daarvoor doen?

Belangrijkste resultaten voor 2025

- 1.1 Opgestelde regionale en lokale woonzorgvisie verwerkt
- 1.2 Gewijzigde regionaal afgestemde Huisvestingsverordening
- 1.3 Opgestelde en ondertekende meerjarige prestatieafspraken
- 1.4 Opgesteld Volkshuisvestelijk programma
- 1.5 Doelgroepenverordening opgesteld
- 1.6 Herstructurering Oostdorp (plan Woningbouwvereniging St. Willibrordus)
- 1.7 Herontwikkeling ANWB-locatie
- 1.8 Herontwikkeling van de voormalige Den Deijlschool
- 1.9 Sanering en ontwikkeling gemeentewerf
- 1.10 Ontwikkeling Multifunctioneel Complex met woningbouw in Het Kerkehout
- 1.11 Nieuw gefuseerde school Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar (SKOW)

- 2.1 Eerste versie Omgevingsvisie is gereed en besproken met de gemeenteraad
- 2.2 Regionale samenwerkingsverbanden in het fysieke domein

- 3.1 Scholen kunnen verduurzamen op basis van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)

- 4.1 Geactualiseerde erfgoedvisie en programma opgesteld
- 4.2 Programma stimulering instandhouding en verduurzaming monumenten opgesteld en gestart

- 5.1 Erfgoed maakt integraal deel uit van het vast te stellen handavingsuitvoeringsprogramma

- 6.1 Actief beleid voor zonnepanelen binnen het beschermd dorpsgezicht en op, -en bij monumenten

- 7.1 Toekomstbestendig beheer en gebruik van erfgoed

Toelichting belangrijkste resultaten

1.1 Opgestelde regionale en lokale woonzorgvisie verwerkt

Realisatie / voortgang

In september 2025 heeft de gemeenteraad de Startnotitie Lokale woonzorgvisie gemeente Wassenaar 2025 vastgesteld. Daarmee heeft de raad de uitgangspunten bepaald die zijn uitgewerkt in de Nota Lokale woonzorgvisie 2026, die op 24 februari 2026 is vastgesteld. In deze Nota zijn drie sporen opgenomen die, samen met woningcorporaties en zorg- en welzijnsorganisaties, zijn uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma Wonen met Zorg. Het concept-Regionale Woonzorgvisie Haaglanden 2025–2029 is in 2025 afgestemd in de Bestuurlijke Tafel Wonen van de negen regiogemeenten, zijnde Den Haag, Delft, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer. In 2026 wordt de visie verder uitgewerkt en wordt een regionale uitvoeringsagenda opgesteld.

1.2 Gewijzigde regionaal afgestemde Huisvestingsverordening

Realisatie / voortgang

In december 2025 heeft de raad een tweede wijziging van de Huisvestingsverordening vastgesteld. Deze wijziging omvat een verruiming van het vergunningstelsel naar middenhuur en een aangepaste toewijzingsvolgorde voor standplaatsen en woonwagens op basis van het familiale afstammingsbeginsel. De wijziging is opgenomen in het lokale deel van de Huisvestingsverordening Wassenaar 2023.

1.3 Opgestelde en ondertekende meerjarige prestatieafspraken

Realisatie / voortgang

De meerjarige prestatieafspraken zijn in 2026 ondertekend door de woningcorporaties, de huurdersorganisaties en de gemeente. De afspraken zijn in 2025 inhoudelijk afgerond en afgestemd met de betrokken partijen.

1.4 Opgesteld volkshuisvestelijk programma

Realisatie / voortgang

De Nota Woonbeleid gemeente Wassenaar 2025 en de Lokale Woonzorgvisie gemeente Wassenaar 2026 vormen samen een inhoudelijke basis voor het toekomstige Volkshuisvestelijk programma. In deze documenten zijn de belangrijke uitgangspunten, opgaven en richtinggevende keuzes vastgelegd. Deze worden in het Volkshuisvestelijk programma verder uitgewerkt tot een samenhangende en uitvoerbare aanpak voor de Wassenaarse volkshuisvesting.

1.5 Doelgroepenverordening opgesteld

Realisatie / voortgang

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 is het niet langer mogelijk verordeningen vast te stellen voor handelingen die de fysieke leefomgeving beïnvloeden. Dit geldt ook voor de doelgroepenverordening. Dergelijke regels moeten voortaan worden opgenomen in het omgevingsplan.

Met de vaststelling van de Nota Woonbeleid in oktober 2025 heeft de raad de kaders voor het woonbeleid vastgesteld. Op basis hiervan werkt het college nadere beleidsregels uit, waarin onder meer de woningbouwcategorieën, inkomensdoelgroepen en instandhoudingstermijnen worden vastgelegd. Deze beleidsregels worden momenteel voorbereid en worden na besluitvorming verankerd in het omgevingsplan en onderdeel van het volkshuisvestingsprogramma.

Toegelicht onder projecten:

- 1.6 Herstructurering Oostdorp (plan R.K. Woningbouwvereniging St. Willibrordus).
- 1.7 Herontwikkeling ANWB-locatie.
- 1.8 Herontwikkeling van de voormalige Den Deylschool.
- 1.9 Sanering en ontwikkeling gemeentewerf.
- 1.10 Ontwikkeling Multifunctioneel Complex met woningbouw in Het Kerkehout.
- 1.11 Nieuw gefuseerde school voor primair onderwijs van de Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar (SKOW).

2.1 Eerste versie Omgevingsvisie is gereed en besproken met de gemeenteraad

Realisatie / voortgang

Om te komen tot een omgevingsvisie voor Wassenaar is de Startnotitie totstandkoming omgevingsvisie in december 2025 door de gemeenteraad vastgesteld. Per amendement is aangegeven dat voor het opstellen kwaliteit, zorgvuldigheid en inclusiviteit van de participatie leidend is en dat hiervoor de benodigde tijd genomen moet worden. Als afwijking op de wettelijke termijn van 1 januari 2027 wordt voor het gereed hebben van de omgevingsvisie 1 april 2027 aangehouden.

2.2 Regionale samenwerkingsverbanden in het fysieke domein

Realisatie / voortgang

Wassenaar neemt actief deel aan vijf regionale samenwerkingsverbanden die bijdragen aan een groene, gezonde en veilige leefomgeving. In 2025 is de Provincie Zuid-Holland toegetreden als sturingspartner bij Landschapstafel Duin Horst en Weide, waar het Koersdocument Toekomstbestendig Cultuurlandschap en het geactualiseerde uitvoeringsprogramma zijn vastgesteld. De gemeente heeft daarnaast ingestemd met de verlenging van het Kustpact.

In de Landschapstafel Nationaal Park Hollandse Duinen is uitvoering gegeven aan het Uitvoeringsprogramma. Wassenaar nam opnieuw deel aan de communicatiecampagne om inwoners en bezoekers te betrekken bij behoud en versterking van het gebied.

Via de Tafel Fysieke Leefomgeving werkt Wassenaar samen met de regiogemeenten en het Hoogheemraadschap van Delfland aan gezamenlijke ruimtelijke opgaven. In dit kader is deelgenomen aan het regionale overleg van NOVEX Zuidelijke Randstad, is gereageerd op de Uitvoeringsagenda NOVEX, en is een zienswijze ingediend op de Nota Ruimte en het provinciaal omgevingsbeleid. Verder is bijgedragen aan de ruimtelijk-economische analyse voor de regio, het regionale groenblauwe netwerk en aan het provinciale gebiedsproces voor een regionaal gebiedsprogramma.

In de Haagse Regio neemt Wassenaar actief deel aan de zelfstandig opgestelde initiatieven van de regio.

3.1 Scholen kunnen verduurzamen op basis van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)

Realisatie / voortgang

Scholen die volgens het IHP aan de beurt zijn kunnen een verduurzamingsslag maken tijdens renovatie of (ver)nieuwbouw. Schoolbesturen kunnen hier eveneens eigen middelen tegenover zetten. Minimale eis bij renovatie is bijna energieneutraal (BENG), bij nieuwbouw is dit energieneutraal (ENG) en gasloos.

4.1 Geactualiseerde erfgoedvisie en programma opgesteld

Realisatie / voortgang

De resultaten van de evaluatie van de Erfgoedvisies worden in 2026 opgenomen in de Startnotitie Erfgoed. In de loop van 2026 volgt een Beleidsnota Erfgoed met een bijbehorende programma opgesteld en kan dienen als inbreng voor de op te stellen Omgevingsvisie.

4.2 Programma stimulering instandhouding en verduurzaming monumenten opgesteld en gestart

Realisatie / voortgang

Het opstellen van bouwkundige rapporten ter stimulering van onderhoud en restauratie van monumenten maakt sinds 2025 onderdeel uit van het nieuwe subsidiebeleid. Door langdurige ziekte, personele wisselingen en krapte op de arbeidsmarkt, zijn de resultaten beperkt.

5.1 Erfgoed maakt integraal deel uit van het vast te stellen handhavingsuitvoeringsprogramma

Realisatie / voortgang

Erfgoed is integraal betrokken in de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2025-2028. Erfgoed dossiers krijgen alleen prioriteit wanneer sprake is van een risico voor de veiligheid, volksgezondheid, leefomgeving of vertrouwen; zoals bij voorbeeld bij Huize Iviceke.

6.1 Actief beleid voor zonnepanelen binnen het beschermd dorpsgezicht en op, -en bij monumenten

Realisatie / voortgang

De aanbevelingen uit de evaluatie zijn overgenomen en de teksten op de website zijn toegankelijker gemaakt.

7.1 Toekomstbestendig beheer en gebruik van erfgoed

Realisatie / voortgang

Om de passende, toekomstbestendige herbestemming van Kasteel Oud Wassenaar vlot te trekken, hebben de gemeente en de provincie begin 2025 ieder een lening van € 75.000 beschikbaar gesteld aan de Stichting Monumentenbezit. Tezamen met een Rijkssubsidie konden zo de meeste urgente werkzaamheden worden uitgevoerd voor het wind- en waterdicht en bruikbaar maken, zodat verantwoord beheer mogelijk werd. Er is vervolgens een herbestemmingsonderzoek uitgevoerd en is een participatieproces met omwonenden doorlopen, dat moet leiden tot verschillende toekomstscenario's.

Projecten en investeringen

1.6 Herstructurering Oostdorp (plan Woningbouwvereniging St. Willibrordus)

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

In Oostdorp worden 62 grondgebonden woningen vervangen door 44 grondgebonden rijwoningen en 57 appartementen door de R.K. Woningbouwvereniging St. Willibrordus. De eerste woningen worden begin 2026 opgeleverd, de planning is dat totale oplevering en woonrijp maken plaatsvindt in 2026.

1.7 Herontwikkeling ANWB-locatie

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

Residentie Parkzicht, de herontwikkeling van de ANWB-locatie, omvat de realisatie van 400 tot 425 appartementen in zowel huur- als koopsegment. ABB Bouwgroep is de ontwikkelaar. Begin 2024 heeft de raad van Wassenaar ingestemd met het omgevingsplan. Het plan ligt ter behandeling bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, met een verwachte behandeling in het tweede kwartaal van 2026. Daarnaast is de voorbereiding gestart

voor een BOPA-procedure in verband met de geluidsmaatregelen vanwege de naastgelegen Koningin Beatrixkazerne.

1.8 Herontwikkeling voormalige Den Deylschool

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

In 2025 zijn gesprekken gevoerd over de afronding van de levering van de gronden en over de invulling van het Deijlerhuis. Naar verwachting wordt in het 1e kwartaal van 2026 de omgevingsvergunning voor de grondgebonden woningen onherroepelijk. Daarnaast is overeenstemming bereikt met de ontwikkelaar over de positie van het Deijlerhuis, waarna de verdere afhandeling van de gronduitgifte is voortgezet.

1.9 Sanering en ontwikkeling gemeentewerf

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

Sanering

De sanering van de gemeentewerf is nog niet uitgevoerd. Wanneer een gedeeltelijke sanering zou plaatsvinden, zou de gehele locatie gedurende het saneringstraject als saneringslocatie worden aangemerkt en daarmee niet toegankelijk zijn. Daarom wordt de sanering in één keer uitgevoerd, nadat de huidige gemeentewerf is verplaatst.

Herontwikkeling gemeentewerf

Voor de herontwikkeling van de gemeentewerf is in 2025 een stedenbouwkundig kader opgesteld. Uitgangspunt voor de herontwikkeling is een woningbouwprogrammering met 30% sociale, 40% midden-dure en 30% dure woningen. Het stedenbouwkundig kader is, inclusief een budgetaanvraag voor het vervolgproces, eind 2025 voorgelegd voor bestuurlijke besluitvorming. Besluitvorming door de raad vindt in 2026 plaats. Besluitvorming over de nieuwe gemeentewerf en uitplaatsing van het gemeentekantoor wordt ook in 2026 verwacht. Het beschikbare budget voor 2025 voor de herontwikkeling van de gemeentewerf is besteed aan de plankosten (ambtelijk inzet, onderzoek, participatie en stedenbouwkundig plan). Dit budget is volledig benut.

1.10 Ontwikkeling Multifunctioneel Complex met woningbouw Het Kerkehout

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

De ontwikkeling van het plan voor een Multifunctioneel Complex ten behoeve voor sport, maatschappelijke functies en kinderopvang en met 95 woningen in het Kerkehout zit een afrondende fase. In 2025 is regelmatig met de belangrijkste belanghebbenden in het Kerkehout over het plan geparticipeerd. De belangrijkste uitkomsten van dit gesprek waren dat er veel draagvlak en waardering voor het plan 'afronding Tuindorp Kerkehout', maar dat een goede verkeerscirculatie en -afwikkeling cruciaal is voor het succes. De planning was dat het nog voor de raadsverkiezingen van 2026 zou worden vastgesteld. Echter, er is meer tijd nodig om een optimale verkeerscirculatie en -afwikkeling van het plan gerealiseerd te krijgen. De verwachting is dat het plan in 2026 door het college aan de raad voor vaststelling wordt aangeboden.

1.11 Nieuw gefuseerde school Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar (SKOW)

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

Op 4 juni 2024 heeft de raad de definitieve locatie voor de nieuwe gefuseerde basisschool vastgesteld. De ontwerpprocedure voor de nieuwe school is gestart en het definitief ontwerp is inmiddels gereed. De SKOW is

daarvan de initiatiefnemer en bouwheer. Er is een kredietaanvraag opgesteld welke samen met het verzaamd adviesrecht in juni 2026 aan de raad zal worden voorgelegd.

Voor de daadwerkelijke realisatie moet de grond bouwrijp door de gemeente worden geleverd. Daarnaast heeft de raad de aanpak van enkele verkeersmaatregelen (veilige oversteekbaarheid van kruising Van Duivenvoordelaan/Van Groeneveltlaan en de Van Cranenburchlaan) als voorwaarde opgenomen. Samen met het herstel, aanhelen en kwaliteitsverbetering van het park staat hiervoor de gemeente aan de lat. Voor de gehele ruimtelijke inpassing is een RO-procedure gestart. Aan deze procedure zijn kosten verbonden die nu inzichtelijk worden gemaakt. Een deel van deze kosten is reeds opgevangen in de begroting een deel zal onderdeel worden van een kredietaanvraag aan de raad. In het tweede kwartaal van 2026 wordt dit nader gespecificeerd.

Overige projecten en investeringen (doorlopend):

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

Er staan in de eerste tijdschijf van het IHP (2024-2028) enkele scholen voor renovatie of nieuwbouw op de planning. De SKOW-fusieschool heeft het definitief ontwerp (DO) afgerond en gaat in 2026 met een kredietaanvraag naar de raad. De Kievietschool start aan de DO-fase en zal naar verwachting eind 2026 naar de raad gaan met een kredietaanvraag. Het Adelbert College heeft een voorbereidingskrediet aangevraagd bij de raad en is het renovatieproces gestart, waarbij de nadruk allereerst ligt op de verduurzaming.

Bouw / renovatie Kievietschool

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

De Kievietschool heeft in 2025 het voorlopig ontwerp (VO) afgerond en heeft de eerste stappen gezet richting een definitief ontwerp (DO). Naar verwachting zal de bouwheer in 2026 aan de raad een kredietaanvraag indienen.

Herontwikkeling Duindigt

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

Op 20 augustus 2025 heeft de gemeenteraad van Wassenaar motie (359) "Toekomst Duindigt" aangenomen waarin ons college wordt verzocht om:

- het gevestigde voorkeursrecht actief in te zetten en onderhandelingen te starten en daarbij het gevestigde voorkeursrecht in alle juridische stappen te ondersteunen;
- aan de verkoper kenbaar te maken dat de gemeenteraad het voorkeursrecht zal bekrachtigen in september 2025 en zich maximaal in te zetten om voortgang te boeken in de onderhandelingen zodat de gemeenteraad hier via het college over geïnformeerd kan worden;
- gelijktijdig voorgestelde mogelijkheden en toekomstscenario's en het omliggende groene gebied in kaart te brengen en deze opties aan de gemeenteraad voor te leggen zodat de gemeenteraad richting kan geven aan de gewenste toekomst van Duindigt en omliggend gebied.

Op 23 januari 2026 heeft het college de raad door middel van raadsinformatiebrieven 007 en 008 geïnformeerd over de stand van zaken en de voortgang van het project. Met het aanbieden van het opgestelde rapport "De Toekomst van Duindigt, handelingsperspectief voor de gemeente" heeft het college voldaan aan het derde dictum van de motie 'Toekomst Duindigt' (359).

Er zijn vier Woo-verzoeken ingediend, welke worden afgehandeld.

Zoals in raadsinformatiebrief "Stand van zaken voorkeursrecht draf- en renbaan Duindigt" (007) aangegeven blijft het college uitvoering geven aan het eerste en tweede dictum van de motie "Toekomst Duindigt" (359) binnen de mogelijkheden die de gemeente gegeven zijn.

Realisatie en voortgang van het project blijven binnen de in de najaarsnota gestelde kaders.

Uitbreiding Woonwagenstandplaatsen

Realisatie / voortgang

In Wassenaar toont een behoefteonderzoek uit 2019 aan, dat er vraag is naar extra standplaatsen. Daarom heeft de gemeente in haar Woonvisie 2021–2025 de taakstelling opgenomen om negen nieuwe standplaatsen te realiseren. Het college onderzoekt of met de huidige mogelijkheden (qua ruimte) het mogelijk is om 12, in plaats van 9, extra standplaatsen aan te leggen.

In 2025 is gewerkt aan het vaststellen van de Nadere regels inschrijving en toewijzing woonwagenstandplaatsen gemeente Wassenaar 2026. De bevoegdheid hiertoe is opgenomen in de Huisvestingsverordening 2023 en het vaststellen van een register waar standplaatszoekenden, die aan de inschrijvoorwaarden voldoen, zich kunnen inschrijven. De voorbereidingen voor de uitbreiding van de woonwagenlocaties Ruigelaan en Lagerweide, en de ruimtelijke procedures hiervoor, zijn in gang gezet.

Budget project / investering

Instandhouding Huize Ivicke

Realisatie / voortgang

Uit de definitieve uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, die voorjaar 2025 is gedaan, blijkt dat de gemeente terecht handhavend heeft opgetreden om een einde te maken aan het ernstige achterstallige onderhoud van Huize Ivicke. De opgelegde last onder bestuursdwang was rechtmatig, de noodzakelijke herstelmaatregelen waren proportioneel de kosten zijn terecht verhaald op de eigenaar. Hiermee is het monument niet alleen gered, maar ook belangrijke jurisprudentie vastgelegd. In het laatste kwartaal 2025 werd niet alleen het pand kortstondig gekraakt, maar heeft de eigenaar het initiatief genomen om een herstelplan van de gehele buitenplaats op te stellen. Daarbij is toegezegd dat in het eerste kwartaal van 2026 een vergunbare aanvraag wordt ingediend. De gemeente hanteert daarbij een tweesporenbeleid, dat wanneer de eigenaar niet zijn verantwoordelijkheid neemt, er opnieuw bestuursrechtelijke middelen worden ingezet die moeten stimuleren dat het monument door herstel een passend gebruik krijgt en het opnieuw kraken tot het verleden behoort.

Budget project / investering

Verbonden partijen

Voor programma 4 zijn er in de begroting 2025 geen Verbonden Partijen opgenomen.

Effectindicatoren

Tabel 4.1 - Effectindicatoren P4 Fysieke Leefomgeving

Effectenindicator	Peilwaarde (2024)	Streefwaarde Begroting 2025	Resultaat 2024
Aantal woningen (plus nieuw toegevoegde woningen o.b.v. woonvisie 2030, gesaldeerd met gesloopte woningen)	12.499	14.460	14.460

Wat heeft het gekost?

Investerings

Een totaaloverzicht van de investeringen Programma 1-5 is te vinden in de bijlage.

Programma

bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)	Begroting 2025 (primair)	Begroting 2025 (actueel)	Realisatie 2025	Verschil Realisatie 2025 en Begroting 2025 (actueel)
Totaal baten	2.366	2.718	2.858	140
Totaal lasten	-5.055	-7.558	-6.086	1.472
Saldo van baten en lasten	-2.689	-4.840	-3.229	1.611
Onttrekking reserves	920	2.426	1.672	-753
Toevoeging reserves	0	-370	-370	0
Mutaties reserves	920	2.056	1.303	-753
Programma resultaat	-1.769	-2.784	-1.926	858

Toelichting op verschillen tussen begroot actueel/werkelijk >= € 50.000

Taakveld 8.1 Ruimte en leefomgeving

a. Anterieuere en intentieovereenkomsten (nadeel lagere baten in 2025 € 162.000)

In de begroting is ten onrechte tweemaal een ontvangst van € 220.000 van de woningcorporatie begroot in het kader van de ontwikkeling van Oostdorp. De ontwikkeling van het project Havenkade laat een voordelig resultaat zien van € 43.000. Voor het project 'Ontdek Frederiks Parkenroute' is in 2025 een afrekening van € 7.500 ontvangen van de Provincie Zuid-Holland. Overige voordelige afwikkelingsverschillen in totaal € 7.500.

b. Ontwikkeling Kerkehout (budgetoverheveling; neutraal lagere lasten en baten van 2025 naar 2026 € 148.425)

Het restbudget voor de ontwikkeling van Kerkehout bedraagt eind 2025 € 148.425. De besluitvorming over dit dossier is aangehouden tot na de verkiezingen, zodat de nieuwe raad zich hierover kan buigen. Voorgesteld wordt dit bedrag, inclusief bijbehorende dekking uit de reserve grote projecten, over te hevelen naar 2026.

c. Ontwikkeling Duindigt (budgetoverheveling; neutraal lagere lasten en baten van 2025 naar 2026 € 361.054)

Van het bij de najaarsnota 2025 beschikbaar gestelde budget van € 723.000 is tot en met 2025 circa de helft tot besteding gekomen. Het restbudget voor de ontwikkeling van Duindigt bedraagt eind 2025 € 361.054. Voorgesteld wordt dit bedrag, inclusief bijbehorende dekking uit de reserve grote projecten, over te hevelen naar 2026.

d. Havengebied (budgetoverheveling; lagere lasten van 2025 naar 2026 € 100.000)

Het uit 2024 overgehevelde budget 'Havengebied' is bestemd voor de transitie naar het Omgevingsplan. Door vertraging in de besluitvorming is het budget in 2025 nog niet tot besteding gekomen. Voorgesteld wordt het budget van € 100.000 over te hevelen naar 2026 en toe te voegen aan het budget voor het 'Transitieplan (en Omgevingsvisie)'.

e. RO-procedure nieuwbouw SKOW (budgetoverheveling; neutraal lagere lasten en baten van 2025 naar 2026 € 18.500)

Het budget hiervoor was al gedeeltelijk overgeheveld naar 2026. Het budget voor 2025 is niet volledig tot besteding gekomen. Voorgesteld wordt het restant van € 18.500 met bijbehorende dekking uit de reserve grote projecten over te hevelen naar 2026.

f. Ontwikkeling gemeentewerf (budgetoverheveling; neutraal lagere lasten en baten van 2025 naar 2026 € 53.998)

Van het beschikbaar budget van € 105.000 voor de ontwikkeling van de gemeentewerf resteert eind 2025 € 53.998. Voorgesteld wordt dit bedrag met bijbehorende dekking uit de reserve grote projecten over te hevelen naar 2026.

g. Omgevingswet (budgetoverheveling; lagere lasten van 2025 naar 2026 € 157.124, lagere baten van 2025 naar 2026 € 131.503).

De beschikbare middelen voor de invoering van de Omgevingswet zijn in 2025 niet volledig tot besteding gekomen. Dit betreft zowel de invoering, het transitieplan als de omgevingsvisie. De lagere besteding wordt veroorzaakt doordat werkzaamheden deels zijn doorgeschoven en trajecten later zijn uitgevoerd dan gepland.

In totaal resteert een bedrag van € 157.124, dat als volgt is opgebouwd:

- Invoering Omgevingswet: € 25.621, werkzaamheden zijn nog niet volledig afgerond
- Transitieplan: € 117.123, uitvoering loopt door in 2026
- Omgevingsvisie: € 14.380, traject is later gestart dan voorzien

Voorgesteld wordt dit restantbudget over te hevelen naar 2026. Voor het transitieplan en de omgevingsvisie geldt dat dit budget wordt overgeheveld met bijbehorende dekking uit de egaliseringsreserve Omgevingsvergunningen (budgetneutraal).

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

a. Volkshuisvesting (voordeel lagere lasten en hogere baten in 2025 € 125.000, waarvan € 82.683 budgetoverheveling naar 2026)

Van de Stichting Volkshuisvesting Nederland (SVn) is in het kader van verstrekte startersleningen voor de rente-/beheersvergoeding in 2025 € 31.000 meer ontvangen dan begroot. De kosten voor het soortenmanagement plan zijn € 10.000 lager uitgevallen.

Daarnaast is sprake van niet gemaakte kosten voor nieuw beleid op het gebied van woningbouw (beschikbaar gesteld budget € 40.000) en niet gemaakte kosten voor de wet betaalbare huur waarvoor via de algemene uitkering uit het gemeentefonds € 42.683 is verkregen (wat ter besteding beschikbaar is gesteld). Voorgesteld wordt deze bedragen over te hevelen naar 2026.

b. Haagse Regio Ruimtelijke Puzzel (voordeel lagere lasten in 2025 € 15.000)

Dit budget is niet tot besteding gekomen. Ons lidmaatschap is beëindigd.

c. Woonwagendstandplaats Ruigelaan (budgetoverheveling; neutraal lagere lasten en baten van 2025 naar 2026 € 6.065)

Voor de projecten woonwagendstandplaatsen Ruigelaan en Lagerweide zijn aanvullende budgetten beschikbaar gesteld. Dat voor Lagerweide is in 2025 volledig tot besteding gekomen (€ 57.000). Voor de Ruigelaan resteert eind 2025 nog een bedrag van € 6.065. Voorgesteld wordt dit bedrag met bijbehorende dekking uit de algemene reserve over te hevelen naar 2026.

d. Lokale Aanpak Isolatie (LAI) (budgetoverheveling; neutraal lagere lasten en baten van 2025 naar 2026 € 553.211)

De vooruitontvangen rijksgelden in het kader van de lokale aanpak isolatie mogen ook in de jaren 2026 (en 2027) tot besteding komen. Voorgesteld wordt het niet uitgegeven budget met de bijbehorende niet bestede rijksgelden voor 2023 (€ 139.401 en € 147.975) en 2024 (€ 265.835) over te hevelen naar 2026.

e. Realisatiesubsidie woningbouw (voordeel hogere baten in 2025 € 707.000)

In 2025 is een realisatiesubsidie voor woningbouwprojecten ontvangen. Deze subsidie was niet (volledig) opgenomen in de begroting 2025 en leidt daardoor tot hogere baten.

P5 Natuur, klimaat en mobiliteit

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken?"

Bijdrage aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Visie

Onze gemeente is en blijft een van de mooiste gemeenten van Nederland met veel en veelzijdige natuur: het strand, de duinen, het agrarisch landschap, de vele landgoederen en parken. We beschermen de unieke, grote biodiversiteit in onze Natura 2000-gebieden en we bieden inwoners en bezoekers rust en ruimte om te ademen. Wassenaar wil een goed bereikbare gemeente zijn met veilige wegen en straten voor iedere weggebruiker. Op het gebied van energie en warmte zetten we de transitie per buurt/wijk door en volgen we minimaal de landelijke ambities. De Wassenaarder produceert veel afval en dat moet in de toekomst omlaag, door betere scheiding van restafval. Verder is het belangrijk voor Wassenaar dat het centrum, het winkelgebied Stadhoudersplein en het strand aantrekkelijk blijven voor inwoners en bezoekers.

Doelstellingen

1. Behoud en de versterking van de identiteit en kwaliteiten van Wassenaar op het gebied van cultuur-, natuur- en landschapswaarden en het tevens duurzaam, toekomstbestendig en toegankelijk houden daarvan.
2. Een openbare ruimte die schoon, heel en veilig is met minimale oneffenheden.
3. Een levendige dorpskern, die met mooie winkels en goede voorzieningen bijdraagt aan een gezellig dorpshart met economische activiteit en sociale verbinding.
4. De Wassenaarse Slag is duurzamer, toegankelijker en toekomst bestendiger en heeft het karakter van een familiestrand.
5. De Wassenaarse bedrijventerreinen zijn toekomstbestendig en ondernemers hebben duidelijkheid over waar ruimte is voor ondernemerschap in Wassenaar.
6. Vergroten van verkeersveiligheid en leefbaarheid.
7. Het karakter van de N44 past bij ons parklandschap.
8. We houden Wassenaar toekomstbestendig en zetten in op energie-, warmte- en watertransitie. Ook besteden we aandacht aan klimaatadaptatie om schade door extreem weer te beperken (hitte, droogte, wateroverlast of overstromingen).
9. We gaan verantwoord om met ons afval.

Wat wilden we daarvoor doen?

Belangrijkste resultaten voor 2025

1.1 Doorgaan met het herstellen en bevorderen van de kwaliteit en leefbaarheid van de historische buitenplaatsen

1.2. Planvorming Uitvoeringsprogramma groen- en watervisie

2.1 Uitvoering gegeven aan programma beheervisie

3.1 Revitalisering Dorpskern in uitvoering en er is overeenstemming tussen gemeente en partners

3.2 Gerealiseerde openbare rolstoeltoegankelijke wc-units in het centrum

3.3 Uitvoering geven aan het nieuwe evenementenbeleid

4.1 Uitvoeren actiepunten plan De Wassenaarse Slag

5.1 Uitvoeren Uitvoeringsagenda economische visie 2025-2035

6.1 Vastgesteld Wegencategoriseringsplan

6.2 Verder uitvoering gegeven aan het herziene realisatieplan verkeer

6.3 Monitoren afwaarderen van de N441

6.4 Vastgesteld nieuw parkeerbeleid

7.1 Ingezet hebben op een combinatie van leefbaarheid en mobiliteit Rijksstraatweg N44

8.1 CO2-prestatieladder

8.2 Opstellen Uitvoeringsagenda klimaatadaptatie

8.3 Lokale Energiestrategie

8.3.1 Isolatieplan derde en laatste tranche buurten opgesteld

8.3.2 Subsidierегeling lokale aanpak isolatie uitgebreid

8.3.3 Technische economische analyse opgeleverd en participatietraject warmteprogramma 2026 uitgevoerd

8.3.4. Minimaal een opwekkingsproject gefaciliteerd voor de Wassenaarse Energiecoöperatie (WEC)

8.3.5 Hulppakket voor verduurzaming VVE's geboden

8.3.6 Netcongestie buurtaanpak in uitvoering

8.3.7 Facilitering (hybride) warmtepompen in uitvoering

9.1 Plan om restafval te reduceren

9.2 Communicatiecampagne gevoerd voor verbeteren gescheiden afval inzamelen

9.3 Afvalinzameling door middel van een zijbelading ingevoerd

9.4 Verplaatsen van het afvalbrengstation

Toelichting belangrijkste resultaten

1.1 Doorgaan met het herstellen en bevorderen van de kwaliteit en leefbaarheid van de historische buitenplaatsen

Realisatie / voortgang

In 2025 is er gestart met maken van beheer- en onderhoudsplannen voor de historische buitenplaatsen. Deze wordt in 2026 vastgesteld. Op basis daarvan wordt in 2026 gestart met het herstel van de parken.

1.2. Planvorming Uitvoeringsprogramma groen- en watervisie

Realisatie / voortgang

Dit wordt opgenomen in de Omgevingsvisie en verder wordt bepaald op welke wijze groen een plek krijgt in de (uitvoerings)programma's.

2.1 Uitvoering gegeven aan programma beheervisie

Realisatie / voortgang

De Beheervisie is uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma, waarin is vastgelegd welke activiteiten in de komende periode worden uitgevoerd. De uitwerking en planning zijn volgens schema verlopen.

Toegelicht onder projecten:

3.1 Revitalisering Dorpskern in uitvoering en er is overeenstemming tussen gemeente en partners.

3.2 Gerealiseerde openbare rolstoeltoegankelijke wc-units in het centrum

Realisatie / voortgang

Het rolstoeltoegankelijke toilet aan de Dr. Mansveltkade en aan de Berkheistraat zijn eind 2025 opgeleverd en in gebruik genomen.

3.3 Uitvoering geven aan het nieuwe evenementenbeleid

Realisatie / voortgang

De gemeente Wassenaar heeft geen eenduidig beleid rondom de omgang met evenementen. In november 2022 is er een startnotitie opgesteld om dit te ontwikkelen. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 is door de Rijksoverheid besloten dat het opstellen van afzonderlijke visies niet langer wenselijk is. Daarom wordt er geen apart beleidsstuk voor evenementen aan de raad voorgelegd. De uitgangspunten uit het concept-evenementenbeleid worden in plaats daarvan uitgewerkt binnen de instrumenten van de Omgevingswet, met een passende borging in de omgevingsvisie, de omgevingsprogramma's en het omgevingsplan.

4.1 Uitvoeren actiepunten plan De Wassenaarse Slag

Realisatie / voortgang

De ondernemers op het strand hebben nieuwe contracten voor de komende 10 jaar ontvangen. Aan de exploitanten van de parkeervoorzieningen is kenbaar gemaakt dat de gemeente vanaf 2027 de parkeerterreinen zelf gaat beheren via openbaar straat parkeren. De exploitanten van De Kuil is een aanbod gedaan voor het beheer van de nieuwe fietsenstalling, gecombineerd met een hospitalityfunctie voor De Wassenaarse Slag.

Het schetsontwerp voor de nieuwe inrichting is uitgewerkt tot een definitief ontwerp. De eerste maatregelen zijn uitgevoerd: het resterende deel van de weg opnieuw is geasfalteerd, de nieuwe rotonde is aangelegd en helmgras ingeplant op vrijgevallen stroken, waardoor de natuur meer ruimte krijgt. In het ontwerp zijn tevens inclusiemaatregelen opgenomen, waaronder verbeterde looproutes, toegankelijker oversteken en een betere aansluiting tussen parkeergebieden en strandvoorzieningen.

In de komende winters 2026/2027 en 2027/2028 worden het nieuwe duinplein ingericht, de parkeerterreinen opnieuw geasfalteerd en de fietsenstalling geplaatst.

5.1 Uitvoeren Uitvoeringsprogramma economische visie 2025-2035

Realisatie / voortgang

Op 22 september 2025 heeft de gemeenteraad de Economische Visie Wassenaar 2025 vastgesteld. De Bedrijveninvesteringszone Maaldrift is opnieuw ingesteld voor een periode van 5 jaar (2026-2030). Daarnaast zijn de voorbereidingen gestart voor het opnieuw instellen van de BIZ Centrum.

Er is een onderzoek gedaan naar het ondernemersklimaat in de dorpskern, er is gestart met leegstandsmanagement en een € 1-actie opgezet om winkelleegstand te bestrijden. De regionale samenwerking op het gebied van recreatie en toerisme zijn voortgezet. Tevens is gestart met het opzetten van een aanvullend lokaal netwerk om Wassenaar als een aantrekkelijke toeristische en recreatieve bestemming te behouden. Het project "Transformatie ABF-terrein van sport naar bedrijventerrein" is nog maar een verkenning.

6.1 Vastgesteld Wegencategoriseringsplan

Realisatie / voortgang

Het herziene wegencategoriseringsplan 2025 is op 17 december 2025 vastgesteld door de gemeenteraad. Daarbij is besloten dat vrijwel alle wegen binnen de bebouwde kom van Wassenaar worden gecategoriseerd als gebiedsontsluitingsweg met een maximumsnelheid van 30 km/u (GOW30). Op 27 februari 2026 is uitvoering gegeven aan dit besluit en is de bebording aangepast. In de komende jaren worden wegen, in combinatie met gepland onderhoud, ingericht als GOW30. In 2027 staat een uitgebreide evaluatie gepland, waarbij verschillende KPI's worden gemeten.

6.2 Verder uitvoering gegeven aan het herziene realisatieplan verkeer

Realisatie / voortgang

De invoering van een maximumsnelheid van 30 km/u in Wassenaar uit het Herziene realisatieplan verkeer wordt uitgevoerd. Daarnaast is eerder onderzoek gedaan naar (ongewenst) doorgaand verkeer in Wassenaar. De onderdelen 6.1 en 6.3 maken onderdeel uit van dit Herziene realisatieplan verkeer. De uitwerking van "6.4 opstellen nieuw parkeerbeleid" moet worden gerealiseerd in samenhang met de Omgevingsvisie en het daaruit voortvloeiende omgevingsplan.

6.3 Monitoren afwaarderen van de N441

Realisatie / voortgang

De N441 (Katwijkseweg) kent binnen de gemeentegrenzen een nieuwe maximumsnelheid van 60 km/u. De effecten worden gemonitord.

6.4 Vastgesteld nieuw parkeerbeleid

Realisatie / voortgang

Dit wordt opgepakt in samenhang met de omgevingsvisie en de daarbij behorende instrumenten binnen het stelsel van de Omgevingswet.

7.1 Ingezet hebben op een combinatie van leefbaarheid en mobiliteit Rijksstraatweg N44

Realisatie / voortgang

In samenspraak met de Metropoolregio Den Haag (MRDH), Rijkswaterstaat (RWS) en de gemeente Den Haag zijn onderzoeken uitgevoerd naar de mogelijkheden om de leefbaarheid en mobiliteit op de Rijksstraatweg (N44) te verbeteren. Daarnaast wordt met de gemeente Katwijk overleg gevoerd over de ontwikkeling van Valkenhorst en de gevolgen voor de mobiliteit op de N44.

Uit het doelgroepenonderzoek blijkt dat gebruikers onvoldoende alternatieven hebben voor het gebruik van de N44. Ook blijkt verbetering van de leefbaarheid en verkeersveiligheid slechts in beperkte mate mogelijk is. Op dit gebied pakt RWS op wat er kan, maar hij richt zich eerst op de N14. Hiermee heeft de gemeente ingezet op een verbetering bij de desbetreffende partners.

8.1 CO₂-prestatieladder

Realisatie / voortgang

Het verslag over 2023 is begin 2025 afgerond, waardoor de uitstootcijfers voor dat jaar beschikbaar zijn. Voor het vervolgtraject zijn in 2025 echter onvoldoende middelen en capaciteit beschikbaar, waardoor het project dit jaar niet wordt voortgezet. De ambities voor de verduurzaming van de gemeentelijke organisatie blijven wel onderdeel van het bredere duurzaamheidsprogramma.

8.2 Opstellen Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie

Realisatie / voortgang

Vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt later bepaald op welke wijze het uitvoeringsprogramma voor klimaatadaptatie het beste kan worden geborgd.

Toegelicht onder projecten:

8.3 Lokale Energiestrategie

- 8.3.1 Isolatieplan derde en laatste tranche buurten opgesteld
- 8.3.2 Subsidierегeling lokale aanpak isolatie uitgebreid
- 8.3.3 Technische economische analyse opgeleverd en participatietraject warmteprogramma 2026 uitgevoerd
- 8.3.4. Minimaal een opwekkingsproject gefaciliteerd voor de Wassenaarse Energiecoöperatie (WEC)
- 8.3.5 Hulppakket voor verduurzaming VVE's geboden
- 8.3.6 Netcongestie buurtaanpak in uitvoering
- 8.3.7 Facilitering (hybride) warmtepompen in uitvoering

9.1 Plan om restafval te reduceren

Realisatie / voortgang

Het plan om restafval te verminderen is in 2025 opgeleverd en gedeeld met de Raad. Op 25 november 2025 is een motie (ID380) aangenomen om het restafval verder te verminderen.

9.2 Communicatiecampagne gevoerd voor verbeteren gescheiden afval inzamelen

Realisatie / voortgang

De communicatiecampagne is een levend dossier waaraan maandelijks aandacht wordt geschonken. Onder andere door het plaatsen van afvalgerelateerde artikelen in lokale nieuwsmedia of sociale media.

9.3 Afvalinzameling door middel van zijbelading ingevoerd

Realisatie / voortgang

In navolging op de buurten De Paauw, Oud Wassenaar en Drie Papegaaien (Tranche 1) is de zijbelading begin 2026 geïntroduceerd in de volgende vier buurten: De Kieviet, Duindigt met Groenendaal, Nieuw Wassenaar en Clingenbosch (Tranche 2). Avalex is druk bezig met het voorbereiden van de volgende buurten (Tranche 3 en Tranche 4).

9.4 Verplaatsen van het afvalbrenghstation

Realisatie / voortgang

Nieuwe locatie gemeentewerf en milieustraat is in ontwikkeling. De ruimtelijke procedure voor het terrein aan de Maaldrift is gestart. Daadwerkelijke besluitvorming wacht op verdere uitwerking van de locatie voor een nieuwe werf aan de Rijksstraatweg (voormalige locatie De Nederlandsche Bank).

Projecten en investeringen

Lokale energiestrategie

Realisatie / voortgang

Warmteprogramma

De uitvoering van de technisch-economische analyse als onderdeel van het Warmteprogramma (vervolg Transitievisie Energie) is eind 2025 in concept afgerond. De voorbereiding van de participatiestrategie -als onderdeel van het warmteprogramma- is inmiddels gestart en wordt in 2026 uitgevoerd, waarna het warmteprogramma eind 2026 zal worden afgerond.

De samenwerking met Warmtecoöperatie De Paauw (WCDP) is in volle gang. De WCDP geeft uitvoering aan een technisch onderzoek naar de meest optimale warmteoplossing in de buurt en het stimuleert de uitvoering van isolatiemaatregelen met de inzet van energiecoaches die energiescans opstellen. De gemeente ondersteunt deze activiteiten.

Lokale aanpak Isolatie (LAI)

Inmiddels is het project Lokale Aanpak Isolatie in najaar 2025 in uitvoering gegaan en is er veel belangstelling bij bewoners voor het isoleren van woningen. De beschikbare gemeentelijke isolatiesubsidie blijkt aantrekkelijk voor de doelgroep van eigenaar/bewoners met een grondgebonden woning en een WOZ-waarde van minder dan € 836.000.

Budget project / investering

Hiermee zullen de eerste tranche SPUK LAI-middelen en ook SPUK-middelen voor energiearmoede in 2026 volledig worden besteed. In de loop van 2026 zullen de tweedetranchemiddelen worden ingezet.

RES

Voor de uitvoering van de RES 1.0 wordt intensief samengewerkt met de WEC. De gemeente werkt samen om energie-opwekprojecten zoals Solarports aan de Dr. Mansveltkaade te kunnen realiseren. Inmiddels is een subsidieaanvraag bij de RES goedgekeurd om de solarcarports natuurinclusief te kunnen realiseren. Het technisch-economische haalbaarheidsonderzoek is afgerond en zal begin 2026 leiden tot een projectvoorstel.

Duurzaam Wassenaar (voorheen Klimaattafel)

Duurzaam Wassenaar is een actief netwerk van bewoners. De bijeenkomsten worden redelijk tot goed bezocht echter een deelname van met name jongvolwassenen is gewenst. Daarom werken we aan meer betrokkenheid door verbreding van het onderwerp naar biodiversiteit en klimaatadaptatie. Het nieuwe format heeft de naam Duurzaam Wassenaar.

Verduurzaming erfgoed

In de loop 2025 is gewerkt aan een handreiking en handelingsperspectief voor het verduurzamen van erfgoed in Wassenaar. Dit krijgt vervolg in 2026 en past binnen het warmteprogramma.

Netcongestie buurtaanpak

In februari 2025 is met Liander een intentieovereenkomst gesloten voor de 'Pilot buurtgerichte netverzwaring elektriciteit'. Doel is uitbreiding van het laagspanningsnet als stap naar een toekomstvast elektriciteitsnet in 2050. Samen met buurtbewoners wordt gekeken naar de meest geschikte plek voor de transformatorhuisjes. De aanpak is inmiddels in een eerste buurt Groot Deijleroord gestart en levert een methode op voor de volgende buurten. Dit leidt in de loop van 2026 tot een samenwerkingsovereenkomst tussen Liander en gemeente voor alle buurten in Wassenaar. Door het nieuwe prioriteringskader in februari 2026 van de netcapaciteit is het project getemporeerd.

Stimuleren hybride warmtepompen

De gemeente stimuleert de toepassing van hybride warmtepompen door een betere informatievoorziening op de gemeentelijke website. Verdere stimulering is gekoppeld aan het warmteprogramma dat in eind 2026 gereed is.

Revitalisering Dorpskern

Realisatie / voortgang

De werkzaamheden zijn afgelopen december 2025 afgerond. Begin 2026 heeft de aannemer de laatste opleverpunten verholpen. De fontein op het evenementenplein moet nog worden voorzien van tegels. Dit kan pas bij een buitentemperatuur van boven 10 graden Celsius. Dit zal komende weken gebeuren.

Voor de ondergrondse afvalcontainers wordt nog een definitieve locatie gezocht. Dit gebeurt in samenwerking met Avalex en vraagt om nauwe afstemming met bewoners.

De gemeente heeft de kwaliteit geleverd die is afgesproken. De feestelijke opening was op 13 december 2025.

Budget project / investering

Prinsenweg

Realisatie / voortgang

In het Wegencategoriseringsplan is vastgelegd dat de Prinsenweg zal worden ingericht als een 30 km/u-weg.

Budget project / investering

Projecten Noordrand

Realisatie / voortgang

In oktober 2025 heeft het college het Programma Noordrand vastgesteld, inclusief het bijbehorende pakket aan maatregelen. Het programma richt zich op natuurherstel, landschapsbescherming, de aanleg van extensieve recreatieve voorzieningen en verbetering van de leefbaarheid van het gebied. De Provincie Zuid-Holland financiert de maatregelen op het gebied van natuur en landschap voor 100% uit middelen voor het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied (ZHPLG). De recreatieve maatregelen zijn voor 50% subsidiabel bij de Provincie. Er is een plan van aanpak opgesteld voor de realisatie van de maatregelen en de voorbereidende werkzaamheden zijn gestart. Een belangrijk onderdeel hiervan zijn de gesprekken met grondeigenaren, bewoners en bedrijven. Met Katwijk wordt intensief samengewerkt voor de maatregelen in het grensgebied. Daarnaast zijn Dunea, Staatsbosbeheer en het Hoogheemraadschap van Rijnland vertegenwoordigd in een adviesteam dat de projecten intensief begeleidt.

Budget project / investering

Herinrichting Rijksdorp

Realisatie / voortgang

Het project bevindt zich in de aanbestedingsfase via een nationale openbare procedure. De offertes zijn ingediend, maar de inschrijvingskluis is nog niet geopend. Dit houdt verband met een complicatie bij de aanvraag van de omgevingsvergunning. De Adviescommissie Omgevingskwaliteit Wassenaar (OKW) heeft geadviseerd om het inrichtingsplan aan te vullen en het ontwerp aan te passen.

Budget project / investering

Omdat het huidige ontwerp via participatie is afgestemd met bewoners, is aanpassing hiervan niet wenselijk. Er vindt overleg plaats met de Adviescommissie OKW om tot een oplossing te komen. Indien dit overleg niet tot consensus leidt, wordt het advies van de Adviescommissie opnieuw beoordeeld en kan gemotiveerd worden afgeweken binnen de geldende procedures.

Hofcampweg / Burmanlaan

Realisatie / voortgang

De uitvoering van het project verloopt volgens schema, ondanks een minimale vertraging door sneeuwval. De oplevering staat nog steeds gepland voor het eerste kwartaal van 2026. Daarnaast kan de SPUK-subsidie die beschikbaar is gesteld door de Provincie Zuid-Holland en de MRDH aangevraagd worden waarmee de wegversmalling en de aanleg van drempelplateaus betaald kunnen worden.

Budget project / investering

Twee rolstoeltoegankelijke openbare wc's

Realisatie / voortgang

Het rolstoeltoegankelijke toilet aan de Dr. Mansveltkade en de Berkheistraat zijn eind 2025 opgeleverd en in gebruik genomen.

Budget project / investering

Verbonden partijen

Avalex

De inzameling van afvalstoffen is volledig ondergebracht bij de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Avalex. Door gebruik te maken van het nieuwe verwerkingscontract is het mogelijk om het PMD-afval via nascheiding uit het restafval te halen en geschikt te maken voor hergebruik. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de visie van een

afvalloze regio. Daarnaast wordt er vanuit communicatie door de gemeente blijvende aandacht gegeven aan het voorkomen en scheiden van het afval.

Omgevingsdienst Haaglanden (ODH)

De gemeente heeft de uitvoering van wettelijke milieutaken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in de Omgevingswet genoemde regelingen, gedelegeerd aan de ODH. Deze taken zijn veelal vanuit landelijke wetgeving verplicht. De ODH bood de gemeente in 2025 waardevolle ondersteuning bij de (milieu)vergunningverlening en de toetsing van milieuonderzoeken. Ook zagen zij toe op milieubelastende activiteiten in Wassenaar. Tevens ondersteunt de ODH bij de verdere implementatie van de Omgevingswet.

Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam-Den Haag (MRDH)

In de MRDH werken 21 gemeenten samen aan het versterken van het economisch vestigingsklimaat in de regio en het verbeteren van de bereikbaarheid van de regio. De MRDH is als vervoersautoriteit onder meer verantwoordelijk voor het openbaar vervoer in de regio. Wassenaar kan subsidies aanvragen en ontvangen van de MRDH voor projecten op het gebied van verkeer en vervoer.

De gemeenschappelijke regeling is in 2024 geactualiseerd, onder meer vanwege de wetwijziging Gemeenschappelijke regelingen. Doel van de wetwijziging was om raadsleden meer de regie te laten voeren op hetgeen er in de gemeenschappelijke regelingen plaatsvindt. In 2025 zal er met de nieuwe gemeenschappelijke regeling worden gewerkt. Raadsleden kunnen hierdoor meer bestuurlijke invloed uitoefenen.

Samenwerkingsverbanden Duin Horst & Weide, Nationaal Park Hollandse Duinen, Kustpact en Tafel Fysieke Leefomgeving Haagse Regio

Wassenaar neemt actief deel aan vier samenwerkingsverbanden die bijdragen aan het realiseren van de Wassenaarse ambities voor het behoud en de versterking van een krachtige groene, gezonde en veilige leefomgeving.

1. In 2025 is de provincie Zuid-Holland toegetreden als sturingspartner bij *Landschapstafel Duin Horst en Weide*. De Landschapstafel heeft het Koersdocument Toekomstbestendig Cultuurlandschap vastgesteld en benut dit als basis voor nieuwe deelprojecten en voor doorwerking in omgevingsbeleid. De provincie heeft het document gebruikt voor het provinciale gebiedsplan Duin Horst & Weide en voor de Position Paper voor het overgangsgebied Meijndel. Eind 2025 is het geactualiseerde uitvoeringsprogramma vastgesteld, waarin naast de Noordrand het project Groen-Blauwe dooradering als prioritair is opgenomen. Oplevering staat gepland voor de zomer van 2026. Daarnaast heeft Wassenaar in 2025 ingestemd met de verlenging van het Kustpact, waarmee landelijke, provinciale en gemeentelijke afspraken worden geborgd om recreatieve ontwikkeling beter in balans te brengen met de bescherming van natuur en landschap.

2: *Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen* heeft zich in het voorjaar van 2025 actief ingezet voor de realisatie van haar Uitvoeringsprogramma, zoals de gebiedsontwikkeling van Mient Groen. Wassenaar deed voor de tweede maal in het voorjaar mee met de campagne 'Zorg voor Nationaal Park Hollandse Duinen' met als doel om inwoners, recreanten en partners te enthousiasmeren en motiveren dat zij ook zelf bij kunnen dragen aan het behoud en de verbetering van de kwaliteit van het gebied.

3: De negen gemeenten in de Haagse regio (Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer) en het Hoogheemraadschap van Delfland vormen het

samenwerkingsverband *Tafel Fysieke Leefomgeving*. Zij willen op effectieve en adequate wijze onderwerpen binnen het fysieke domein gezamenlijk agenderen bij andere overheden.

In lijn hiermee is begin 2025 besloten in te gaan op de uitnodiging om met de Tafel deel te nemen aan het regionale overleg van de NOVEX Zuidelijke Randstad. Hierdoor heeft Wassenaar actief kunnen bijgedragen aan de regionale ruimtelijke koers binnen de Haagse regio. Zo is een inhoudelijke reactie gegeven op de Uitvoeringsagenda NOVEX Zuidelijke Randstad 2.0. Deze agenda is richtinggevend voor het gesprek tussen Rijk en regio over beleid, over investeringen en over de verdere uitwerking van de Regionale Investeringsagenda (RIA). Deze informatie is betrokken bij het Ruimtelijk Arrangement dat tussen provincie en Rijk is opgesteld. In afstemming met de deelnemers aan de Tafel Ruimte diende Wassenaar een zienswijze in op de Nota Ruimte van het Rijk en het provinciaal omgevingsbeleid om de lokale belangen stevig te positioneren binnen nieuwe ruimtelijke kaders.

4. Verder is een bijdrage geleverd aan het opstellen van de ruimtelijk-economische analyse voor de *Haagse regio*, waarmee inzicht is verkregen in de economische structuur en ontwikkelkansen van de regio. Ook werkt Wassenaar mee aan het regionale groenblauwe netwerk, gericht op het versterken van natuur, recreatie en klimaatadaptatie met behoud van de diversiteit van het cultuurlandschap. Tot slot is geparticipeerd in het gebiedsproces van de provincie dat moet leiden tot een regionaal gebiedsprogramma. Hierin worden integrale ruimtelijke opgaven en uitvoeringsrichtingen voor de komende jaren vastgelegd.

Effectindicatoren

Tabel 5.1 Effectindicatoren P5 Natuur, Klimaat en Mobiliteit			
Effectindicator	Peilwaarde (2022)	Begroting 2025	Resultaat 2025
Totaal kg huishoudelijk restafval per inwoner <i>(bron: CBS)</i>	205 kg (2023)	195 kg	210,5 kg

Wat heeft het gekost?

Investeringsen

Een totaaloverzicht van de investeringen Programma 1-5 is te vinden in de bijlage.

Programma

bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)	Begroting 2025 (primair)	Begroting 2025 (actueel)	Realisatie 2025	Verschil Rekening 2025 en Begroting 2025 (actueel)
Totaal baten	12.989	12.969	13.655	685
Totaal lasten	-19.995	-19.047	-18.960	87
Saldo van baten en lasten	-7.005	-6.078	-5.305	773
Onttrekking reserves	222	1.950	1.885	-65
Toevoeging reserves	0	-1.675	-1.675	0
Mutaties reserves	222	274	210	-65
Programma resultaat	-6.784	-5.803	-5.095	708

Toelichting op verschillen tussen begroot actueel/werkelijk \geq € 50.000

Taakveld 2.1 Verkeer en Vervoer

Wegen

(nadeel hogere lasten € 73.000)

De lasten voor beheer en onderhoud van wegen zijn € 73.000 hoger uitgevallen dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door een relatief groot aantal spoedreparaties in het vierde kwartaal van 2025.

Wegmeubilair

(voordeel lagere lasten € 37.000)

Vanwege de goede staat van het wegmeubilair is er in 2025 minder onderhoud uitgevoerd dan begroot. Dit zorgt voor een voordeel van € 37.000.

Verkeer en mobiliteit

(per saldo voordeel in 2025 € 21.000; voordeel lagere lasten € 40.000, nadeel lagere baten € 19.000, budgetoverheveling van 2025 naar 2026 € 15.000)

Het budget van € 51.000 voor kleine verkeersmaatregelen is voor € 26.000 tot besteding gekomen. Ook het budget van € 15.000 voor ondertunnelingsmogelijkheden voor de N44 is niet uitgenut. Voorgesteld wordt dit budget over te hevelen naar 2026 en de mogelijkheden alsnog te (laten) onderzoeken. Met € 8.000 financiële steun van de Metropoolregio Den Haag Rotterdam (MRDH) is wel een doelgroepenonderzoek uitgevoerd op de N44. De opbrengsten uit elektrische laadpalen zijn € 26.000 lager dan geraamd.

Openbare verlichting

(saldo voordeel € 85.000; voordeel lagere lasten € 53.000; voordeel hogere baten € 32.000)

Bij openbare verlichting zijn de lasten € 53.000 lager dan begroot. Dit komt voor een groot deel door lagere lasten elektra die deels het gevolg zijn van de verledning van de openbare verlichting die in uitvoering is. De verledning van de openbare verlichting zal de komende jaren worden voortgezet, waardoor de lasten voor elektra verder zullen dalen. Daarnaast € 32.000 hogere baten wegens ontvangen vergoedingen voor schadegevallen.

Verkeersregelingsinstallaties

(nadeel hogere lasten € 60.000)

In 2025 is voor € 40.000 aan nieuwe software geplaatst in een aantal verkeersregelingsinstallaties aan de N44. Deze software zorgt voor een betere afstemming tussen de verkeersregelingsinstallaties waardoor verkeersstromen beter kunnen worden gereguleerd.

Daarnaast zijn er € 20.000 hogere lasten in verband met elektra-verbruik en kosten dataverkeer.

Straatreiniging en onkruidbestrijding

(voordeel lagere lasten € 68.000)

In de Voorjaarsnota 2025 zijn wegens gestegen prijzen de geraamde lasten voor straatreiniging en onkruidbestrijding met € 97.000 verhoogd. Uiteindelijk bleken de gestegen lasten lager dan eerder voorzien. Voor straatvegen zijn de uitgaven € 22.000 lager dan begroot en voor wegdekreiniging en afvoer veegvuil € 46.000 lager dan begroot.

Kabels en leidingen

(saldo voordelig € 75.000; voordeel lagere lasten € 30.000, voordeel hogere baten € 45.000)

Voor de inhuur van een toezichthouder was in de Voorjaarsnota 2025 € 150.000 opgenomen. Het werkelijke bedrag voor de inhuur van de toezichthouder in 2025 was € 117.440. Daarnaast zijn er nog wat kleine nadelen in verband met aanschaf gereedschappen.

Omdat er in 2025 minder aanvragen waren voor aanleg van kabels en leidingen was de geraamde opbrengst degeneratievergoedingen in de Najaarsnota 2025 met € 100.000 afgeraamd van € 196.170 naar € 96.170. De daadwerkelijke totale opbrengst over 2025 bedraagt € 141.413. Deze hogere opbrengsten houden voornamelijk verband met in rekening gebrachte degeneratievergoedingen in verband met straatwerk van Alliander in de Pieter Postlaan in het vierde kwartaal van 2025.

Taakveld 2.2 Parkeren

Parkeren strand De Wassenaarse Slag

(nadeel hogere lasten vanaf 2025 € 104.000)

Met Staatsbosbeheer is een nieuwe erfpachtovereenkomst opgesteld in verband met de vastgestelde Strandvisie. In de exploitatieopzet op de lange termijn is daarmee rekening gehouden. De hogere kosten worden niet doorbelast naar de huidige exploitanten van de parkeerterreinen. Als alle inrichtings- en asfalteringswerkzaamheden zijn uitgevoerd zullen zowel beheer als exploitatie van de parkeerplaatsen in eigen beheer worden uitgevoerd.

Parkeergarages Langstraat en Luifelbaan

(nadeel hogere lasten in 2025 € 27.000)

In onze begroting is geen rekening gehouden met kosten voor het openen en sluiten van deze beveiligde parkeergarage. In 2025 zijn extra onderhouds- en schoonmaakwerkzaamheden verricht in verband met de werkzaamheden in de dorpskern.

Taakveld 3.4 Economische promotie

Economische verbindingen

(budgetoverheveling; voordeel lagere lasten van 2025 naar 2026 € 40.000)

Voorgesteld wordt de in 2025 eenmalig beschikbare en niet tot besteding gekomen budgetten over te hevelen naar 2026 om uitvoering te kunnen geven aan de vastgestelde Economische Visie.

Taakveld 5.7 Openbaar groen

Beheer en onderhoud groen

(voordeel lagere lasten € 22.000)

De uitgaven aan beheerkosten groen waren in 2025 € 22.000 lager dan begroot. Dit komt mede omdat de inspecties van het openbaar groen voor het in 2025 vastgestelde Uitvoeringsprogramma Openbare Ruimte 2024-2028 al in voorgaande jaren heeft plaatsgevonden waardoor er in 2025 veel minder inspecties hoefden plaats te vinden.

Natuur en landschap

(voordeel lagere lasten en baten in 2025 per saldo € 23.000. Budgetoverheveling; neutraal voordeel lagere lasten en baten van 2025 naar 2026 € 42.685)

De budgetten voor beheer en exploitatie van het openbare invalidentoilet op Meijendel, gebiedsgerichte aanpak, groenbeheer en ecologie zijn in 2025 niet aangesproken. Grootste kostenpost vormde de groencompensatie voor de gerealiseerde Amerikaanse ambassade. Daarvoor was het volledige restant van de gelijknamige reserve beschikbaar (€ 372.350). Voor de geruimde niet gesprongen explosieven uit WO II is een beroep gedaan op de rijksregeling. Ook is van het hoogheemraadschap van Delfland een bijdrage ontvangen voor de aangetroffen baggerspecie nabij de Waalsdorperlaan. Hierdoor kon volstaan worden met een lagere onttrekking aan de reserve. Voorgesteld wordt het resterende bedrag van de reserve groencompensatie Amerikaanse ambassade over te hevelen naar 2026 als dekking voor nog te maken kosten.

Onderhoud waterkeringen en waterbouwkundige kunstwerken

(voordeel lagere lasten € 43.000)

In 2025 waren er minder reparaties nodig aan de waterkeringen en waterbouwkundige kunstwerken. Reparaties vinden plaats bij storingen of geconstateerde gebreken en zijn hierdoor moeilijk op voorhand in te schatten. Daarom was dit ook niet te voorzien in de Najaarsnota 2025. Daarnaast zijn er wel extra uitgaven geweest in verband met schoonhouden watergangen. Per saldo waren hierdoor de lasten € 43.000 lager dan begroot.

Strand

(saldo voordelig € 96.000; voordeel lagere lasten € 58.000; voordeel hogere baten € 38.000)

In de begroting 2025 was voor het opstellen van de Strandvisie incidenteel € 51.000 opgenomen. De Strandvisie is op 4 maart 2025 door de raad vastgesteld. Voor het opstellen van de Strandvisie was uiteindelijk geen externe inhuur nodig. Dit bedrag kan dus vrijvallen. Daarnaast is sprake van € 7.000 lagere lasten met betrekking tot de strandexploitatie. De opbrengsten in verband met verhuur van het strand aan strandexploitanten zijn vanaf 2025 € 38.000 hoger dan begroot. Dit komt mede door de verhoging van de huurprijs voor commerciële strandexploitanten i.v.m. de hogere erfpachtcanon die Staatsbosbeheer in rekening brengt.

Strand onderhoud

(saldo voordelig € 55.000; voordeel lagere lasten € 49.000, voordeel hogere baten € 6.000)

De kosten in verband met strandreiniging waren in 2025 € 49.000 lager dan begroot. Dit komt mede door het afsluiten van een goedkopere overeenkomst met een derde voor wat betreft het schoonmaken van het strand. Daarnaast was er € 6.000 aan inkomsten voor het gebruik van het openbare rolstoeltoegankelijke toilet op De Wassenaarse Slag.

Taakveld 7.2 Riolering

Opbrengsten rioolheffing

(nadeel lagere baten € 148.000)

De opbrengsten rioolheffing zijn voor 2025 begroot op € 3.001.000. De werkelijke opbrengsten over 2025 bedragen € 2.853.000. Dit levert een tekort op van € 148.000. Onderzocht zal worden in hoeverre deze lagere opbrengsten het gevolg zijn van de wijziging van de tarievenstructuur die met ingang van 2025 is doorgevoerd en mede is gebaseerd op het werkelijke waterverbruik in het voorgaande jaar.

Onttrekking egalisatievoorziening rioolheffing

(voordeel hogere baten € 140.000)

De totale aan de rioolheffing toe te rekenen werkelijke lasten bedragen voor 2025 € 2.993.000. De werkelijke baten rioolheffing bedragen € 2.853.000. Om dit verschil te dichten is € 140.000 onttrokken aan de egalisatievoorziening rioolheffing. Hiermee zijn de totale lasten van € 2.993.000 volledig gedekt. Het saldo van de egalisatievoorziening rioolheffing bedraagt na bovengenoemde onttrekking € 181.000.

Taakveld 7.3 Afval

Lasten afvalverwerking

(voordeel lagere lasten € 83.000)

De lasten voor het ophalen en verwerken van afval zijn € 83.000 lager dan begroot. Dit betreft voornamelijk een voordelige afrekening met Avalex van € 105.000 omdat er minder van Avalex is afgenomen dan in de dienstverleningsovereenkomst (DVO) was afgesproken. Dit betreft met name het gebruik van de milieustraat. Daarnaast staan wel € 22.000 hogere lasten voor onder andere afvalverwerking.

Opbrengsten afvalstoffenheffing

(voordeel hogere baten € 95.000)

De tarieven afvalstoffenheffing waren voor 2025 structureel met 13% verhoogd ten opzichte van 2024. Op basis hiervan waren de opbrengsten voor 2025 begroot op € 6.459.000. De werkelijke opbrengsten komen voor 2025 uit op € 6.554.000. Dit levert een voordeel op van € 95.000.

Taakveld 7.4 Milieubeheer – Energietransitie

(per saldo voordeel in 2025 € 185.000)

Voor de energietransitie ontvangen gemeente een specifieke uitkering op grond van de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Deze middelen worden ingezet voor zowel externe inhuur- en advieskosten als personele inzet. In de begroting 2025 was rekening gehouden met € 142.000 aan salariskosten. In werkelijkheid bedragen de toe te rekenen salariskosten € 327.000, doordat de ontvangen CDOKE-middelen hoger zijn uitgevallen en de ambtelijke capaciteit is uitgebreid.

Tegenover deze hogere lasten staan echter ook hogere baten uit CDOKE-middelen. Hierdoor ontstaat per saldo een voordeel van € 185.000 in 2025. Van de tot en met 2025 ontvangen CDOKE-middelen wordt een bedrag van € 646.000 pas in 2026 en latere jaren besteed.

Overige posten Milieubeheer

(voordeel lagere lasten in 2025 € 39.000)

Van een aantal begrote activiteiten zijn de kosten in 2025 meegevallen. Te denken valt aan het Schipholdossier, geluids- en luchtkwaliteitsmetingen, de bodemkaart en de nota bodembeheer.

Beleidsindicatoren

PR	Nr.	Naam Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie Wassenaar (jaartal)	Realisatie Nederland (jaartal)
1	6.	Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Bureau Halt	5,4 (2025)	9,8 (2025)
1	8.	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	1,3 (2024)	2,1 (2025)
1	9.	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	4,0 (2025)	4,6 (2025)
1	10.	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,9 (2025)	1,8 (2025)
1	11.	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	3,1 (2025)	4 (2025)
2	17.	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	1,8 (2023)	5,6 (2023)
2	18.	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	26 (2023)	27 (2023)
2	19.	Voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv'ers)	% deelnemers aan het VO en mbo	DUO	1,6 % (2023)	2,3 % (2023)
2	20.	Niet-sporters	%	CBS	33% (2025)	41,7% (2025)
2	21.	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 64 jaar	LISA	406,2 (2024)	543,1 (2024)
2	22.	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	CBS	1 % (2023)	1,5% (2024)
2	23.	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	<5,7% (2025)	5,7% (2025)
2	24.	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de totale beroepsbevolking	CBS	70,7 % (2025)	73,2 % (2025)
2	26.	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	1 % (2025)	1% (2025)
2	27.	Huishoudens met een bijstandsuitkering	Aantal huishoudens in NL	CBS	3,2 % (2025)	4,8% (2025)
2	28.	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	8,0 (2025)	14,38 (2025)
2	29.	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	1,9 % (2025)	2,2 % (2025)
2	30.	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	0,1 % (2025)	0,1 % (2025)
2	31.	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	0 % (2025)	0,0 % (2025)

PR	Nr.	Naam Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie Wassenaar (jaartal)	Realisatie Nederland (jaartal)
2	32.	Cliënten met een maatwerk-arrangement Wmo	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	47 (2025)	66 (2025)
3	1.	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	EG	9,8 (2025)	
3	2.	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	EG	9,2 (2025)	
3	3.	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	EG	567 (2025)	
3	4.	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom & totale kosten externe inhuur	EG	25,1% (2025)	
3	5.	Overhead	% van totale lasten	EG	15,7% (2025)	
4	35.	Gemiddelde WOZ-waarde	Duizend euro	CBS	786 (2025)	398 (2025)
4	36.	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	CBS	0 (2025)	8,36 (2025)
4	37.	Demografische druk	%	CBS	94,1 % (2024)	70,4 % (2024)
4	38.	Gemeentelijke woonlasten (eenpersoonshuishouden)	In Euro's	COELO	1589 (2025)	964 (2025)
4	39.	Gemeentelijke woonlasten (meerpersoonshuishouden)	In Euro's	COELO	1842 (2025)	1.053 (2025)
5	14.	Funciemenging	%	LISA	46,8 % (2023)	54,2 % (2023)
5	16.	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 65 jaar	LISA	251,3 (2024)	209,41 (2024)
5	33.	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	246,2 (2024)	150 (2024)
5	34.	Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS	20 % (2025)	49 % (2025)

Paragraaf Lokale Heffingen

1.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de door de gemeente Wassenaar geheven belastingen, bestemmingsheffingen en rechten. Onder de belastingen vallen o.a. de onroerendezaakbelastingen (ozb), de toeristenbelasting en de hondenbelasting. Onder de bestemmingsheffingen vallen o.a. de rioolheffing en de afvalstoffenheffing.

De rechten omvatten een grote groep belastbare feiten. De belangrijkste hiervan zijn de marktgelden, de begrafenisrechten en de leges inzake omgevingsvergunningen, reisdocumenten en burgerlijke stand. Voor zowel de bestemmingsheffingen als de rechten geldt dat de tarieven maximaal kostendekkend mogen zijn en dat de opbrengst gebruikt wordt ter dekking van de gemaakte kosten.

1.2 Beleid lokale heffingen

Onder het motto "de gebruiker betaalt" is het uitgangspunt dat heffingen zoveel mogelijk kostendekkend zijn. De baten van belastingen en rechten zijn voor 2025 aangepast met het door het CPB geraamde inflatiepercentage van 4,9% (consumentenprijsindex). Met deze verhoging is de algemene landelijke prijsontwikkeling gevolgd. Daarnaast is voor de onroerendezaakbelasting (ozb) een extra verhoging van 7,5% doorgevoerd. Dit was noodzakelijk om de inkomsten van de gemeente op dit onderdeel op peil te houden.

1.3 Overzicht geraamde baten en werkelijke opbrengsten belastingen en rechten

Onderstaand overzicht vermeldt de geraamde en werkelijke opbrengsten voor 2025 voor wat betreft de diverse belastingen en rechten. De begrote bedragen zijn op basis van de laatst vastgestelde begrotingscijfers.

Tabel 1.3 - Opbrengst uit belastingen, heffingen en rechten

bedragen x € 1.000

Opbrengsten gemeentelijke heffingen	Begroot 2025	Werkelijk 2025
Onroerendezaakbelastingen (ozb) woningen	10.170	10.108
Onroerendezaakbelastingen (ozb) niet woningen	3.926	3.981
Hondenbelasting	210	202
Toeristenbelasting	2.266	2.244
Baatbelasting	11	9
Precariobelasting op met name uitstallingen	139	106
Ondernemersheffing	93	98
BIZ-bijdragen (Bedrijveninvesteringszones)	73	79
Afvalstoffenheffing	6.459	6.555
Riool- en waterzorgheffing	3.001	2.853
Marktgelden	35	29
Liggelden	14	14
Begraafplaatsrechten	57	64
Leges	1.937	2.232
Subtotaal opbrengsten	28.391	28.574
Kwijtschelding	-379	-398
Totaal geraamde opbrengst gemeentelijke heffingen	28.012	28.176

1.4 Belastingen

Voor wat betreft de belastingen zijn er voor 2025 geen significante verschillen.

1.5 Heffingen en rechten

De begrote bedragen hier zijn op basis van de actuele begroting. Het verschil tussen begroot en realisatie 2025 van de heffingen en rechten hieronder wordt alleen toegelicht bij bedragen boven de € 50.000.

1.5.1 Rioolheffing

Tabel 1.5.1. Begroot en realisatie rioolheffing 2025

Berekening kostendekkendheid rioolheffing	Begroot 2025	Realisatie 2025
Kosten taakveld(en) incl. omslagrente	2.506.651	2.460.665
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-22.473	-20.368
Netto kosten taakveld(en)	2.484.178	2.440.297
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	368.870	371.063
Btw	166.849	182.071
Totaal toerekenbare kosten	535.719	553.134
Totale kosten	3.019.897	2.993.431
Totale opbrengsten	3.000.754	2.853.198
Onttrekking egalisatievoorziening resultaat jaarrekening		140.233
Kostendekkendheid	99,4%	100,0%

1.5.2. Afvalstoffenheffing

Tabel 1.5.2. Begroot en realisatie afvalstoffenheffing 2025

Berekening kostendekkendheid afvalstoffenheffing	Begroot 2025	Realisatie 2025
Kosten taakveld(en) incl. omslagrente	5.348.284	5.340.638
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen		-59.526
Netto kosten taakveld(en)	5.348.284	5.281.112
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	238.853	301.232
Btw	984.905	981.419
Totaal toerekenbare kosten	1.223.758	1.282.651
Totale kosten	6.572.042	6.563.763
Totale opbrengsten	6.459.476	6.555.111
Onttrekking egalisatievoorziening resultaat jaarrekening		8.652
Kostendekkendheid	98,3%	100,0%

1.5.3 Begraafplaatsrechten

Tabel 1.5.3. Begroot en realisatie begraafplaatsrechten 2025

bedragen x € 1.000

Berekening kostendekkendheid begraafplaatsrechten	Begroot 2025	Realisatie 2025
Kosten taakveld(en) incl. omslagrente	184.799	264.946
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	0	-19.932
Netto kosten taakveld(en)	184.799	245.014
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	110.600	138.612
Btw	3.707	4.877
Totaal toerekenbare kosten	114.307	143.489
Totale kosten	299.106	388.504
Totale opbrengsten	56.781	63.712
Kostendekkendheid	19,0%	16,4%

Toelichting verschil begroot en realisatie begraafplaatsrechten 2025:

Tot en met 2024 wordt het onderhoud van de begraafplaatsen nog uitgevoerd door de gemeente Voorschoten. Met ingang van 2025 wordt dit beheer weer uitgevoerd door onze eigen organisatie. Dit zorgt wel voor hogere uitvoeringskosten.

1.5.4 De opbrengsten van de marktgelden

Tabel 1.5.4. Begroot en realisatie marktgelden 2025

bedragen x € 1.000

Berekening kostendekkendheid marktgelden	Begroot 2025	Realisatie 2025
Kosten taakveld(en) incl. omslagrente	39.453	33.413
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	0	0
Netto kosten taakveld(en)	39.453	33.413
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	9.626	10.726
Btw	1.261	3.273
Totaal toerekenbare kosten	10.887	13.999
Totale kosten	50.340	47.412
Totale opbrengsten	35.164	28.550
Kostendekkendheid	69,9%	60,2%

Toelichting verschil begroot en realisatie marktgelden 2025:

De opbrengst van de marktgelden valt voor 2025 lager uit dan begroot. Dit heeft te maken met een al langer bestaande dalende trend van het aantal marktondernemers en de vergrijzing.

1.5.5 Leges

Tabel 1.5.5. Begroot en realisatie leges 2025 per titel:

Titel 1:

bedragen x € 1.000

Berekening kostendekkendheid leges Algemene Dienstverlening	Begroot 2025	Realisatie 2025
Kosten taakveld(en)	538.173	681.678
Overhead	189.330	210.954
Totale kosten	727.503	892.632
Totale opbrengsten	676.892	937.318
Kostendekkendheid	93,0%	105,0%

Titel 2:

bedragen x € 1.000

Berekening kostendekkendheid leges Fysieke leefomgeving	Begroot 2025	Realisatie 2025
Kosten taakveld(en)	1.416.522	1.276.748
Overhead	690.715	679.644
Totale kosten	2.107.237	1.956.392
Totale opbrengsten	1.253.306	1.286.935
Onttrekking reserve egalisatie leges omgevingsvergunningen	570.000	536.371
Kostendekkendheid	86,5%	93,2%

Titel 3:

bedragen x € 1.000

Berekening kostendekkendheid leges Europese dienstenrichtlijn	Begroot 2025	Realisatie 2025
Kosten taakveld(en)	18.760	18.760
Overhead	11.060	12.233
Totale kosten	29.820	30.993
Totale opbrengsten	5.612	8.100
Kostendekkendheid	18,8%	26,1%

Toelichting verschil begroot en realisatie leges 2025:

De opbrengsten leges omgevingsvergunningen (titel 2) waren oorspronkelijk begroot op € 2.053.306. Omdat er in 2025 weinig vergunningen zijn verleend voor grote bouwprojecten bleven de werkelijke legesopbrengsten ver achter de begrote opbrengsten. Om die reden zijn in de Najaarsnota 2025 de begrote legesopbrengsten omgevingsvergunningen al met € 800.000 afgeraamd. Om deze tegenvaller deels te kunnen dekken is in de Najaarsnota 2025 ook opgenomen dat € 570.000 zal worden onttrokken aan de bestemmingsreserve egalisatie omgevingsvergunningen. Het saldo van deze reserve is echter ontoereikend om de gehele aframing te kunnen dekken. De uiteindelijke legesopbrengsten over 2025 zijn uiteindelijk € 33.629 hoger dan de begrote legesopbrengsten in de Najaarsnota 2025.

1.6 Woonlasten in Wassenaar

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) verricht onderzoek naar economische en financiële aspecten van decentrale overheden. In dat kader doet hij ook jaarlijks onderzoek naar de belastingen en heffingen van de gemeenten. De resultaten voor 2025 heeft hij gepresenteerd in de Atlas lokale lasten 2025.

Hier is ook een vergelijking gemaakt tussen de hoogten van de lokale lasten van de diverse gemeenten. Uit de Atlas lokale lasten 2025 van het COELO blijkt dat de woonlasten in Wassenaar hoger liggen dan het landelijk gemiddelde en dat het verschil ten opzichte van het landelijk gemiddelde in 2025 is gestegen ten opzichte van 2024. Dit laatste is het gevolg van de extra verhoging van de ozb met 7,5% bovenop de reguliere indexering van 4,9% in 2025. Zie hiervoor onderstaande tabellen.

Tabel 1.6.1 Woonlasten Wassenaar t.o.v. landelijk gemiddelde (beiden cijfers COELO) bedragen in €

Woonlasten eenpersoonshuishouden	Realisatie 2024	Realisatie 2025
Totale woonlasten Wassenaar	1.401	1.589
Landelijk gemiddelde	911	964
Verschil woonlasten in %	153,80%	164,80%

Tabel 1.6.2 Woonlasten Wassenaar t.o.v. landelijk gemiddelde (beiden cijfers COELO) bedragen in €

Woonlasten meerpersoonshuishouden	Realisatie 2024	Realisatie 2025
Totale woonlasten Wassenaar	1.633	1.842
Landelijk gemiddelde	994	1.053
Verschil woonlasten in %	164,30%	174,90%

1.7 Kwijtscheldingsbeleid

In de raadsvergadering van 7 april 2015 is de Regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen Wassenaar 2015 vastgesteld. Kwijtschelding is in Wassenaar mogelijk voor de onroerendezaakbelasting (ozb), de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de hondenbelasting (alleen eerste hond). Voor de overige heffingen is geen kwijtschelding mogelijk.

De kwijtscheldingsnorm in Wassenaar blijft gehandhaafd op de maximaal door het Rijk toegestane 100% van de bijstandsnorm. Dat wil zeggen dat iemand met een inkomen op bijstandsniveau bijna altijd in aanmerking komt voor kwijtschelding, tenzij er sprake is van vermogen (spaargeld of eigen woning). Ook voor zzp'ers is het mogelijk om onder dezelfde voorwaarden als privépersonen voor kwijtschelding in aanmerking te komen. De kwijtschelding wordt uitgevoerd door de Belasting samenwerking Gouwe Rijnland (BSGR).

De bedragen aan kwijtschelding voor afvalstoffenheffing en rioolheffing worden als kosten betrokken bij het bepalen van de tarieven.

Over het jaar 2025 gaat het bij de kwijtschelding om de volgende bedragen:

Kwijtschelding	Begroot 2025	Realisatie 2025
Ozb	3.000	3.234
Afvalstoffenheffing	276.715	298.254
Rioolheffing	84.000	90.539
Hondenbelasting	6.000	6.467
Totaal	379.328	398.494

1.8 Belasting samenwerking Gouwe Rijnland

De volledige heffing en invordering, inclusief de waardering in het kader van de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ), is overgedragen aan Belasting samenwerking Gouwe Rijnland (BSGR). Voor de gemeente Wassenaar geldt dit voor de onroerendezaakbelastingen (ozb), baatbelasting, rioolheffing, afvalstoffenheffing, hondenbelasting, toeristenbelasting, precariobelasting, ondernemersheffing en de BIZ (Bedrijven investeringszone) bijdragen.

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Onderhanden

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt inzicht gegeven in de omvang, de dekking en de beheersing van de risico's waarmee de gemeente geconfronteerd kan worden.

Wat is het weerstandsvermogen?

Weerstandsvermogen is de relatie tussen de weerstandscapaciteit (de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten die zich onverwacht kunnen voordoen en die van substantiële aard zijn, te dekken) en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio weerstandsvermogen en afgezet tegen de algemeen geldende weerstandsnorm.

Beleid Risicomanagement en Weerstandsvermogen

In 2023 is de nota 'Risicomanagement en Weerstandsvermogen' geactualiseerd en aan de raad voorgelegd. Deze nota formuleert de kaders voor risicomanagement. Centraal in deze nota staat dat van een gemeente verwacht wordt dat zij voorbereid en weerbaar is op eventuele risico's. Mocht een risico zich, ondanks de genomen maatregelen toch voordoen, dan moet de gemeente in staat zijn om de financiële gevolgen op te vangen.

Wat zijn risico's

Risico's zijn mogelijke gebeurtenissen die een nadelige invloed hebben op het bereiken van de beleidsdoelstellingen. Belangrijk is om mogelijke gebeurtenissen met een negatief gevolg voor de organisatie te onderkennen en er passende beheersmaatregelen op te nemen.

Actualisatie risico's

Tweemaal per jaar, bij de begroting en de jaarrekening, wordt het weerstandsvermogen en de risico's geactualiseerd. De financiële risico's voor de gemeente zijn toegenomen sinds het opmaken van het laatste risicobeeld in de begroting 2026. Het totaal aan risico's is toegenomen met € 327.000 naar € 5.323.000 in deze jaarrekening t.o.v. € 4.996.000, zoals opgenomen in de risicoparagraaf bij de begroting voor 2026.

Het risico op een hogere inflatie op gemeentelijke uitgaven neemt toe. Door geopolitieke spanningen op de energiemarkt is het risico op niet-voorzien prijsstijgingen aangepast. De financiële impact op onvoorzien prijsstijgingen is bijgesteld van 2% naar 3% over het gehele inkoopvolume.

Bij het wegen van de kans op een risico wordt sinds begroting 2024 uitgegaan van de volgende percentages.

Kans klassen

Klasse	Kwalitatief	Eens in de ... jaar	Percentage
6	bijna zeker		70%
5	regelmatig	2 jaar	50%
4	waarschijnlijk	3 à 4 jaar	25%
3	mogelijk	5 jaar	10%
2	nauwelijks	10 jaar	5%
1	heel zelden	25 jaar	1%

In onderstaande tabel wordt de actuele stand van de risico's en de kans op voordoen weergegeven.

Risico	Beschrijving risico en gevolgen	Maatregel	Bedrag impact	Kans op voordoen	Bedrag (x €1.000) x kans
Jeugdzorg Openeinderegeling	De jeugdzorg is een zogenaamde open einde regeling, wat betekent dat er geen vastgesteld budget is en dat de uitgaven kunnen stijgen naarmate meer jongeren zorg nodig hebben. Door de groei van het aantal cliënten, de stijgende zorgkosten en een toenemende vraag naar complexe zorg bestaat er een reëel risico dat de budgetten worden overschreden. Naast deze financiële risico's door de open einde regeling, spelen ook andere factoren een rol in de druk op de jeugdzorg, zoals de na-ijleffecten van de coronapandemie op de ontwikkeling en het welzijn van jongeren, met name bij meisjes.	De gemeente wil de kosten voor jeugdzorg beter beheersen door te investeren in innovatie, preventie en een sterkere toegang tot hulp. In 2025 is regionaal gewerkt aan het vernieuwen van het jeugdhulpstelsel. De eerste stap – het opdelen van het aanbod in vijf segmenten – is inmiddels door alle colleges vastgesteld. In de tweede stap worden de maatregelen uitgewerkt die nodig zijn om zowel de inhoudelijke verbeteringen als de financiële opgaven te realiseren. In 2026 en 2027 blijven gemeenten en aanbieders samen werken aan vernieuwing en verbetering	1.000	70%	700

Risico	Beschrijving risico en gevolgen	Maatregel	Bedrag impact	Kans op voor doen	Bedrag (x €1.000) x kans
		<p>van de jeugdhulp.</p> <p>Belangrijke uitgangspunten zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. goede zorg voor de meest kwetsbare jongeren; 2. uitvoering van de besparingsopgave uit de Hervormingsagenda Jeugd. <p>De gemeente volgt de uitgaven nauwlettend. Als dat nodig is, stelt het college de raad voor om de budgetten aan te passen.</p>			
Inflatie buiten Jeugd/Wmo en Gemeenschappelijke regelingen	<p>Door ontwikkelingen in Nederland en de rest van de wereld kan de inflatie hoger uitvallen dan in de begroting is verwacht. Leveranciers mogen prijsstijgingen meestal doorberekenen, omdat dit in contracten staat. De bijdrage uit het gemeentefonds volgt vooral de groei van het BBP, en die stijgt minder snel dan de echte loon- en prijsstijgingen.</p> <p>Voor 2026 gaan we, buiten Jeugdwet, Wmo en de gemeenschappelijke regelingen, uit van € 38 miljoen aan uitgaven. Door de recente stijging van brandstofprijzen is het risico verhoogd van 2% naar 3%. Dat betekent</p>	<p>Mondiale spanningen, zoals de oorlogen in Oekraïne, en in het Midden-Oosten en de "handelsoorlog" hebben consequenties voor de inflatie.</p> <p>Welke gevolgen dit zal hebben laat zich moeilijk voorspellen. De kans dat dit risico zich zal voordoen wordt door de steeds toenemende spanningen als hoog geschat.</p>	1.140	70%	798

Risico	Beschrijving risico en gevolgen	Maatregel	Bedrag impact	Kans op voor doen	Bedrag (x €1.000) x kans
	een mogelijk financieel nadeel van maximaal € 1.140.000.				
Wmo Openeinderegeling	De Wmo is een regeling zonder vaste grens aan het aantal cliënten. Door de invoering van het abonnementstarief in 2019 en de toenemende vergrijzing groeit het aantal mensen dat ondersteuning krijgt. In de begroting wordt rekening gehouden met de groei van het aantal cliënten. Toch bestaat het risico dat het aantal cliënten harder toeneemt dan begroot. Daarnaast is het onzeker of het Rijk de gemeenten voldoende compenseert voor tariefstijgingen, veroorzaakt door stijgende loonkosten in de Welzijnssector.	Het kabinet heeft besloten om voor alle Wmo-voorzieningen een inkomensafhankelijke eigen bijdrage in te voeren. In het nieuwe regeerakkoord lijkt de invoering hiervan pas in 2028 geëffectueerd te worden. Deze maatregel zal leiden tot een afname van de vraag naar Wmo-voorzieningen. De gemeente investeert in preventie en kostenbesparende maatregelen om de kosten te beheersen en volgt de uitgaven nauwlettend. Indien nodig, worden budgetaanpassingen aan de Raad voorgesteld.	750	70%	525
Beroep op uitkeringen inkomensvoorzieningen	De economische ontwikkelingen zijn doorlopend in beweging. Hierdoor kan het beroep op	De gemeente zet in op uitstroombesluit met een arbeidsmarktoffensief, jeugdwerkgelegenheidsplan	730	25%	183

Risico	Beschrijving risico en gevolgen	Maatregel	Bedrag impact	Kans op voor doen	Bedrag (x €1.000) x kans
gemeenten (BUIG) Openeinderegeling	<p>de uitkeringsregelingen snel toenemen en het beschikbare uitkeringsbudget (BUIG-budget) te kort schieten.</p> <p>Met de vangnetregeling is het eigen risico van de gemeente gemaximeerd op 10% van het beschikbare uitkeringsbudget (BUIG budget). Om voor een vangnetuitkering in aanmerking te komen dient wel aan alle voorwaarden te worden voldaan. Het risico bestaat dat hier niet aan wordt voldaan. Het maximale risico bedraagt 10% van het beschikbare (voorlopige) BUIG budget van 2026 ad ca. € 7,3 mln.</p>	<p>en reguliere participatiemiddelen, waardoor aan de voorwaarde van de vangnetuitkering wordt voldaan.</p> <p>Vanwege een stabiel uitkeringsbestand, de hoge mate van vergrijzing en de samenstelling van de beroepsbevolking in Wassenaar worden grote veranderingen in het uitkeringsbestand niet verwacht. De kans dat dit risico zich zal voordoen blijft daarmee gelijk aan inschatting bij begroting 2026: 25%.</p>			
Invoering Omgevingswet	<p>Door de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024 is het proces van vergunningverlening door meer regelgeving ingewikkelder geworden. Het is een ingrijpende wetswijziging die naar verwachting in de beginperiode gepaard gaat met meer benodigde inzet en inhuur dan voorzien.</p> <p>Daarnaast zorgt de implementatie voor organisatorische veranderingen. De invoering van de</p>	<p>De invoering van de Omgevingswet is zo goed mogelijk voorbereid. De organisatie werkt er hard aan om te werken conform de nieuwe Omgevingswet. De eerste ervaringen tonen aan dat processen complexer zijn geworden minder soepel verlopen, waardoor afhandeltermijnen onder druk staan.</p> <p>Op dit moment is er geen aanleiding om de</p>	500	50%	250

Risico	Beschrijving risico en gevolgen	Maatregel	Bedrag impact	Kans op voor doen	Bedrag (x €1.000) x kans
	omgevingswet heeft ook impact op de legesontvangsten. De complexere regelgeving maakt dat bouwprojecten langere doorlooptijden kennen en maakt daarmee de ramingen van verwachte inkomsten uit bouwleges onzekerder.	gemeenteraad voor te stellen om bij te sturen.			
Projecten	Komende jaren gaat de gemeente een aantal grote projecten uitvoeren. Hierbij kan gedacht aan de Warenar, een nieuwe gemeentewerf, renovatie binnenkant van Raadhuis De Paauw, en de uitvoering van de Strandvisie. Het risico bestaat dat de gemeente in de uitvoering van deze projecten geconfronteerd wordt met onvoorziene kosten en lagere baten van derden.	In de projectbudgetten is rekening gehouden met de project specifieke risico's en daarmee samenhangende onvoorziene kosten. In 2026 zal een specifieke eenheid projectenbureau worden ingericht. Deze inrichtingswijziging moet er toe leiden dat er beter kan worden gestuurd op de projecten. Door middel van een uniforme aanpak en het daarin betrekken van leereffecten uit projectevaluaties wordt toegewerkt naar een betere projectbeheersing. Daar waar nodig zal de raad tijdig in de gelegenheid worden gesteld om bij te sturen op de inhoud of het projectbudget.	1.500	50%	750
Informatie-veiligheid	Informatieveiligheid is één van de grootste risico's voor de gemeente. Er is bijvoorbeeld het risico dat hackers toegang krijgen tot	De gemeente investeert ieder jaar om te zorgen dat zij voldoet aan de verplichte beveiligingsregels. Zo treft	2.500	25%	625

Risico	Beschrijving risico en gevolgen	Maatregel	Bedrag impact	Kans op voor doen	Bedrag (x €1.000) x kans
	<p>het netwerk, systemen of gegevens. Ook bestaat het risico op ransomware, waarbij criminelen het netwerk blokkeren totdat er geld is betaald. Daarnaast moet worden voorkomen dat medewerkers informatie gebruiken of aanpassen zonder toestemming, ook als dit zonder kwade bedoelingen gebeurt. Dit is belangrijk voor de wetgeving én voor de betrouwbaarheid van onze informatie.</p>	<p>de gemeente maatregelen om te voldoen aan de nieuwe cyberbeveiligingswet (NIS2-richtlijn). Voor 2026 zijn hiervoor extra middelen opgenomen in de begroting.</p> <p>Daarnaast voert de gemeente interne en externe audits uit en legt zij verantwoording af aan toezichthouders. De resultaten van deze controles worden gebruikt voor het jaarlijkse plan voor informatieveiligheid.</p>			
Gemeentefonds	<p>Gemeenten zijn voor het belangrijkste deel van hun inkomsten afhankelijk van het gemeentefonds.</p> <p>Vanaf meicirculaire 2024 is de groei van de omvang van het gemeentefonds gekoppeld aan de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). Door deze wijziging wordt de groei van het gemeentefonds gedempt en is het onzeker of de loon- en prijsstijgingen voldoende worden gecompenseerd. Daarnaast bestaat het risico dat Rijksbezuinigingen doorwerken in het gemeentefonds.</p> <p>In 2026 zal het huidige verdeelmodel worden</p>	<p>De gemeente Wassenaar actualiseert tenminste 3 maal per jaar na het verschijnen van iedere circulaire de ramingen voor de inkomsten uit het gemeentefonds. Daarbij wordt gebruik gemaakt van alle actuele informatie t.a.v. de maatstaven. Ook de toekomstige ontwikkelingen van het gemeentefonds worden nauwlettend gevolgd. Het Rijk is de gemeenten tegemoet gekomen door in de meicirculaire 2025 de gemeenten extra te compenseren. Hierdoor is het ravijnjaar nu verschoven van 2026 naar 2028. Er wordt niet verwacht dat het kabinet zal zorgen voor een</p>	4.250	10%	425

Risico	Beschrijving risico en gevolgen	Maatregel	Bedrag impact	Kans op voor doen	Bedrag (x €1.000) x kans
	<p>geëvalueerd en worden bepaald of aanpassingen in het model worden doorgevoerd. Wijzigingen in het verdeelmodel leiden tot herverdeeleffecten en voor- en nadeelgemeenten.</p> <p>Door bovenstaande onzekerheden neemt het risico op tegenvallende inkomsten uit het gemeentefonds toe.</p>	<p>structurele oplossing van de tekorten bij de gemeenten vanaf 2028.</p> <p>De Raad wordt periodiek door het College geïnformeerd met een Raadsinformatiebrief. Dit stelt het College en de Raad in staat direct te anticiperen op actuele ontwikkelingen van de inkomsten uit het gemeentefonds.</p>			
Gemeenschap- pelijke regelingen	<p>Elke deelnemer aan een Gemeenschappelijke Regeling is in principe voor zijn aandeel verantwoordelijk voor mogelijke tekorten binnen de betreffende GR. Doordat elke deelnemer voor zijn aandeel verantwoordelijk is voor de mogelijke tekorten binnen de betreffende gemeenschappelijke regeling loopt de gemeente risico tot het bedrag van zijn aandeel.</p>	<p>Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen dienen de begroting, het jaarverslag en de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling te voldoen aan krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels. Via het bestuur van de gemeenschappelijke regeling kan de gemeente aandacht vragen voor financiële tekorten en hierop sturen.</p>	3.283	10%	328
Garantstellingen	<p>De gemeente loopt als een garantieverstrekker een risico als een garantienemer niet aan zijn betalingsverplichtingen kan voldoen en de geldverstrekker een beroep doet op de door de gemeente afgegeven</p>	<p>Bij de afgifte van garanties door de gemeente wordt er gekeken naar de kredietwaardigheid van de partijen. Daarnaast wordt jaarlijks bijgehouden of de garantienemer zijn leningen aflost en welk deel van de garantie daarna nog</p>	255.184	0,1% *)	255

Risico	Beschrijving risico en gevolgen	Maatregel	Bedrag impact	Kans op voor doen	Bedrag (x €1.000) x kans
	garantie. De gemeente heeft in het verleden garanties gegeven aan o.a. woningbouwcorporaties maar bijvoorbeeld ook aan de GR Avalex. Met de garanties van de deelnemende gemeenten kon Avalex zich inkopen als aandeelhouder in HVC.	open staat. De financiële omvang van het totaal aan afgegeven garanties is gelijk aan de stand van deze jaarrekening.			
Overige risico's					482
Totaal					5.323

*) Voor garantstellingen is een aangepast (lager) kans percentage gebruikt

Reflectie en prioriteiten

Uit deze risicoanalyse blijkt dat de grootste financiële risico's liggen bij de open einde regelingen (Jeugdzorg, Wmo, BUIG), de onzekerheid rondom het gemeentefonds en de impact van inflatie. Ook informatiebeveiliging en grote projecten vormen substantiële risico's, vooral gezien recente ontwikkelingen in cyberdreiging en projectcomplexiteit. De kans op optreden van deze risico's is bij diverse posten hoog, wat vraagt om actieve monitoring en tijdige bijsturing.

Prioritaire acties voor de komende periode zijn:

- Blijvend investeren in preventie en innovatie binnen het sociaal domein om uitgaven te beheersen.
- Versterken van monitoring en flexibiliteit in begroting en projectmanagement, met tijdige rapportage aan de Raad.
- Implementatie van NIS2-richtlijn en versterking van informatieveiligheid.
- Regelmatige actualisatie van ramingen op basis van externe rapporten (CBS, CPB, UWV, NCSC, Ministerie van BZK).

Door deze acties te prioriteren, kan de gemeente proactief inspelen op financiële onzekerheden en de weerbaarheid van de begroting waarborgen.

Ratio Weerstandsvermogen

Die ratio geeft de verhouding weer tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij horende benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten is in onderstaand figuur weergegeven.

Ratio weerstandsvermogen =	Beschikbare weerstandscapaciteit	=	€ 49.696.000	= 9.3
	Benodigde weerstandscapaciteit		€ 5.323.000	

De berekende ratio van 9,3 valt in categorie A en staat voor een uitstekend weerstandsvermogen. Hierbij wordt de normeringssystematiek voor weerstandsvermogen gehanteerd, die ontwikkeld is door het Nederlands Adviesbureau

voor Risicomanagement (Naris) in samenwerking met de Universiteit Twente. Hieruit is de volgende waarderingstabel ratio weerstandsvermogen opgesteld.

Kwalificatie ratio weerstandsvermogen

Waarderingcijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$2,0 < x$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$x < 0,6$	Ruim onvoldoende

De raad heeft besloten om minimaal een ratio van 2,0 te hanteren. De in deze jaarrekening gepresenteerde ratio valt hier ruim boven.

Kengetallen

De kengetallen maken het de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun provincie of gemeente. Eerst wordt de samenvatting van de kengetallen weergegeven gevolgd door een toelichting.

Kengetallen:	Indicatoren Wassenaar (%)			Normen VNG (%)		
	2024	2025		Voldoende	Matig	Onvoldoende
	Verslag	Begroting	Verslag			
1a. Netto schuldquote	-10	-1	-5	<100	>100 / <130	>130
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-16	-7	-10			
2. Solvabiliteitsratio	64	62	62	>50	<50 / >30	<30
3. Structurele exploitatieruimte	-2,7	0	1,6	>0,6	<0,6 / >0	0
4. Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Geen norm		
5. Belastingcapaciteit	164	181	175	<100	>100 / <120	>120

Legenda bij onderstaande tabellen:

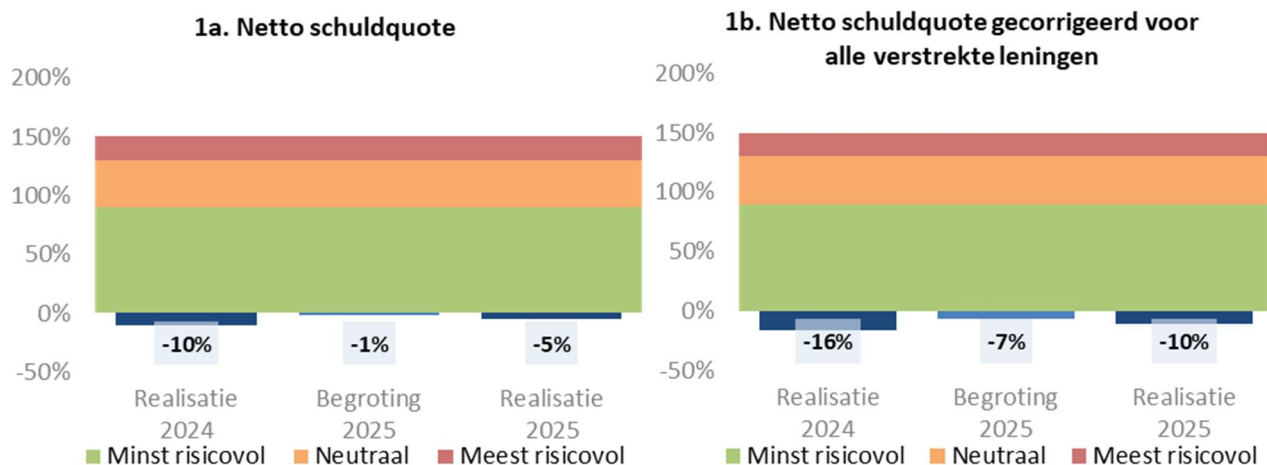
In onderstaande tabellen met de kengetallen zijn de waarden van de kleuren als volgt:

■ Minst risicovol ■ Neutraal ■ Meest risicovol

1. Netto schuldquote

De netto-schuldquote vergelijkt de leningen van de gemeente (met aftrek van de geldelijke bezittingen) met de totale baten van begroting en jaarverslag. Hiermee geeft deze indicator inzicht in de mate waarin de begroting 'vastligt' door rente en aflossing. De bovenstaande tabel presenteert hiernaast ook de schuldquote gecorrigeerd voor de leningen die de gemeente heeft uitstaan (deze middelen vloeien immers op termijn terug, bijv. SVN-

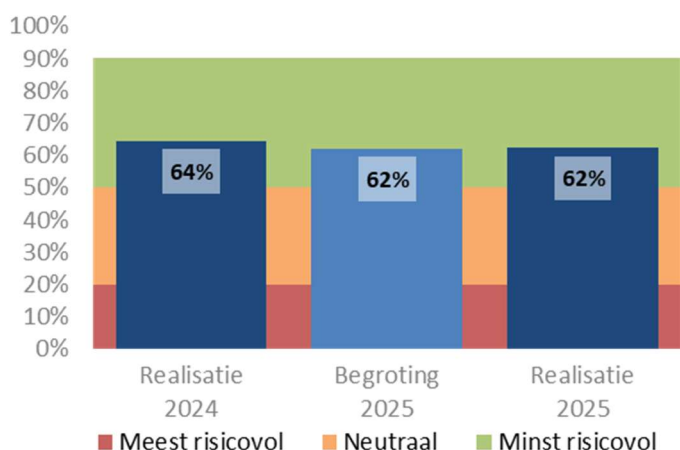
startersleningen en ambtenarenhypotheken. Op beide indicatoren scoort de gemeente Wassenaar negatief, wat betekent dat er per saldo geen sprake van een schuld is maar van bezit hetgeen uiteraard meer dan 'voldoende' scoort.

2. Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de mate aan waarin de gemeentelijke bezittingen (balanstotaal) is gefinancierd uit eigen middelen (eigen vermogen). Wassenaar scoort met 62% volgens de VNG-normen meer dan 'voldoende'.

2. Solvabiliteitsratio

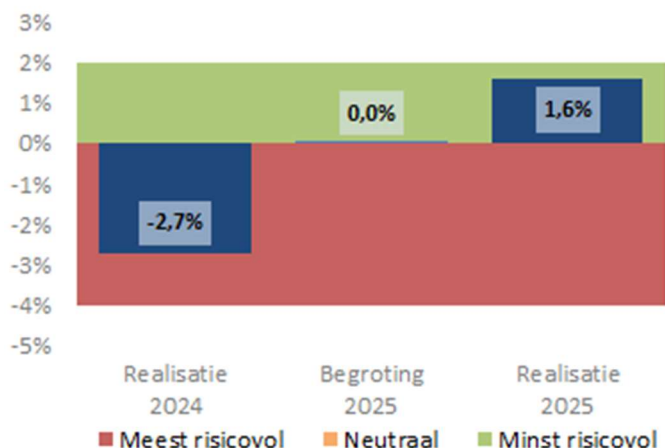
3. Grondexploitatie

Het financiële kengetal 'grondexploitatie' geeft aan hoe groot de investeringen in grondposities (boekwaarde) zijn ten opzichte van de jaarlijkse baten. Wassenaar kent geen grondexploitaties derhalve is deze indicator niet relevant.

4. Structurele exploitatieruimte

De indicator 'structurele exploitatieruimte' geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte (structurele baten min structurele lasten) zich verhoudt tot de totale begrotingsbaten. Dit laat zien in hoeverre de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen. De structurele exploitatieruimte pakt positief uit aangezien meerdere structurele begrotingsposten in 2025 erg positief uitvallen w.o. de afrekening van de noodhuisvesting Oekraïne en de algemene uitkering.

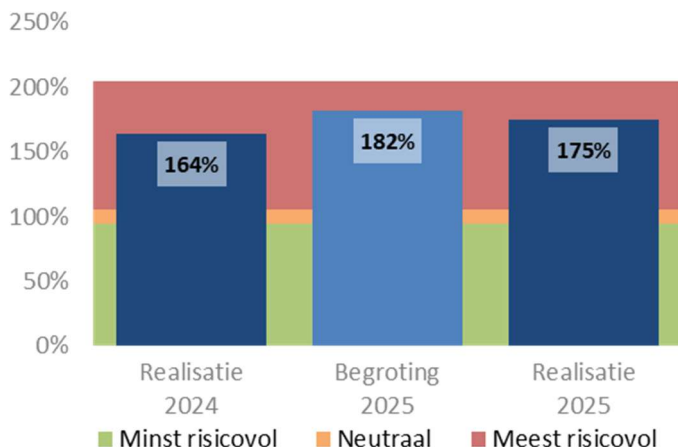
4. Structurele exploitatieruimte

5. Belastingcapaciteit

De indicator 'belastingcapaciteit' drukt uit hoe de woonlasten (ozb, afvalstoffenheffing en rioolheffing) zich verhouden tot het gewogen landelijk gemiddelde. Hoge woonlasten ten opzichte van het landelijk gemiddelde drukken uit in hoeverre de gemeente al de eigen inkomsten aanspreekt en dus ook beperkt is in het verkrijgen van extra inkomsten. Woonlasten onder het landelijk gemiddelde waardeert de VNG als 'voldoende', woonlasten tussen het landelijk gemiddelde en 120% hiervan als 'matig' en woonlasten hoger dan 120% als 'onvoldoende'. De woonlasten in Wassenaar liggen hoger dan het landelijk gemiddelde. Wassenaar scoort hiermee dan ook onvoldoende.

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit

Conclusie voor de financiële positie

De ontwikkeling van de kengetallen geeft aan dat Wassenaar een uitstekende vermogenspositie heeft en geen risico loopt op (niet ingenomen) grondposities. Daartegenover staat dat de lastendruk landelijk vergeleken hoog is.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

In de openbare ruimte van onze gemeente vinden allerlei activiteiten plaats, zoals wonen, werken en recreëren. Onze kapitaalgoederen faciliteren deze activiteiten. Te denken valt aan wegen, bruggen, lantarenpalen, bomen, speelplaatsen, watergangen, sportvelden, het rioolstelsel en gemeentelijke gebouwen. De gemeente heeft de taak deze kapitaalgoederen te onderhouden. De kwaliteit en het onderhoud van deze kapitaalgoederen is bepalend voor de (jaarlijkse) lasten.

Beleidskader

Bij het in stand houden van de kapitaalgoederen maken we een onderscheid tussen jaarlijks onderhoud, groot onderhoud en vervangingsinvesteringen. De budgetten voor jaarlijks onderhoud zijn per jaar op een gelijkblijvend niveau opgenomen in de exploitatiebegroting van het programma. Deze paragraaf richt zich op het groot onderhoud en vervangingsinvesteringen.

Groot onderhoud vindt plaats om de levensduur van een kapitaalgoed te verlengen. Om het groot onderhoud zonder fluctuaties te bekostigen treffen we voorzieningen. Jaarlijks wordt een evenredig bedrag gestort in de voorzieningen vanuit de exploitatie. De uitgaven voor groot onderhoud in een bepaald jaar onttrekken we uit de voorzieningen. Als kapitaalgoederen aan het eind van de levensduur zijn, vindt een vervangingsinvestering plaats. De kosten van de vervangingsinvesteringen worden geactiveerd en afgeschreven met ingang van het jaar na realisatie op basis van de levensduur van het nieuwe kapitaalgoed. De afschrijvingstermijnen voor de diverse soorten kapitaalgoederen zijn vastgesteld op basis van de Financiële verordening gemeente Wassenaar 2025.

De openbare ruimte van Wassenaar ontwikkelt zich de komende jaren verder naar een steeds groenere, duurzame, inclusieve en klimaatbestendige leefomgeving. Deze ontwikkeling wordt vormgegeven terwijl er ook gebouwd en onderhouden moet worden. In 2023 is de Beheervisie Openbare Ruimte 2024-2028 vastgesteld. Deze vormt het kader voor wat betreft het beheer van de openbare ruimte. Hier is ook aandacht gegeven voor beleidsdoelstellingen op het gebied van klimaat, duurzaamheid en inclusie. Om deze reden is in 2023 de Beheervisie Openbare Ruimte 2024-2028 vastgesteld. Op basis van deze Beheervisie is in 2024 het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte 2024-2028 (IBOR-plan) opgesteld. Deze is begin 2025 vastgesteld. Voor rioleringen en waterbeheer is in 2024 een Integraal Waterketenplan (IWKp) 2024-2028 vastgesteld.

In onderstaande tabel zijn de diverse onderhoudsplannen weergegeven met daarbij de status van het areaal en wat er het afgelopen jaar is uitgevoerd.

Beheerplan	Areaal-gegevens	Kwaliteits-niveau	Toelichting
Wegen IBOR 2024- 2028	Circa 1.44 km ²	B	Er is ca. 20.000 m ² groot onderhoud straatwerk uitgevoerd op div. locaties o.a.: -Ter Weerlaan, Maaldrift bedrijventerrein, Duynsteelaan, Duinvoetlaan. (Integrale) projecten: -Wassenaar-Zuid, Hofcampweg, Herenweg, Vinkelaan, Prinsenweg fietspad Er is ca. 21.000 m ² groot onderhoud asfalt uitgevoerd op div. locaties. o.a.:

Beheerplan	Areaal-gegevens	Kwaliteits-niveau	Toelichting
			Wassenaarse Slag, Raaphorstlaan, Buurtweg, Weidepad, Ammonslaantje. Areaal toename : Katwijkseweg: ca. 20.000 m ² Rijnlandroute: ca. 5000 m ²
Bruggen IBOR 2024-2028	79 stuks	B	Groot onderhoud diverse bruggen (schilderen, slijtlagen repareren, metselwerk voegen)
Wegmeubilair IBOR 2024-2028	Circa 5.000 verkeersborden	B	Diverse onderhoudswerkzaamheden (schoonmaken, vervangen RVV borden) op diverse locaties
Openbare verlichting IBOR 2024-2028	6.700 lichtmasten	B	Er is kabel vervangen aan de Burmanlaan, vooruitlopend aan de herinrichting. Er worden NEN3140 inspecties uitgevoerd op alle schakelkasten, de opdracht loopt nog. Er loopt een opdracht om alle gietijzeren masten te schilderen in de wijk rondom De Pauw en in de Jonkerlaan. Verder is het reguliere onderhoud uitgevoerd, qua lampstoringen en netwerkstoringen. Verder zijn er zo'n 1300 armaturen vervangen van conventionele verlichting naar led.
Verkeersregel-Installaties IBOR 2024-2028	11 stuks	B	Er zijn NEN3140 inspecties uitgevoerd op de wegafsluiting installaties. Een opdracht loopt om alle vri-masten in het dorp te schilderen, te reinigen en recht te zetten. Het schuifhek bij de Menkenlaan is geüpdatet naar de huidige normen. Daarnaast zijn de reguliere onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Er is een grote kabelstoring aangepakt op de kruising 101, N44/Rozenweg. Er zijn flinke stukken kabel vervangen.
Groen & bomen IBOR 2024-2028	Groen: 179 ha Bomen: 25.850 stuks	B	Bomen worden cyclisch onderhouden in het kader van de zorgplicht. Zo zijn dit jaar o.a. de Katwijkseweg, Maaldrift, Schouwweg, Groot Haesebroekseweg, Buurtweg, Van Groeneveldlaan, Backershagenlaan en Eikenlaan. Tevens zijn er circa 200 afgestorven en gevaarlijke bomen vervangen.
Speelvoorzieningen IBOR 2024-2028	230 speeltoestellen	B	Spelen en bewegen wordt actief gestimuleerd vanuit de gemeente. Hiervoor zijn diverse speelvoorzieningen in de wijken aangebracht. De speelvoorzieningen worden periodiek gekeurd en waar nodig vervangen of aangepast. Zo zijn er in 2025 nieuwe toestellen geplaatst in de speeltuinen Duynsteelaan en skatebaan vernieuwd in het G. van Barneveldpark.
Oppervlakte water IBOR 2024-2028	Beschoeiingen 25,8 km Kademuren 1.051 m	-	De beschoeiing in de Standwal en de Maalsteenkreek is vervangen en oevers hersteld. Dit was nodig ter voorkoming van oeverafkalving en draagt bij aan stabiliteit en veiligheid van de openbare ruimte. De duikerbrug aan de Dominee Honderslaan is vervangen vanwege het bereiken van de technische levensduur. De

Beheerplan	Areaal-gegevens	Kwaliteits-niveau	Toelichting
			<p>constructieve staat is nu weer in orde, waardoor de veiligheid en functionaliteit gewaarborgd is.</p> <p>De kademuur Kievietslaam/Weteringlaan is hersteld.</p>
<p>Riolering IWKP 2024-2028</p>	<p>Riool: circa 165 km' Gemalen 141 stuks</p>	-	<p>12 km riolering is gereinigd en geïnspecteerd. De werking van de riolering is hiermee gewaarborgd, worden verstoppingen en wateroverlast voorkomen. Mogelijke schades tijdig gesignaleerd en restlevensduur bepaald. De meerjarig onderhouds- en vervangingsprogramma geactualiseerd.</p> <p>Alle kolken zijn gereinigd en geïnspecteerd.</p> <p>De afvoercapaciteit is hiermee gewaarborgd en wordt wateroverlast zoveel mogelijk voorkomen.</p> <p>De geconstateerde gebreken zijn geregistreerd en waar noodzakelijk hersteld en opgenomen in de onderhoudsplanning.</p> <p>Rioolvervanging (320m1) t.b.v. herontwikkeling woningbouwvereniging in de wijk Oostdorp fase 2 gerealiseerd.</p> <p>Regenwaterafvoer in een deel van de Duivenvoordelaan is vervangen.</p> <p>Alle rioolgemalen zijn gereinigd en geïnspecteerd en alle gebreken zijn hersteld. De doelmatige en bedrijfszekere werking van het afvalwatertransportsysteem is hiermee gewaarborgd. Geconstateerde gebreken zijn geregistreerd en waar nodig direct verholpen dan wel opgenomen in de meerjarige onderhoudsplanning.</p>
<p>Voertuigen Nvt</p>	46 objecten	sober	In 2025 zijn acht nieuwe voertuigen besteld die in 2026 zullen worden geleverd.
<p>Vastgoed 2021-2024</p>	<p>Maatschappelijk & commercieel 18 Sport & bewegen 4 Eigen huisvesting 3 Woningen 12 Bijzondere objecten 31</p>	Basis	<p>In 2025 zijn diverse voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd in verband met de aanstaande renovatie van Raadhuis De Pauw.</p> <p>De renovatie en nieuwbouw van de Kievietsschool is in 2025 gestart.</p> <p>Daarnaast is een onderzoek uitgevoerd met betrekking tot de renovatie van cultureel centrum de Warenar. Op basis hiervan is voor deze renovatie een krediet van € 5.000.000 beschikbaar gesteld.</p>

Exploitatie*bedragen x € 1.000 (incl. dotatie voorziening en kapitaallasten, excl. interne uren)*

Kapitaalgoed	Begroot	Werkelijk	Verschil	
Bruggen	169	169	0	Reinigingen, schilderen, herstelwerkzaamheden en inspecties
Groen	1.729	1.728	1	Onderhoud beplanting, bomen, maaien gras, verwijderen onkruid en zwerfvuil, herstellen en vervanging van beplanting en bomen
Openbare verlichting	626	572	54	Verhelpen storingen, reparaties, reinigen en schilderen, elektriciteit
Spelen	176	174	2	Veiligheidscontroles, reparaties en onderhoud
Verkeersregelinstallaties	229	236	-7	Verhelpen storingen, reparaties, reinigen en schilderen
Water	437	394	43	Maaien en krozen, baggeren, reparaties beschoeiingen
Wegen	1.593	1.666	-73	Herstelwerkzaamheden asfalt, bestrating, markeringen en inspecties
Wegmeubilair	113	76	37	Reinigen, herstellen en vervanging
Riolering (IWKP)	1.489	1.404	85	Reparaties, verhelpen storingen, reiniging en inspecties
Tractie	373	353	20	Belastingen, verzekeringen, brandstof en onderhoud
Vastgoed	3.979	4.412	-433	Dagelijks onderhoud, elektra, water

Investerings

bedragen x € 1.000

Kapitaalgoed	Restant krediet 2024	Begroot 2025	Beschikbaar	Realisatie	Restant
Wegen diversen	1.037	300	1.337	594	743
Wegen Prinsenweg	1.356	0	1.356	184	1.172
Wegen De Wassenaarse Slag	1.642	-250	1.392	1.283	109
Wegen Rijksdorp	1.257	0	1.257	0	1.257
Wegen Hofcampweg/Burmanlaan	660	0	660	513	147
Brug Spinbaan	36	0	36	5	31
Brug Jaagpad	0	280	280	4	276
Uitvoering beeldkwaliteitsplan herinrichting centrum Wassenaar	5.590	434	6024	5.877	147
Strandvisie Wassenaarse Slag	0	2.558	2.558	159	2.399
Skatebaan Geesbert van Barneveldpark	263	0	263	261	2
Wc-units Berkhei en Dr.Mansveldkade	172	0	172	172	0
Verledden openbare verlichting	0	404	404	401	3
Voertuigen (Tractie)	786	177	963	0	963
Vastgoed					
Raadhuis De Paauw voorbereiding	893	0	893	664	229
Nieuwbouw SKOW	0	950	950	500	450
Cultureel centrum de Warenar	0	5.000	5.000	0	5.000

Voorzieningen

bedragen x € 1.000

Kapitaalgoed	Stand voorziening 1-1-2025	Dotatie	Uitgaven	Stand voorziening 31-12-2025
Bruggen	180	119	71	228
Openbare verlichting	512	103	78	537
Spelen	508	105	155	458
Verkeersregelininstallaties	724	0	24	700
Water	273	112	44	341
Wegen	1.848	1.178	1.611	1.415
Riolering	7.696	686	1.129	7.253
Vastgoed	2.894	1.258	343	3.809

Paragraaf Financiering

Inleiding

De Paragraaf Financiering bevat de beleidsvoornemens t.a.v. het risicobeheer van de financieringsportefeuille en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend, en de financieringsbehoefte (Bron: Richtlijnen BBV artikel 13, 20 t/m 23).

In deze paragraaf wordt ingegaan op:

- Beleidskader 2025
- Algemene ontwikkelingen
- Renteontwikkelingen
- Financieringspositie
- Risico-inventarisatie en -kwantificering
- Rentelasten en toegerekende rente
- Uitzetten van overtollige geldmiddelen.
- EMU-saldo
- Kasstroomoverzicht

Beleidskader 2025

De Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) is de basis voor de financiering en de treasurytaken binnen de gemeente. In het Treasurystatuut gemeente Wassenaar 2021 staan de doelstelling en uitgangspunten voor het vervullen van de Treasury functie in de gemeente Wassenaar opgenomen.

Algemene ontwikkelingen

De uitgaande en inkomende geldstromen van de gemeente fluctueren en zijn sterk afhankelijk van het investeringsvolume, de voortgang van investeringsprojecten en de spreiding van de jaarlijkse reguliere uitgaven en inkomsten. De komende jaren zal de financieringsbehoefte voor de onderhanden en geplande investeringen voor onderwijshuisvesting, sportaccommodaties, wegen en riolering onverminderd groot blijven. De bankstand, ofwel het saldo op de rekening courant Schatkistbankieren en de overige liquide middelen zoals op de BNG Bank is in 2025 geëindigd op € 5,2 miljoen. Het is de verwachting dat de gemeente Wassenaar in 2026 moet gaan lenen.

Rente ontwikkelingen

De inflatie in Nederland bedroeg voor 2025 3,3% (CPI).

Het ECB-rentebeleid heeft een daling laten zien van 3,0% tot 2,0% in 2025.

Deze rentes zijn van invloed op de rente op schatkistbankieren welke eind 2025 op 2,0% stond.

Het jaar 2025 laat een dalende trend zien in de rentestanden.

Voor verdere renteverlagingen, pauzes of verhoging zal de ECB zich beraden op de ontwikkeling van de economie in de Eurozone.

Financieringspositie

Bij de Begroting 2025 is er van uitgegaan van een beginsaldo van de rekeningcourant-stand (schatkistbankieren) van € 10,9 miljoen en een eindsaldo van € 3,5 miljoen. De werkelijke stand op 1 januari 2025 bedroeg € 4 miljoen en de werkelijke stand op 31 december 2025 € 5 miljoen.

Onder het schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht overtollige kasmiddelen boven een drempelbedrag van 2% van het begrotingstotaal bij het Agentschap van het Ministerie van Financiën aan te houden. Het drempelbedrag voor 2025 was € 1,9 miljoen. In 2025 is deze drempelwaarde niet overschreden.

Het bij het Rijk verplicht aangehouden saldo bedroeg gemiddeld € 8,1 miljoen. Hierover is een rentevergoeding van € 210.000 ontvangen. Dit was gemiddeld voor 2025 2,6%.

De beleggings- en financieringsportefeuille bestaat eind 2025 uit:

Tabel 4.1

Uitgezette / aangetrokken middelen	Looptijd	31 december 2025 (x € 1.000)	Gemiddeld Rente percentage	Expiratie
<u>Uitgezette gelden</u>				
Langlopende leningen u/g	dagelijks	4.984	div.	
Rekening-courant Schatkistbankieren	opvraagbaar	5.004	2,6	n.v.t.
Liquide middelen		205	1,0	n.v.t.
Opgenomen gelden		0		
Belegde spaarpremies hypotheek		-109		
Saldo		10.084		

Het jaar 2025 laat een toename van het rekening-courant schatkistbankieren en liquide middelen zien van € 1,1 miljoen, van € 4,1 miljoen tot € 5,2 miljoen. Dit wordt o.a. veroorzaakt door vertraagde uitgaven voor investeringen, een positief saldo van baten en lasten, afname van debiteuren en een toename van crediteuren, onttrekkingen uit reserves en toename van (onderhouds)voorzieningen.

Risico-inventarisatie en kwantificering

De risico's voor de gemeente zijn:

1. Renterisico op de vlottende schuld (kasgeldlimiet)
2. Renterisico op de vaste schuld (renterisiconorm)
3. Kredietrisico verstrekte geldleningen

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is in de Wet FIDO opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. De kasgeldlimiet bepaalt dat de gemeenten hun financieringsbehoefte voor slechts een beperkt bedrag met kortgeld (looptijd < 1 jaar) mogen financieren. Hierdoor worden de renterisico's op korte termijn beperkt. De norm is in de wet gesteld op 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten. De gemiddelde korte schuld per kwartaal mag de kasgeldlimiet aan het einde van drie achtereenvolgende kwartalen niet overschrijden. Aan het einde van het derde achtereenvolgende kwartaal moet in zo'n geval de korte schuld omgezet worden in een vaste schuld. Met een begrotingstotaal van € 93 miljoen bedraagt de toegestane kasgeldlimiet voor 2025 € 7,9 miljoen (8,5%). Dit is de bovengrens van de toegestane omvang van de kortlopende schuld. Het is op grond van de Wet FIDO niet toegestaan om geld te lenen met als enig doel het maken van (rente) winst. In 2025 is de kasgeldlimiet niet overschreden.

Tabel 4.2

bedragen x € 1.000

Liquiditeitspositie in relatie tot kasgeldlimiet	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2024	2025	2025
Netto vlottende schuld			
Vlottende schulden	0	17.293	17.644
Vlottende middelen	8.711	19.811	23.056
Netto vlottende schuld (+) of overschot middelen (-)	-8.710	-2.518	-5.412
Toegestane kasgeldlimiet			
Begrotingstotaal	94.747	93.246	93.246
Kasgeldlimiet (in % van de grondslag)	8,5%	8,5%	8,5%
Minimumbedrag	300	300	300
Toegestane kasgeldlimiet	8.053	7.926	7.926
Toets kasgeldlimiet			
Ruimte onder de kasgeldlimiet	16.764	10.444	13.338
Overschrijding van de kasgeldlimiet	-	-	-

De gemeente financiert, indien nodig, de lopende betalingen en ontvangsten tot het maximum van de kasgeldlimiet met kortlopende geldleningen (kas- en daggeld). Voor het doen van (meerjarige) investeringen wordt gebruik gemaakt van leningen met een looptijd > 1 jaar.

Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld (> 1 jaar). De norm geeft aan over welk maximaal bedrag per jaar renterisico gelopen mag worden. Dit betreft onder andere leningen waarvan de rente herzien gaat worden maar ook de herfinanciering van aflossingen. Door spreiding in de tijd van aflossingen en herzieningen wordt het renterisico verkleind. De renterisiconorm wordt berekend met een wettelijk vastgesteld percentage van het begrotingstotaal. Dit percentage is bepaald op 20%. Voor 2025 was de toegestane renterisiconorm € 18,6 miljoen.

Tabel 4.3

bedragen x € 1.000

Renterisico	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025
<i>Renterisico vaste schulden</i>			
Renteherzieningen	0	0	0
Herfinanciering	0	0	0
Renterisico vaste schulden	0	0	0
<i>Toegestane renterisiconorm</i>			
Begrotingstotaal	89.460	93.246	93.246
Renterisiconorm (in % van de grondslag)	20%	20%	20%
Minimumbedrag	2.500	2.500	2.500
Toegestane renterisiconorm	17.892	18.649	18.649
<i>Toets renterisiconorm</i>			
Ruimte onder de renterisiconorm	17.892	18.649	18.649
Overschrijding van de renterisiconorm	-	-	-

Kredietrisico verstrekte geldleningen

Het kredietrisico op verstrekte geldleningen wordt omschreven als de mogelijkheid van een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) kunnen nakomen van de verplichtingen door de tegenpartij. In onderstaande tabel is een overzicht per risicogroep opgenomen.

Tabel 4.4

(bedragen x € 1.000)

Kredietrisico op verstrekte gelden	Schuld per 31/12/2025	%
Geldlening (Alliander)	2.829	57%
Geldlening (SVN)	1.935	38%
Hypothecaire leningen personeel	132	3%
Geldlening Kasteel Oud Wassenaar	88	2%
Totaal	4.984	100%

Gezien de hoogte en de samenstelling van de portefeuille verstrekte geldleningen loopt de gemeente nauwelijks kredietrisico's. Bij de hypothecaire leningen personeel en de geldlening Kasteel Oud Wassenaar is er sprake van hypothecaire zekerheid.

Gewaarborgde leningen

Uit de staat van gewaarborgde geldleningen blijkt voor welke instellingen de gemeente garant staat uit hoofde van haar publieke taak. Er is niet gebleken dat daarbij sprake is van een instelling die een verhoogd risico heeft op het niet kunnen voldoen aan haar verplichtingen op lange termijn.

Tabel 4.5

(bedragen x € 1.000)

Garantstellingen per 31/12/2025	
Woningcorporaties (WSW)	158.576
Nationale hypotheekgaranties (NHG)	97.000
Overige	308
Totaal	255.884

De garantstelling (achtervangovereenkomst) tussen gemeenten en het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) is een randvoorwaarde voor leningen van het WSW aan woningcorporaties voor het bouwen van sociale huurwoningen.

Rentelasten en toegerekende rente

Op de afnemende portefeuille ambtenarenhypotheken wordt steeds minder rente ontvangen. De verschuldigde rente over het spaardeel van de spaarhypotheken neemt in de tijd mede ook door de (tussentijdse) aflossingen af. De externe rentebaten betreffen voornamelijk de rente op de rekening-courant schatkistbankieren en de ontvangen rente van de lening die aan Alliander is verstrekt. Het renteresultaat over 2025 komt uit op een voordeel van afgerond € 239 duizend.

Tabel 4.6

Berekening omslagrente 2025

a.	Externe rentelasten over de korte en lange financiering	€ 5.963
b.	Externe rentebaten over de korte en lange financiering	<u>€ 245.171</u> -
	Totaal door te rekenen externe rente	€ 239.208 -
c1.	Rente toe te rekenen aan grondexploitaties	€ 0 -
c2.	Rente projectfinanciering toe te rekenen aan taakveld	€ 0 -
c3.	Rentebaten van door verstrekte leningen indien daar projectfinanciering voor is aangetrokken	<u>€ 0</u> +
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€ 239.208 -
d1.	Rente over eigen vermogen	€ 0 +
d2.	Rente over voorzieningen	<u>€ 0</u> +
	Aan taakvelden toe te rekenen rente	€ 239.208 -
e.	Werkelijke aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	<u>€ 0</u> -
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury (positief)	€ 239.208 -

Omdat in de jaarrekening per saldo geen sprake was van rentelasten is de omslagrente 0,0%.

Dividend

In 2025 is een bedrag van € 718 duizend aan dividend ontvangen. Dit betreft ontvangen dividend van Alliander € 449.000 en een dividend van Bank Nederlandse Gemeenten van € 267.000.

EMU-saldo

De rekening is opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten.

Het EMU-saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie.

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel.

Tabel 4.7

EMU-saldo		(bedragen x € 1.000)	Realisatie	Begroting	Realisatie
			2024	2025	2025
1.	(+)	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	-1.251	-1.453	1.918
2.	(-)	Mutatie (im)materiële vaste activa	3.576	1.290	6.762
3.	(+)	Mutatie voorzieningen	-3.209	-5.576	667
4.	(-)	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	0	0	0
5.	(-)	(Verwachte) boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo			-8.036	-8.319	-4.177

EMU-saldo referentiewaarde	-4.542	-4.087	-4.087
----------------------------	--------	--------	--------

EMU-saldo overschrijdt referentiewaarde	-3.494	-4.232	-90
--	---------------	---------------	------------

Anders aan de EMU-systematiek bij gemeenten is dat investeringen bijvoorbeeld niet meetellen in het stelsel van baten en lasten, waarbij wordt uitgegaan van de jaarlijkse kapitaallasten van de investeringen. Investerings in een bepaald jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben.

Kasstroomoverzicht

Tabel 4.8

Kasstroomoverzicht (Staat van herkomst en besteding) 2025

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Afname liquiditeit	Toename liquiditeit	Saldo
Stand liquide middelen per 1 januari 2025			40
Resultaat 2025		3.913	
Afschrijvingen (im)materiële vaste activa		2.451	
Toename financiële vaste activa	31		
Afname vlottende activa (wo debiteuren) < 1jaar		1.583	
Toename R/C Schatkistbankieren Rijk	967		
Afname overlopende activa		309	
Toename vaste schulden>1 jaar		7	
Toename vlottende passiva (wo crediteuren) < 1jaar		2.658	
Toename overlopende passiva		778	
			10.705
Netto investeringen	9.212		-9.212
Afname reserves	1.995		
Toename voorzieningen		667	
			-1.328
Saldo	12.205	12.370	165
Stand liquide middelen 31 december 2025			205

Paragraaf Verbonden partijen

Bedragen in €

Gemeenschappelijke regelingen	Bijdrage 2025	Bijdrage 2024
Veiligheidsregio Haaglanden (VRH)	2.489.838	2.521.035
Gemeenschappelijke regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden	619.334	546.078
Gemeenschappelijke regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden	200.778	135.579
Gemeenschappelijke regeling Werkbedrijven Kust-,Duin- en Bollenstreek (Gr KDB)	1.068.689	1.076.287
Gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Gouwe Rijnland (BSGR)	510.434	510.294
Rekenkamer Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest en Leidschendam-Voorburg (WVOLLV)	34.417	33.053
Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden (ODH)	660.000	621.000
Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio (MRDH)	83.222	80.505
Avalex	4.472.843	4.182.433
Totale bijdrage gemeente Wassenaar	5.666.712	5.523.831
Vennootschappen* - Dividend	2025	2024
Alliander N.V.	448.714	817.030
Dunea N.V.	-	-
BNG N.V.	226.987	229.806
Totaal ontvangen dividend	675.701	1.046.836
<i>* Dividend ontvangen in 2025 is dividend van 2024.</i>		

Overzicht verbonden partijen

Verbonden partij	Vorm van belang	Omvang belang	Financiële bijdrage 2025	Eigen vermogen 1/1/2025	Vreemd vermogen 1/1/2025	Risico's keuze: matig, laag, hoog	Risico's uitwerking
Veiligheidsregio Haaglanden (VRH)	Openbaar lichaam	De burgemeester heeft zitting in het dagelijks bestuur met een belang van 2,39%	€ 2.489.838	€ 10.041.000	€ 113.690.000	Matig	Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en alle gekwantificeerde risico's waarvoor geen bestemmingsreserves of voorzieningen zijn gevormd en die van materiële betekenis kunnen zijn. De ratio is 1,0 en dit betekent dat het weerstandsvermogen voldoende is. Volledigheidshalve de toevoeging dat als risico's zich onverhoopt en tegelijkertijd voordoen en in de maximale omvang, die de gewenste weerstandscapaciteit te boven gaan.
				Eigen vermogen 31/12/2025	Vreemd vermogen 31/12/2025	Verwacht resultaat:	
				€ 11.123.000	€ 128.012.000	Positief	

Verbonden partij	Vorm van belang	Omvang belang	Financiële bijdrage 2025	Eigen vermogen 1/1/2025	Vreemd vermogen 1/1/2025	Risico's keuze: matig, laag, hoog	Risico's uitwerking
GGD en Veilig Thuis Haaglanden	Openbaar lichaam	De wethouder Cultuur en Welzijn heeft zitting in het algemeen bestuur met een belang van 2,23%	€ 619.334	€ 1.838.000	€ 765.000	Laag	De geïdentificeerde risico's zijn voornamelijk ingeschaald op geringe kans of zeer geringe kans. Er zijn een paar risico's waarbij de inschaling een reële kans wordt gehanteerd dit zijn: systemen voor security en privacy naar verwachting geen financiële risico's. Wel een reële kans op formatie-uitbreiding i.v.m. privacy, informatiebeheer, Woo-afhandeling hierbij wordt wel een financieel risico verwacht. De financiële gevolgen van algemene risico's de voor rekening van de GR komen, leiden tot een hogere deelnemersbijdragen voor de gemeenten.
				Eigen vermogen 31/12/2025	Vreemd vermogen 31/12/2025	Verwacht resultaat:	
				€ 3.043.000	€ 573.000	Licht Negatief	

Verbonden partij	Vorm van belang	Omvang belang	Financiële bijdrage 2025	Eigen vermogen 1/1/2025	Vreemd vermogen 1/1/2025	Risico's keuze: matig, laag, hoog	Risico's uitwerking
Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden (SbJH)	Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO)	De wethouder Sociaal Domein, Wonen en Onderwijs lid van het dagelijks bestuur. Met een belang van 2,33%	€ 200.778	€ 199.000	€ 3.772.000	Laag	Het weerstandsvermogen geeft de mate aan waarin het SbJH middelen beschikbaar heeft om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. Het SbJH heeft geen afgezonderd weerstandsvermogen. Onverwachte tegenvallers dienen direct gemeld te worden bij het bestuur waarna gezamenlijk en in overleg met de 9 gemeenten bekeken wordt hoe deze tegenvallers op te lossen. Conform artikel 23 lid 2 van de regeling "gemeenschappelijke regeling SbJH" zijn de 9 gemeenten verantwoordelijk voor eventuele tegenvallers.
				Eigen vermogen 31/12/2025	Vreemd vermogen 31/12/2025	Verwacht resultaat:	
				€ 204.000	€ 5.351.000	Laag	

Verbonden partij	Vorm van belang	omvang belang	Financiële bijdrage 2025	Eigen vermogen 1/1/2025	Vreemd vermogen 1/1/2025	Risico's keuze: matig, laag, hoog	Risico's uitwerking
Werkbedrijven Kust, Duin en Bollenstreek	Openbaar lichaam	De Wethouder Sociaal Domein, wonen en onderwijs heeft zitting in het algemeen bestuur met een belang van 5%	€ 1.068.689	€ 5.266.000	€ 5.214.000	Laag	De GR KDB streeft een weerstandsvermogen na dat tenminste voldoende is. Dit vereist een ratio weerstandsvermogen dat gelijk is of hoger is dan 1. De ratio weerstandsvermogen van de Gr KDB bedraagt 12,05 en is dientengevolge uitstekend.
				Eigen vermogen 31/12/2025	Vreemd vermogen 31/12/2025	Verwacht resultaat:	
				€ 5.751.000	€ 3.861.000	Licht negatief	

Verbonden partij	Vorm van belang	Omvang belang	Financiële bijdrage 2025	Eigen vermogen 1/1/2025	Vreemd vermogen 1/1/2025	Risico's keuze: matig, laag, hoog	Risico's uitwerking
Belastingsamenwerking Gouwe Rijnland (BSGR)	Openbaar lichaam	De wethouder Financiën, Economie en Sport heeft zitting in het algemeen bestuur met een belang van 3,15%	€ 510.434	€ 1.422.000	€ 17.661.000	Laag	De solvabiliteitsratio geeft aan in welke mate de BSGR in staat is om aan de financiële verplichtingen op langere termijn te kunnen voldoen. Het geeft de verhouding weer tussen het eigen vermogen en het totale vermogen. Een kengetal van 0,3 tot 0,8 wordt doorgaans als matig tot voldoende gezien. Een lagere ratio geeft aan dat er relatief veel vreemd vermogen is. Gezien de aard van de BSGR, die gelegen is in het innen en het doorstorten van gelden, en de keuze voor een beperkt eigen vermogen is een solvabiliteit van 12,9% acceptabel.
				Eigen vermogen 31/12/2025	Vreemd vermogen 31/12/2025	Verwacht resultaat:	
				€ 1.964.000	€ 13.163.000	Matig	

Verbonden partij	Vorm van belang	Omvang belang	Financiële bijdrage 2025	Eigen vermogen 1/1/2025	Vreemd vermogen 1/1/2025	Risico's keuze: matig, laag, hoog	Risico's uitwerking
Rekenkamer Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest en Leidschendam-Voorburg (WVOLLV)	Gemeenschappelijk orgaan	Het bestuur bestaat uit externe die zijn aangesteld door de gemeenteraden van Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest en Leidschendam-Voorburg	€ 34.417	N.V.T.	€ 135.000	Laag	De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, op te kunnen vangen. Tot de aanwezige weerstandscapaciteit van de Rekenkamer WVOLLV wordt gerekend: de bestemmingsreserve Rekenkamer WVOLLV en de post onvoorzien.
				Eigen vermogen 31/12/2025	Vreemd vermogen 31/12/2025	Verwacht resultaat:	
				N.V.T.	€ 124.000	Laag	

Verbonden partij	Vorm van belang	Omvang belang	Financiële bijdrage 2025	Eigen vermogen 1/1/2025	Vreemd vermogen 1/1/2025	Risico's keuze: matig, laag, hoog	Risico's uitwerking
Omgevingsdienst Haaglanden (ODH)	Openbaar lichaam	De wethouder Financiën, Economie en Sport heeft zitting in het algemeen bestuur met een belang van 2%	€ 660.000	€ 1.950.725	€ 23.278.831	Laag	Uitgaande van het door NARIS geadviseerde zekerheidspercentage van 90% (de zekerheid dat we 90% van de berekende scenario's kunnen opvangen) wordt het gewenste weerstandvermogen op basis van de risicosimulatie bepaald op afgerond € 1.257.000. De weerstandsratio bedraagt derhalve $\text{€ } 1.362.000 / \text{€ } 1.257.000 = 1,08$ en wordt op basis van het door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement gehanteerde risicoprofiel als 'voldoende' beoordeeld. Dit is ook het afgesproken niveau dat wij nastreven.
				Eigen vermogen 31/12/2025	Vreemd vermogen 31/12/2025	Verwacht resultaat:	
				€ 2.178.228	€ 9.448.361	Hoog	

Verbonden partij	Vorm van belang	Omvang belang	Financiële bijdrage 2025	Eigen vermogen 1/1/2025	Vreemd vermogen 1/1/2025	Risico's keuze: matig, laag, hoog	Risico's uitwerking
Metropoolregio Rdam-Den Haag (MRDH)	Openbaar lichaam	Het algemeen bestuur is vertegenwoordigd door de burgemeester. Vervoersautoriteit door de wethouder verkeer en vervoer en in de bestuurscommissie economisch vestigingsklimaat door de wethouder economie. De adviescommissies door twee raadsleden en in de rekeningcommissie door één raadslid met een belang van 1,12%	€ 83.222	€ 42.034.603	€ 1.752.607.412	Laag	De risico's die samenhangen met de versterking van het economisch vestigingsklimaat kan de MRDH alleen met eigen weerstandscapaciteit afdekken. In een uitgevoerde financiële risicoanalyse uit 2015 is het risico bepaald van het eventueel wegvallen van een deel van de inwonerbijdragen. Dit risico is vervallen door de vaststelling van uittreedregels. Op 12 juli 2019 stelde het algemeen bestuur de Algemene regels voor uittreding uit de Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag 2014 vast. Daarin staat dat een uittreedsom wordt bepaald bij uittreding. Hierin staat ook het bedrag dat de uittredende deelnemer dient te betalen aan de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag (GR MRDH), dat bestaat uit de schade die de GR MRDH lijdt als gevolg van de uittreding. Het aanhouden van een aparte reserve is daardoor niet meer nodig.
				Eigen vermogen 31/12/2025	Vreemd vermogen 31/12/2025	Verwacht resultaat:	
				€ 46.551.943	€ 1.901.655.974	Laag	

Verbonden partij	Vorm van belang	Omvang belang	Financiële bijdrage 2025	Eigen vermogen 1/1/2025	Vreemd vermogen 1/1/2025	Risico's keuze: matig, laag, hoog	Risico's uitwerking
Avalex	Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO)	De wethouder Financien, Economie en Sport heeft zitting in het bestuur met een belang van 8%	€ 4.472.843	€ 7.070.000	€ 38.461.000	Laag	Avalex streeft ernaar om risico's zoveel mogelijk te beperken of te optimaliseren. De risico's voor onroerend goed, inventaris en personeel zijn voor het grootste deel ondervangen door het afsluiten van diverse verzekeringen. De algemene reserve wordt in deze context vooral gebruikt als dekking voor niet verzekerbare risico's om altijd de bedrijfsvoering ongestoord te kunnen voortzetten.
				Eigen vermogen 31/12/2025	Vreemd vermogen 31/12/2025	Verwacht resultaat:	
				€ 5.672.000	€ 42.813.000	Laag	

Vennootschappen	Bestuurlijk belang (vertegenwoordiging & stemverdeling)	Dividend 2025	Eigen vermogen 1/1/2025	Vreemd vermogen 1/1/2025	Risico's keuze: matig, laag, hoog	Risico's uitwerking
Alliander NV	Wassenaar heeft een belang van 644.926 aandelen van € 5,- nominaal per aandeel in NV Alliander. Via dit aandelenbezit wordt 0,5%-zeggenschap uitgeoefend op de besluitvorming van Alliander.	€ 448.714	€ 6.038.000.000	€ 6.918.000.000	N.V.T.	Als aandeelhouder is de gemeente niet verantwoordelijk voor eventuele verliezen. Het enige risico dat wordt gelopen bedraagt de omvang van de oorspronkelijke aankoop van het aandelenbelang.
			Eigen vermogen 31/12/2025	Vreemd vermogen 31/12/2025	Verwacht resultaat:	
			€ 6.203.000.000	€ 7.960.000.000	N.V.T.	

Vennootschappen	Bestuurlijk belang (vertegenwoordiging & stemverdeling)	Dividend 2025	Eigen vermogen 1/1/2025	Vreemd vermogen 1/1/2025	Risico's keuze: matig, laag, hoog	Risico's uitwerking
DUNEA NV	Het aandelenbezit is groot 80.484, met een nominale waarde van € 5,- per aandeel. Via het aandelenbezit kan 2,0% zeggenschap worden uitgeoefend op de besluitvorming van Dunea	NIHIL	€ 265.051.000	€ 396.250.000	N.V.T.	Als aandeelhouder is de gemeente niet verantwoordelijk voor eventuele verliezen. Het enige risico dat wordt gelopen bedraagt de omvang van de oorspronkelijke aankoop van het aandelenbelang.
			Eigen vermogen 31/12/2025	Vreemd vermogen 31/12/2025	Verwacht resultaat:	
			Jaarrekening 2025 is nog niet ontvangen		N.V.T.	

Vennootschappen	Bestuurlijk belang (vertegenwoordiging & stemverdeling)	Dividend 2025	Eigen vermogen 1/1/2025	Vreemd vermogen 1/1/2025	Risico's keuze: matig, laag, hoog	Risico's uitwerking
BNG NV	Het aandelenbezit is groot 106.392 aandelen met een nominale waarde van € 2,50 per aandeel. Hiermee wordt 0,2% zeggenschap uitgeoefend op de besluitvorming van BNG.	€ 267.044	€ 4.777.000.000	€ 127.941.000.000	N.V.T.	Als aandeelhouder is de gemeente niet verantwoordelijk voor eventuele verliezen. Het enige risico dat wordt gelopen bedraagt de omvang van de oorspronkelijke aankoop van het aandelenbelang.
			Eigen vermogen 31/12/2025	Vreemd vermogen 31/12/2025	Verwacht resultaat:	
			€ 4.863.000.000	€ 115.564.000.000	N.V.T.	

Paragraaf Bedrijfsvoering

In de paragraaf bedrijfsvoering licht het gemeentebestuur het voorgenomen beleid toe op het gebied van de PIOFACH-taken. PIOFACH staat voor personeel, informatievoorziening, organisatorisch, (juridische zaken), financiën, administratieve organisatie, communicatie en huisvesting. Globaal gezegd zijn het de taken die nodig zijn om de gemeente als organisatie te laten functioneren.

Ontwikkeling van de organisatie

In 2025 is verder ingezet op het versterken van de organisatie als duurzame en veerkrachtige gemeente. Als kleine gemeente vraagt dit om bewuste keuzes in personeelsbeleid, organisatieontwikkeling en samenwerking. Een belangrijk speerpunt was het terugdringen van externe inhuur. Door gerichte investeringen in de ontwikkeling van eigen medewerkers, ondersteund door het vastgestelde leer- en ontwikkelbeleid, is gewerkt aan het vergroten van interne expertise en het verminderen van afhankelijkheid van externe capaciteit. Dit draagt bij aan continuïteit, kennisbehoud en beheersing van kosten. In 2025 is hierdoor een verschuiving zichtbaar van externe inzet naar structurele invulling binnen de eigen organisatie. Dit draagt bij aan kennisborging, continuïteit in de dienstverlening en een meer duurzame opbouw van de personeelslasten.

Gezonde en gemotiveerde medewerkers vormen de basis van een toekomstbestendige organisatie. In 2025 is daarom ingezet op een proactief verzuimbeleid, waarin preventie, tijdige ondersteuning en effectieve re-integratie centraal staan. Hiermee is gestuurd op het beheersen van het ziekteverzuim en het versterken van duurzame inzetbaarheid.

Daarnaast zijn in 2025 de mogelijkheden voor regionale samenwerking verder verkend, specifiek gericht op vraagstukken rondom de arbeidsmarkt. Door samen te werken met relevante partners in de regio kunnen gezamenlijke uitdagingen effectiever worden aangepakt en kunnen innovatieve oplossingen worden ontwikkeld voor werving, behoud en ontwikkeling van personeel.

Het vierde jaar na de organisatieontvlechting stond in het teken van het afronden van de laatste onderdelen van dit traject. Hierbij is onder meer de verdere integratie van het Sociaal Domein binnen de gemeentelijke organisatie voorbereid en uitgevoerd.

In dit kader is een medewerkersonderzoek uitgevoerd om de huidige stand van de organisatie in kaart te brengen. Een dergelijk onderzoek biedt waardevolle inzichten in betrokkenheid, samenwerking en ontwikkelpunten en kan richting geven aan gerichte verbetermaatregelen.

Na een periode van intensieve inzet op het cultuurprogramma is in 2025 gewerkt aan de structurele verankering hiervan binnen de organisatie. Het programma, gericht op het versterken en doorontwikkelen van de organisatiecultuur, is geïntegreerd in werkprocessen en -structuren. Doel hiervan is het bevorderen van een open en veilige werkomgeving waarin medewerkers zich betrokken voelen en optimaal kunnen presteren. Hiermee wordt bijgedragen aan een wendbare en toekomstbestendige organisatie.

Huisvesting

In 2025 is het programma Gemeentelijke Huisvesting voortgezet. De voorbereidingen voor de renovatie en restauratie van Raadhuis De Paauw zijn verder uitgewerkt. In 2025 zijn ontwerpkeuzes geconcretiseerd en voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd.

De start van de demontage is voorzien in 2026, onder voorbehoud van het verkrijgen van de benodigde vergunningen. Het doel van de renovatie is het realiseren van een bestuurscentrum dat voldoet aan de eisen van de organisatievisie, de behoeften van medewerkers en de monumentale randvoorwaarden van het gebouw.

Het Raadhuis De Paauw wordt naar verwachting tot eind 2028 buiten gebruik gesteld. In de tussenliggende periode wordt intensiever gebruikgemaakt van het gemeentekantoor. Daarnaast wordt de tweede etage van het politiebureau tijdelijk ingezet als werk- en vergaderruimte voor de gemeente Wassenaar.

Voor de nieuwe gemeentewerf en het nieuwe gemeentekantoor zijn in 2025 nadere planuitwerkingen opgesteld. De opening van de gemeentewerf wordt voorzien eind 2027. Het nieuwe gemeentekantoor wordt naar verwachting in de loop van 2028 in gebruik genomen.

Na ingebruikname van het nieuwe gemeentekantoor en de nieuwe gemeentewerf kan de huidige locatie van het gemeentekantoor aan de Johan de Wittstraat worden verkocht en herontwikkeld als nieuwe woonlocatie.

Openbaarheidsparagraaf

Op 1 mei 2025 was het drie jaar geleden dat de Wet open overheid (Woo) in werking is getreden. Het doel van de wet is het bevorderen van transparantie binnen de overheid.

De Woo kent twee vormen van openbaarmaking, te weten: actieve openbaarmaking en passieve openbaarmaking. Actieve openbaarmaking betreft het uit eigen beweging (digitaal) publiceren van overheidsinformatie.

De Woo verplicht bestuursorganen tot actieve openbaarmaking van 17 bij wet aangewezen informatiecategorieën. De eerste tranche is in werking getreden op 1 november 2024 en geldt voor de eerste vijf informatiecategorieën: wetten en algemeen verbindende voorschriften, overige besluiten van algemene strekking, organisatie en werkwijze, bereikbaarheidsgegevens en vergaderstukken van de Staten-Generaal.

In juli 2025 heeft de verantwoordelijke minister aangegeven dat de verplichte actieve openbaarmaking meer tijd vergt dan aanvankelijk voorzien. In januari 2026 heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties bericht dat de invoering opnieuw vertraging heeft opgelopen vanwege technische problemen met de generieke Woo-voorziening (GWV). De verplichting tot actieve openbaarmaking van de overige informatiecategorieën treedt gefaseerd in werking. In het voorjaar van 2026 wordt nadere duidelijkheid verwacht over de aangepaste planning.

In de gemeente Wassenaar bereidt een projectteam de actieve openbaarmaking van de overige informatiecategorieën voor. Tegelijkertijd voorziet de Woo in de mogelijkheid van passieve openbaarmaking. Dit betreft het verstrekken van informatie naar aanleiding van een verzoek. Bij de gemeente Wassenaar worden regelmatig Woo-verzoeken over uiteenlopende onderwerpen ingediend. Al naar gelang de omvang van het aantal documenten waarom verzocht is te openbaren, is regelmatig extra capaciteit nodig voor het anonimiseren van de documenten.

Informatievoorziening & Datamanagement (I&D)

We hebben een concept visie op informatievoorziening (i-visie) ontwikkeld. De i-Visie is (nog) niet vastgesteld. De voorgenomen visie geeft ons richting en stelt kaders aan hoe de gemeente de komende jaren omgaat met informatievoorziening, onze I&D organisatie, privacy, veiligheid en toepassen van gegevens. De i-Visie zal kaderstellend zijn en een belangrijk fundament voor het opstellen van de projectenkalender, de jaarplannen en meerjarenbegroting voor de DVO die met Voorschoten is gesloten op het gebied van Informatie- en datamanagement (o.a. ICT). De i-Visie wordt meer dan alleen een technologische aangelegenheid. Er wordt vanuit drie invalshoeken naar de informatievoorziening gekeken: de veranderende samenleving, de gemeentelijke organisaties en de data- en technologische ontwikkelingen. Met de i-Visie blijven we bouwen aan een stabiele, efficiënte en toekomstbestendige organisatie, waarin dienstverlening, bedrijfsvoering, data gedreven werken, werken onder architectuur en transparantie centraal staan.

Goede dienstverlening

Omgevingswet

In 2025 zijn de belangrijke rollen van functioneel beheerder Plansoftware (RX.Base van VismaROxit) en de Regelanalist (STTR Builder van FloLegal) ingevuld. Hun bijdrage draagt bij aan het transitieplan/plan van aanpak voor het Omgevingsplan. De eerste experimenten voor het publiceren van het Omgevingsplan hebben we uitgevoerd. Die tonen aan dat we technisch goed voorbereid zijn maar dat er in de werkwijze voor het schrijven van beleid voor het Omgevingsplan nog veel te verbeteren valt.

Doorontwikkeling Publiekszaken

In 2025 zijn bij Publiekszaken verdere stappen gezet om de digitale dienstverlening te verbeteren. Diverse initiatieven zijn hierbij gerealiseerd, waaronder cloudmigraties, verbeteringen in de identiteitscontrole en het afronden van decentrale archivering voor iBurgerzaken. Daarnaast is onder meer gewerkt aan digitale inclusie, onder andere door de website uit te breiden met een Engelstalige versie.

Sociaal domein

Ter verbetering van de dienstverlening binnen het sociaal domein is een nieuw cliëntvolgsysteem ingevoerd dat beter aansluit op de processen van de Wmo en Jeugdwet. Medewerkers hebben hierdoor beter inzicht in dossiers, waardoor minder fouten worden gemaakt en dossiers sneller kunnen worden behandeld. Inwoners hoeven minder vaak informatie opnieuw aan te leveren, wat zorgt voor snellere dienstverlening

Efficiënte bedrijfsvoering

Sociaal domein

De backoffice taken in het sociaal domein werden voorheen uitbesteed. Met de komst van het nieuw cliëntvolgsysteem bood het de kans om die taken weer in eigen beheer uit te voeren. Dicht bij de inwoner, met kennis van diens dossier en dicht op de gemeentelijke financiën. Dit heeft ook geleid tot efficiëntere processen, zoals het verwerken van correspondentie en het afhandelen van bezwaren en klachten.

Informatiebeveiliging & Privacy

Met de komst van de Europese Cyberbeveiligingswet (NIS2) en de vertaling hiervan naar de BIO2 worden de nieuwe normen vanaf 2026 wettelijk verplicht. Eind september 2025 is de BIO2 bestuurlijk vastgesteld. Hoewel deze nog niet wettelijk is verankerd, adviseert de VNG gemeenten om tijdig met de implementatie te starten vanwege de omvangrijke werkzaamheden.

Ten opzichte van BIO1 zijn drie belangrijke wijzigingen doorgevoerd:

- het loslaten van de basisbeveiligingsniveaus (BBN's) en de overstap naar een risicogebaseerde aanpak;
- het verplicht inrichten van een Information Security Management System (ISMS) conform ISO 27001;
- een vernieuwde indeling van controls en overheidsmaatregelen, aansluitend op ISO 27002.

Aanpak

De naleving van de BIO2 is verder verbeterd door aanbevelingen van gecontracteerde IT-leveranciers door te voeren in de IT-omgeving, het bewustzijn van medewerkers te vergroten, logging en monitoring te versterken en beveiligingsadviezen van de informatiebeveiligingsdienst (IBD) van de VNG op te volgen. Daarnaast is in 2025 verdere invulling gegeven aan het strategische informatieveiligheidsbeleid 2020-2024 en is gestart met het vormgeven van het nieuwe informatiebeveiligingsbeleid 2025-2028, dat in 2026 wordt vastgesteld.

ISMS-pilot

De gemeente Wassenaar bereidt zich op de nieuwe verplichtingen voor door het inrichten van een ISMS. Om gemeenten te ondersteunen bij de overgang naar de BIO2 heeft de IBD een werkgroep opgezet met circa 30 gemeenten, waaronder Wassenaar. Binnen deze ISMS-pilot ontvangen de deelnemende gemeenten workshops, begeleiding en actuele documentatie om de implementatie van de nieuwe BIO2-eisen in de praktijk te vereenvoudigen. Deze samenwerking moet leiden tot een eerste werkbare ISMS-versie in 2026, waarna de gemeente via de Plan-Do-Check-Act-cyclus verder kan doorontwikkelen.

Maatschappelijke weerbaarheid en OT

Als onderdeel van de landelijke campagne *Maatschappelijke Weerbaarheid* is in 2025 een start gemaakt met het in kaart brengen van kritieke ICT-voorzieningen en hulpmiddelen. Daarbij is eerst een overzicht opgesteld van de OT-omgeving (operationele technologie, zoals bruggen, gemalen, sluizen en verkeerslichten) binnen de gemeente Wassenaar. Dit overzicht draagt vervolgens bij aan het verbeteren van de digitale weerbaarheid tijdens crises.

Toetsing en verantwoording

De naleving in 2025 rond informatieveiligheid is getoetst via de jaarrekeningcontrole, specifiek op de generieke ICT-voorzieningen die raken aan de financiële processen, en via ENSIA 2025 (BAG, BGT, BRO, DigiD, Suwinet en de BIO-zelfevaluatie).

Privacy

De nieuwe BIO2 versterkt de naleving van privacywetgeving en bevordert een uniforme overheidsbrede aanpak. In 2025 zijn 17 datalekken geregistreerd. In geen geval was een melding aan de Autoriteit Persoonsgegevens vereist, omdat het risico voor betrokkenen als laag is beoordeeld. In zes dossiers zijn

betrokkenen geïnformeerd; in de overige gevallen was dit niet verplicht. Het aantal bekende betrokkenen bedraagt 129 personen.

Onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur

Aanbod en ondersteuning Mantelzorgers

In 2025 is er een onderzoek uitgevoerd door IPSOS naar de behoeften van mantelzorgers in Wassenaar en of het huidige aanbod van ondersteuning hierop aansluit. Door middel van de raadsinformatiebrief 016 is de raad geïnformeerd over het rapport van Ipsos I&O over de ervaringen van mantelzorgers in de gemeente Wassenaar. De aanbevelingen uit dit rapport zijn vertaald naar de Beleidsnota Ouderenbeleid en krijgen praktische uitwerking in het uitvoeringsprogramma Welzijn en Zorg.

Evaluatie Sociaal Team Wassenaar

In mei 2025 is het Rapport Evaluatie Sociaal Team Wassenaar 2023-2024 opgeleverd. Via raadsbrief 043 van 2025 is de raad hierover geïnformeerd. Op basis van het rapport worden verbeteringen doorgevoerd in de jaarlijkse evaluatie, de samenwerking zorgorganisaties en maatschappelijke partijen, de kwaliteit van registratie en dossiervorming en de bereikbaarheid en bekendheid onder de inwoners.

Implementatietraject Omgevingswet

In 2025 is door adviesbureau BMC nader onderzoek gedaan naar het implementatietraject van de Omgevingswet. In de eerste helft van 2026 zal dit rapport worden opgeleverd. Op basis van de uitkomsten zal worden bijgestuurd op het implementatietraject.

Rekenkameronderzoeken 2025

Naast onderzoeken die in opdracht van de gemeente zijn uitgevoerd heeft de gemeente in 2025 bijgedragen aan de rekenkameronderzoeken die worden uitgevoerd in opdracht van de Rekenkamer WVOLV. Het betrof:

- Rekenkameronderzoek naar samenwerkingsverbanden, oplevering voorzien aan de griffie voorzien medio 2026;
- Rekenkameronderzoek naar sportaccommodaties, april 2026 aangeboden aan de griffie ter behandeling in de raad;
- Rekenkameronderzoek inburgering en huisvesting van statushouders en gezinsmigranten, eind juli 2025 aangeboden aan de griffie ter behandeling in de raad.

Toelichting Rechtmatigheidsverantwoording College 2025

Met ingang van 2023 wordt door het college in de jaarrekening verantwoording afgelegd over een rechtmatige besteding van de gemeentelijke gelden. Het college legt verantwoording af over drie van de negen rechtmatigheidscriteria, namelijk begrotingscriterium, voorwaardencriterium en misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O)-criterium.

Het college geeft in de paragraaf Bedrijfsvoering een toelichting op alle gevonden individuele rechtmatigheidsfouten en rechtmatigheidsonduidelijkheden. Individuele rechtmatigheidsfouten zijn afwijkingen van wettelijke voorschriften bij financiële transacties. Rechtmatigheidsonduidelijkheden zijn situaties waarin niet direct duidelijk is of aan alle regels is voldaan.

Deze toelichting gebeurt in overeenstemming met het Controleprotocol 2025, de Financiële verordening 2025 van de gemeente Wassenaar en de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV.

Alleen fouten en onduidelijkheden die boven de door de Raad op 14 oktober 2025 vastgestelde rapportagegrens van € 50.000 liggen, worden toegelicht.

Daarbij wordt aangegeven welke (beheers) maatregelen zijn of nog worden getroffen om deze rechtmatigheidsafwijkingen op te heffen of in de toekomst te voorkomen.

Aspecten die hierbij aan de orde moeten komen zijn de tussentijdse communicatie met de raad - of de reden waarom deze achterwege is gebleven - alsmede de maatregelen die zijn genomen om verbeteringen aan te brengen om het handelen conform wet- en regelgeving afdoende in processen te waarborgen. De toelichting op de onrechtmatigheden bestaat uit een beschrijving van de geconstateerde afwijking, een toelichting op het ontstaan van de afwijking en de vermelding van de actie die wordt ondernomen om rechtmatigheidsafwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Begrotingscriterium

Van een begrotingsonrechtmatigheid is sprake als het college bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten:

1. de door de raad vastgestelde budgetten voor wat betreft de lasten op de programma's of investeringskredieten overschrijdt;
2. toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves doet, die niet door de raad zijn vastgesteld; en
3. onderschrijdingen van de begrote lasten en hogere baten dan begroot niet 'tijdig' aan de raad heeft gemeld.

Het begrip 'tijdig' is in artikel 5 lid 3 van de Financiële verordening als volgt verwoord: het college informeert de raad tussentijds bij de voor- en najaarsnota als het college verwacht dat de (werkelijke) lasten of baten op programmaniveau de geautoriseerde lasten of baten met meer dan € 50.000 zullen over- dan wel onderschrijden, of de investeringsuitgaven de geautoriseerde investeringskredieten zullen over- dan wel onderschrijden.

Voor 2025 is voor wat het begrotingscriterium betreft onderzocht:

1. of de exploitatielasten of investeringsuitgaven in het begrotingsjaar 2025 binnen de begroting (inclusief wijzigingen) zijn gebleven;
2. er geen toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves zonder raadsbesluit hebben plaatsgevonden;
3. welk deel van de begrotingsoverschrijdingen op de lasten per programma en overschrijdingen van investeringskredieten 'acceptabel' zijn. Voor investeringskredieten geldt dat uitsluitend in 2025 afgesloten kredieten op overschrijdingen zijn beoordeeld.
4. welk deel van de onderschrijdingen op de lasten en overschrijdingen op de baten wel al bekend konden zijn ten tijde van het opmaken van de Najaarsnota 2025 en niet tijdig aan de raad zijn gemeld.

De geconstateerde rechtmatigheidsafwijkingen betreffen:

* € 1.000

Begrotingscriterium	Bedrag
1A. Overschrijding lasten op de programma's (programmaniveau)	€ 1.178
1B. Overschrijding van investeringsbudgetten (kredieten)	€ -
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	€ -
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld. (niet tijdig i.o.m. intern vastgestelde spelregels in de Financiële verordening Wassenaar 2025).	€ 551
4. Totaal begrotingsonrechtmatigheden	€ 1.729
5. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid van de Raad en past binnen de vooraf vastgestelde afspraken met de Raad zoals opgenomen in de financiële verordening Wassenaar 2025 en daarmee vooraf als "acceptabel" is gedeut. Deze begrotingsafwijkingen zijn meer uitgebreid toegelicht bij de toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening en bij de programma's en investeringen.	€ 1.120
6. Totaal saldo aan niet acceptabele begrotingsonrechtmatigheden	€ 609

Toelichting

Volgens artikel 189, lid 3, van de Gemeentewet zijn overschrijdingen op programma-uitgaven en investeringskredieten altijd begrotingsonrechtmatig. Ook lastenonderschrijdingen of batenoverschrijdingen die niet tijdig aan de raad zijn gemeld, worden als onrechtmatig aangemerkt. In 2025 is € 1.729.000 aan overschrijdingen vastgesteld, waarvan € 1.120.000 als acceptabel geldt volgens de afspraken in de Financiële verordening gemeente Wassenaar 2025.

Geconstateerde niet acceptabele begrotingsonrechtmatigheden.

De onrechtmatigheden > € 50.000 worden hieronder inhoudelijk toegelicht.

Overschrijdingen lastenbudgetten € 58.000:

- Programma 3 Bestuur en Middelen: Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden. Op dit taakveld was een taakstelling begroot van € 52.000. Bij het opstellen van de Najaarsnota was te voorzien dat deze taakstelling niet zou worden gerealiseerd. Dit had toen al gemeld moeten worden aan de Raad.

Niet tijdig gemelde Onderschrijdingen:

1. Onderschrijding lastenbudgetten **€ 111.000**

- Programma 1 Taakveld 0.2 Openbare orde en Veiligheid, onderschrijding € 33.000.
- Programma 4 Fysieke Leefomgeving taakveld 8.1, onderschrijding € 78.000. Dit wordt veroorzaakt door lagere inhuur en advieskosten voor bestemmingsplannen. Dit was te voorzien bij de Najaarsnota.

2 Onderschrijding Kredieten € 450.000

- Krediet Wegen Oostdorp € 450.000 valt vrij. In 2023 is een krediet van € 450.000 beschikbaar gesteld voor de vervanging van de wegen Oostdorp. Een krediet waarop nog geen uitgaven zijn gedaan kan maximaal 2 jaar worden doorgeschoven. In 2025 zijn geen uitgaven gedaan. Het krediet wordt daarom bij deze jaarrekening afgesloten. Dat het krediet niet in 2025 niet zou worden ingezet was te voorzien bij het opstellen van de Najaarsnota.

Maatregelen

Om begrotingsonrechtmatigheden in volgende jaren te voorkomen of beperken zullen:

1. bij het opstellen van de Voor- en Najaarsnota verwachte over- en onderschrijdingen op lasten en baten afzonderlijk beter in beeld worden gebracht;
2. met ingang van het boekjaar 2025 is een verplichtingenadministratie ingevoerd. Dat betekent dat facturen alleen kunnen worden uitbetaald als er een eerst een verplichting wordt aangemaakt. Dat kan alleen als er voldoende budget is. Op die wijze wordt de kans op overschrijdingen aanzienlijk teruggebracht;
3. de investeringsbudgetten al bij het opstellen van de Najaarsnota worden nagelopen op mogelijke over- en of onderschrijdingen en tussentijdse afsluitingen. Ook voor uitgaven op investeringskredieten geldt vanaf 1 januari 2025 de verplichtingenadministratie. Dat beperkt het risico op overschrijdingen. In het vervolg zal extra worden gelet op kredieten die al twee jaar zijn doorgeschoven.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheers handelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur. Met andere woorden met het voorwaardencriterium wordt onderzocht of alle financiële beheer handelingen zijn verricht in overeenstemming met (externe en interne) wet- en regelgeving.

De verantwoording voor dit onderdeel is gebaseerd op het VIC-plan 2025, waarin doel, opzet en werking van de interne controle zijn vastgelegd. Het plan koppelt processen aan transacties gericht op financieel beheer en is afgestemd met de controlerend accountant. Alle werkzaamheden zijn volgens plan uitgevoerd.

* € 1.000

Voorwaardencriterium	Bedrag
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	€ 133
Meervoudige inkopen	€ 9
7. Totaal saldo Voorwaardencriterium	€ 142

Toelichting

Op grond van het voorwaarden criterium is een bedrag van € 142.000 als financieel onrechtmatig aangemerkt. Dit bedrag bestaat uit:

- Onrechtmatige uitgaven aan één leverancier door het niet naleven van Europese aanbestedingsregels. Hierdoor zijn de betalingen aan deze leverancier in 2025 onrechtmatig. Het totaalbedrag dat in 2025 is uitbetaald aan deze leverancier is € 132.573.
- Het gedeeltelijk ontbreken van een prestatieverklaring bij een goedgekeurde factuur voor één van de gecontroleerde meervoudige inkopen. Dit leidt ertoe dat een bedrag van € 8.974 als onzeker wordt beschouwd.

Maatregelen

- Het contract van de leverancier waarbij de onrechtmatigheid is geconstateerd zal niet opnieuw zonder nieuw aanbestedingstraject worden verlengd. Hierop zal vanuit inkoop op worden toegezien.
- Geconstateerde onrechtmatigheden worden gerapporteerd en besproken met de managers van betreffende eenheden. Dit om het lerend vermogen van de organisatie op het onderdeel interne controle verder te versterken. Opnieuw zal aandacht van het management worden gevraagd voor het correct toepassen van de Europese aanbestedingsregels en het goed instrueren van de prestatieverklaarders.

Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O)-criterium

Het is aan de gemeente om effectieve maatregelen te nemen om misbruik en oneigenlijk (M&O) gebruik te voorkomen. De gemeente beziet in eerste plaats welke eisen de wet- en regelgeving stelt ten aanzien van het M&O-criterium, wat daarin is geregeld omtrent de handhaving en hoe zich dat heeft vertaald naar de opzet van de interne organisatie.

In 2024 stelde het college een integraal beleidskader vast tegen fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik. De Wet Inburgering is nog niet opgenomen, omdat de uitvoering daarvan bij gemeente Leidschendam-Voorburg ligt. Die gemeente werkt aan een aanpak, maar leverde deze niet zoals toegezegd in 2025; oplevering wordt nu verwacht in 2026.

In 2026 is opnieuw een frauderisicoanalyse uitgevoerd. Het management heeft risicogebieden beoordeeld en beheersmaatregelen aangescherpt, zoals functiescheiding en het vier-ogenprincipe. De risico's via internet en social media zijn aanzienlijk toegenomen; daarom wordt extra ingezet op informatiebeveiliging en risicobewustzijn bij medewerkers. Alle geïdentificeerde risico's worden aangepakt om fraude te voorkomen of te beperken. De organisatie blijft zich richten op detectie, preventie en bespreking van frauderisico's, met aandacht voor integriteit.

Sinds 1 januari 2025 valt het Informatieknooppunt Zorgfraude (IKZ) onder de Wet bevorderen samenwerking en rechtmatige zorg (Wbsrz), waardoor gemeenten vermoedens van zorgfraude moeten melden. De gemeente heeft hiervoor in 2025 een meldpunt ingericht op haar website.

Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O)-criterium		
PGB-Fraude	€	11

Toelichting

Via het meldpunt zorgfraude zijn er in 2025 twee meldingen ontvangen die nader zijn onderzocht. In één geval is er daadwerkelijk fraude geconstateerd. Dit betrof PGB-fraude, waarbij € 11.000 is gedeclareerd voor niet geleverde zorg.

Maatregelen

De gemeente zal de geconstateerde fraude verhalen op de zorgleverancier. De gemeente bereidt momenteel juridische vervolgstappen voor.

In 2026 krijgen Wmo- en Jeugdwetconsulenten training om zorgfraude sneller te signaleren. Het aantal meldingen bij het zorgfraude-meldpunt zal naar verwachting stijgen. Vanaf 2025 onderzoekt een toezichthouder Jeugdwet en Wmo meldingen van zorgfraude en wordt betrokken bij nieuwe contracten met zorgleveranciers.

Totaaloverzicht

De raad stelde op 14 oktober 2025 het Controleprotocol 2025 vast. Daarin staat dat rechtmatigheidsafwijkingen in de jaarrekening worden opgenomen bij een grens van 2% van de totale lasten (exclusief toevoegingen aan reserves), wat in 2025 € 1.996.000 is. Individuele fouten of onzekerheden worden in de paragraaf Bedrijfsvoering toegelicht vanaf € 50.000.

Omschrijving	Bedrag	Acceptabel	Resterend onrechtmatig
Saldo Lasten excl. reserves	€ 99.828.000		
- Begrotingscriterium	€ 1.729.000	€ 1.120.000	€ 609.000
- Voorwaardencriterium	€ 142.000	€ 0	€ 142.000
- Misbruik & Oneigenlijk gebruik	€ 11.000	€ 0	€ 11.000
Totaal	€ 1.882.000	€ 1.120.000	€ 762.000

Bevinding

Het onderzoek heeft aangetoond dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties binnen de gestelde verantwoordingsgrens van € 1.996.000 rechtmatig zijn gerealiseerd. Na aftrek van begrotingsonrechtmatigheden die conform vooraf vastgestelde afspraken met de raad, zoals opgenomen in de Financiële Verordening Wassenaar 2025 (artikel 29 lid 4 en 5), als acceptabel zijn aangemerkt, resteert een saldo van niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden ter hoogte van € 609.000.

Met betrekking tot het voorwaardencriterium wordt een bedrag van € 142.000 als financieel onrechtmatig geclassificeerd. Voor het criterium Misbruik en Oneigenlijk gebruik betreft dit € 11.000. De vastgestelde

individuele rechtmatigheidsfouten en rechtmatigheidsonduidelijkheden boven de door de Raad vastgestelde rapportagegrens van € 50.000 bedragen gezamenlijk € 762.000 en worden hierboven nader toegelicht.

Paragraaf Grondbeleid

De paragraaf Grondbeleid beschrijft de visie op het grondbeleid en de manier waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert. De gemeente Wassenaar zal per ontwikkeling bepalen in welke mate zij de regie in handen wil hebben. Gewenste initiatieven vanuit de markt worden gestimuleerd. Wel zal voorafgaand aan de werkelijke start van het project een intentieovereenkomst worden gesloten om de haalbaarheid te bepalen. Wanneer de markt geen initiatieven ontplooit om te komen tot een door de gemeente gewenste ontwikkeling, dan zal de gemeente deze taak op zich nemen. Dus faciliterend grondbeleid waar het kan en actief grondbeleid waar nodig.

Beleidsstukken:

Het grondbeleid in 2025 is gevoerd aan de hand van een tweetal beleidsstukken:

- *Nota Grondbeleid 2015-2019*

De Nota Grondbeleid vormt, samen met de Omgevingswet, de basis voor de actualisatie van de Grondprijzenbrief. Het grondbeleid bevat de uitgangspunten en instrumenten voor de manier waarop de gemeente gronden gebruikt, uitgeeft of verkoopt. Kernpunten zijn marktconforme prijsstelling, transparantie en het ontwikkelen of beschermen van het groene en hoogwaardige woon- en leefmilieu van Wassenaar. Aangezien het grootste deel van de grond en het vastgoed in eigendom is van derden, richt de gemeente zich met name op het stellen van voorwaarden aan ontwikkelingen, waaronder het verankeren van kosten.

- *Grondprijzenbrief 2020*

De beoogde actualisatie van de Grondprijzenbrief is nog niet afgerond. Dit betekent dat de gemeente in 2025 nog heeft gewerkt met de kaders uit de Grondprijzenbrief 2020, aangevuld met actuele taxaties, marktinformatie en objectieve waarderingsmethodieken om tot marktconforme grondprijzen te komen.

De in de Nota Grondbeleid genoemde grondprijsmethodieken gelden als uitgangspunt voor de concreet te benoemen grondprijs. Er zijn verschillende tarieven voor verschillende functies. Zo is in het algemeen de grondprijs voor sociale woningbouw lager dan voor maatschappelijke/commerciële functies.

Wettelijke/landelijke grondslagen:

- Wet ruimtelijke ordening (Wro);
- Besluit ruimtelijke ordening (Bro);
- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- Wet voorkeursrecht Gemeenten (Wvg);
- Gemeentewet (Gemw);
- Wet Markt en Overheid (Wet MenO).

Grondexploitaties

Uitgangspunt van de gemeente Wassenaar is dat het saldo van de grondexploitatie terugvloeit naar de algemene reserve (via het jaarrekeningresultaat) en dat het saldo van alle grondexploitaties minimaal nul moet zijn, maar het streven is een positief saldo. Exploitaties worden in principe niet aan elkaar gekoppeld. Er waren net als in de jaren ervoor in 2025 geen actieve grondexploitaties.

Intentieovereenkomst

Voor potentieel grotere initiatieven en/of projecten maakt de gemeente Wassenaar, daar waar nodig, gebruik van een intentieovereenkomst en anterieure overeenkomst. Veelal is het wenselijk voor zowel de gemeente als de ontwikkelaar om voordat een project wordt uitgewerkt een aantal inhoudelijke punten te verkennen om te komen tot een haalbaar plan, zowel financieel als ruimtelijk. In deze periode wordt een aanzienlijke inzet van de ambtelijke capaciteit gevraagd.

Onderdeel van de intentieovereenkomst is een afspraak over vergoeding voor deze ambtelijke inzet. Dit maakt het voor de gemeente mogelijk om capaciteit beschikbaar te stellen om ontwikkelende partijen te begeleiden in de initiatieffase van een project. De intentieovereenkomst kent over het algemeen een beperkte looptijd om de haalbaarheid van een gewenste ontwikkeling te onderzoeken.

Voor het geval dat partijen niet meer met elkaar verder willen, is in de intentieovereenkomst meestal een exit-regeling beschreven, al dan niet met een regeling over vergoeding van kosten of overhandiging van geproduceerde stukken. Met het afsluiten van een (privaatrechtelijke) intentieovereenkomst wordt nadrukkelijk nog geen besluit genomen over de uitvoering van een project. Dit komt pas later in de (publiekrechtelijke) ruimtelijke procedure.

Anterieure overeenkomst en kostenverhaal

Indien de gemeente zelf eigenaar is van de ontwikkellocatie worden de kosten voor de verwerving, bouw- en woonrijp maakwerkzaamheden in de uitgifteprijs van de grond verwerkt. Kostenverhaal vindt hierdoor plaats bij verkoop en is dus anderszins verzekerd.

Als de ontwikkellocatie in eigendom is bij een derde, dan kunnen de kosten op twee manieren verhaald/verzekerd worden. Door het sluiten van een anterieure overeenkomst (privaatrechtelijke weg) voordat de gemeente het ruimtelijk besluit neemt dat de bouwplannen van de eigenaar mogelijk maakt, of door gelijktijdig met het ruimtelijk besluit een exploitatieplan (publiekrechtelijke weg) vast te stellen.

Jaarrekening 2025

Balans per 31 december 2025

ACTIVA	31 december 2025		31 december 2024	
<i>Bedragen * € 1.000</i>				
<u>Vaste activa</u>				
Immateriële vaste activa		37		39
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	37		39	
Materiële vaste activa		66.817		60.052
- Investerings met een economisch nut	46.036		46.046	
- Investerings met een economisch nut heffingen	908		1.067	
- Investerings met een maatschappelijk nut	19.873		12.939	
Financiële vaste activa		5.438		5.407
- Kapitaalverstrekkings aan:				
- Deelnemings	454		454	
- Leningens aan deelnemings	2.829		2.829	
- Overige langlopende lenings	2.155		2.124	
Totaal vaste activa		<u>72.291</u>		<u>65.499</u>
<u> vlottende activa</u>				
Uitzettingens met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		16.549		17.237
- Vorderings op openbare lichamen	8.447		8.566	
- R/C verhouding met het Rijk	5.005		4.038	
- Overige vorderings	3.097		4.633	
Liquide middelen		205		40
- Kassaldi	6		7	
- Banksaldi	199		33	
Overlopende activa		4.528		6.612
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamens nog te ontvangens voorschotbedragens die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringens met een specifiek bestedingsdoel	2.345		989	
- De overige nog te ontvangens bedragens en de vooruitbetaalde bedragens die ten laste van volgende begrotingsjarens komen	2.183		5.623	
Totaal vlottende activa		<u>21.282</u>		<u>23.889</u>
TOTAAL ACTIVA		<u>93.574</u>		<u>89.388</u>

PASSIVA <i>Bedragen * € 1.000</i>	31 december 2025	31 december 2024
<u>Vaste passiva</u>		
Eigen vermogen	59.106	57.189
Algemene reserve	49.696	51.370
Bestemmingsreserves	5.497	4.853
Gerealiseerde resultaat	3.913	966
Voorzieningen	18.018	17.351
Voorzieningen	18.018	17.351
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	124	117
- Door derden belegde gelden	109	102
- Waarborgsommen	15	15
Totaal vaste passiva	<u>77.248</u>	<u>74.657</u>
<u>Vlottende passiva</u>		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.688	4.877
- Overige schulden	5.688	4.877
Overlopende passiva	10.638	9.854
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	6.681	6.600
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	3.773	2.983
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	184	271
Totaal vlottende passiva	<u>16.326</u>	<u>14.731</u>
TOTAAL PASSIVA	<u>93.574</u>	<u>89.388</u>
Waarborgen en garanties	255.184	232.494

ALGEMEEN

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Alle genoemde bedragen zijn afgerond x € 1.000, tenzij anders vermeld.

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en door de raad vastgestelde Financiële Verordening gemeente Wassenaar 2025, ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de Raad op 14 oktober 2025 (raadsbesluit Z/25/103525) de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling van de gemeente Wassenaar.

Vergelijking met voorgaande jaren

De grondslagen zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand boekjaar. In 2025 hebben zich geen stelselwijzigingen of schattingswijzigingen voorgedaan.

Afgeleide financiële instrumenten

De gemeente Wassenaar maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de Financiële Verordening gemeente Wassenaar 2025, het controleprotocol 2025 van de gemeente Wassenaar en op basis van de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Dat betekent dat:

1. De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
2. De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normen- en toetsingskader 2025 zoals op 14 oktober 2025 door de raad is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten op programmaniveau en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de Financiële Verordening gemeente Wassenaar 2025 (artikel 29 lid 4) is beschreven wanneer deze overschrijdingen 'acceptabel' zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten op programmaniveau, onderschrijdingen van lasten op programmaniveau en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de Raad zijn gemeld (conform artikel 5 lid 3 van de Financiële Verordening gemeente Wassenaar 2025).
 - Ten aanzien van het M&O criterium is het M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen

en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

3. De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede de Financiële Verordening gemeente Wassenaar 2025 en controleprotocol 2025 van de gemeente Wassenaar. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 2% van de totale lasten exclusief dotaties aan de reserves is gehanteerd waarboven afwijkingen in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringsgrens van € 50.000 is gehanteerd waarboven individuele rechtmatigheidsfouten en rechtmatigheidsonduidelijkheden in de paragraaf Bedrijfsvoering worden opgenomen.

Waardering activa en passiva

De activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarden, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met afschrijvingen en, indien van toepassing, duurzame waardeverminderingen.

BALANS

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs indien deze hoger was dan de activeringsgrens van € 25.000, conform opgenomen in de Nota waardering en afschrijving vaste activa 2024. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op de investering.

Het aanvangsmoment voor de afschrijving op bijdragen aan activa in eigendom van derden is het moment van ingebruikneming van de betrokken investering.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden dienen afzonderlijk in de balans te worden opgenomen. In de toelichting op de balans wordt de methode van afschrijving aangegeven. Tevens is een verloopoverzicht opgenomen voor de verschaffing van het vereiste inzicht.

Materiële vaste activa

Investerings met economisch nut/ Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs indien deze hoger was dan de activeringsgrens van € 25.000, conform opgenomen in de Nota waardering en afschrijving vaste activa 2024. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het jaar volgend op de voltooiing, verwerving of het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven over de verwachte gebruiksduur, waarbij geen rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

In het verslagjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden.

De volgende materiële vaste activa worden lineair afgeschreven in:

- a. maximaal 60 jaar:
 - rioleringen
 - tunnels, viaducten en bruggen;
 - kades en waterkeringen;
 - nieuwbouw woonruimten en schoolgebouwen;
 - nieuwbouw kantoren en bedrijfsgebouwen;
 - renovatie, restauratie en aankoop kantoren en bedrijfsgebouwen;
 - renovatie, restauratie en aankoop woonruimten;
 - renovatie, restauratie en aankoop schoolgebouwen;
- b. maximaal 40 jaar:
 - parken, sportvelden, onderlaag kunstgrasvelden en groenvoorzieningen;
 - waterwegen, waterbergingen en walbeschoeiing;
- c. maximaal 30 jaar:
 - wegen, pleinen en rotondes;
 - openbare verlichting;
 - straatmeubilair;
 - technische installaties;
- d. 25 jaar:
 - geluidswallen;
 - aanleg tijdelijke terreinwerken;
- e. 15 jaar:
 - pompen en gemalen;
 - kantoormeubilair en schoolmeubilair;
 - zware transportmiddelen;
- f. 10 jaar:
 - nieuwbouw tijdelijke woonruimten en tijdelijke bedrijfsgebouwen;
 - veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen;
 - aanhangwagens en schaftwagens;
 - personenauto's en lichte motorvoertuigen;
 - toplaag kunstgrasvelden;
- g. maximaal 5 jaar:
 - telefooninstallaties;
 - automatiseringsapparatuur.

De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur óf technische gebruiksduur) van de geactiveerde objecten en voorzieningen. Afschrijvingen geschieden daarnaast onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven, tenzij de grond deel uitmaakt van een investering in de openbare ruimte met maatschappelijk

nut. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate in de jaarrekening verwerkt.

Buiten gebruik gestelde vaste activa

Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

(Het gebruiksrecht voor onbepaalde duur op) Software is als afzonderlijk actief opgenomen onder de materiële vaste activa als investering met economisch nut.

De lasten samenhangend met de uitvoering van klein en groot onderhoud, bodemsaneringen en het baggeren van watergangen zijn niet levensduur verlengend en zijn daarom niet geactiveerd, maar direct ten laste van de exploitatie of de gevormde voorziening gebracht.

Erfpacht

In erfpacht uitgegeven gronden met een periodieke canonvergoeding worden blijvend gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, waarbij de uitgifteprijs (de benaderde marktwaarde) op het moment van eerste uitgifte geldt als verkrijgingsprijs.

Tijdelijk (voortdurend) in erfpacht uitgegeven gronden met een afkoop van de toekomstige canonbetalingen/verplichtingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, waarbij de uitgifteprijs (de benaderde marktwaarde) op het moment van eerste uitgifte geldt als verkrijgingsprijs. De ontvangen afkoopsom in verband met de afkoop van tijdelijke (voortdurende) erfpacht wordt vanuit het matchingsbeginsel op de balans (als zijnde vooruit ontvangen periodieke erfpachtcanons) onder de vaste schulden verantwoord.

Eeuwigdurend in erfpacht uitgegeven gronden met een (eeuwigdurende) afkoop van de toekomstige canonbetalingen/verplichtingen worden gewaardeerd tegen registratiewaarde (een laag bedrag pro memorie). De ontvangen afkoopsom in verband met de afkoop van eeuwigdurende erfpacht wordt direct als bate verantwoord in het overzicht van baten en lasten.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Dit betreft investeringen in de openbare ruimte, zoals wegen, bruggen en openbaar groen. Deze investeringen genereren geen middelen en er is geen markt voor. Deze investeringen, evenals investeringen met een economisch nut, worden geactiveerd en afschrijving vindt plaats over de verwachte gebruiksduur.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs, zal afwaardering plaatsvinden.

VLOTTENDE ACTIVA

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening is bepaald op basis van de geschatte individuele inningskansen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de gemeente Wassenaar.

Overlopende activa

Onder de nog te ontvangen bedragen zijn de gemaakte voorbereidingskosten voor faciliterende exploitatieplannen of nog te sluiten anterieure overeenkomsten als 'nog te verrekenen kosten' opgenomen indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1. de kosten moeten passen binnen de kostensoortenlijst Wet Ruimtelijke Ordening/ Besluit Ruimtelijke Ordening; en
2. de kosten mogen maximaal 5 jaar als overige nog te ontvangen bedragen blijven staan; na maximaal 5 jaar moet het kostenverhaal zijn gerealiseerd dan wel dienen de kosten te worden afgeboekt ten laste van het jaarresultaat; en
3. er is een besluit door de raad of het college genomen tot het maken van voorbereidingskosten voor faciliterend grondbeleid in een aangewezen gebied voor het ontwikkelen van het exploitatieplan of tot het sluiten van een anterieure overeenkomst.

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

De post eigen vermogen wordt onderscheiden in:

- 1) Reserves, gespecificeerd naar:
 - algemene reserves;
 - bestemmingsreserves;
- 2) Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

Reserves

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de raad van de gemeente Wassenaar. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming (beklemming) heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het de algemene reserve genoemd.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De wachtgeldverplichting ten behoeve van wethouders is gewaardeerd op een interne berekening. De pensioenverplichtingen zijn in eigen beheer van de gemeente Wassenaar en worden jaarlijks geïndexeerd op basis van actuariële berekeningen. In verband met de overdracht van deze pensioenen naar het ABP binnen een aantal jaar, is het actuariële bedrag op de balans opgenomen tegende dekkinggraad per december 2025 van het ABP, welke 123,5% bedraagt.

De onderhoudsregulatievoorzieningen stelen op een actuele meerjarenraming (beheerplan) van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die hiervoor geformuleerd zijn. In de paragraaf 'onderhoud kapitaalgoederen' die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid hiervoor nader uiteengezet. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Waarborgen en garanties

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

BATEN EN LASTEN

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baat genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

De algemene uitkering is verantwoord op basis van de laatst ontvangen betaalspecificatie van het Ministerie van BZK en conform de best mogelijke schatting gebaseerd op basis van de laatst beschikbare informatie van het Ministerie van BZK. Eventuele bijstellingen van het accres, zoals opgenomen in de meicirculaire van het op het verslagjaar volgende jaar, worden verantwoord in dat volgende boekjaar.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die door het CAK worden vastgesteld en geïnd en in de jaarrekening worden verantwoord geldt de onzekerheid over de omvang en hoogte van deze eigen bijdragen door het ontbreken van de inkomensgegevens.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Vanaf boekjaar 2023 is een voorziening gevormd voor bovenwettelijk verlof omdat hierbij geen sprake meer was van een vergelijkbaar volume. Voor overige arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume is geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten 4 jaar.

Activa

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa

Immateriële activa zijn vaste activa die niet tastbaar zijn. Het betreft bezittingen die wel een rol spelen in het financiële proces, maar nooit in het fysieke bedrijfsproces. Immateriële activa kunnen alleen dan op de balans opgevoerd worden, wanneer zij een objectief bepaalbare waarde hebben.

Bedragen * € 1.000

	Boek- waarde 31-12 2024	Inves- tering	Des- inves- tering	Aflossing / Af- schrijving	Bijdrage van derden	Af- waardering en	Boek- waarde 31-12 2025
Bijdragen aan activa in eigendom derden	39	-	-	2	-	-	37
Totaal immateriële activa	39	-	-	2	-	-	37

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn investeringen die een meerjarig nut hebben en in meerdere jaren worden afgeschreven zodat de lasten in de exploitatie over meerdere jaren worden verdeeld. We maken conform de BBV-regelgeving onderscheid tussen investeringen met een economisch nut, investeringen met een economisch nut waarvoor heffing kan worden geheven en investeringen met een maatschappelijk nut. In het verslagjaar zijn er geen afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen geweest.

Materiële vaste activa met economisch nut

Bedragen * € 1.000

	Boek- waarde 31-12 2024	Inves- tering	Des- inves- tering	Af- schrijving	Bijdrage van derden	Af- waardering en	Boek- waarde 31-12 2025
Gronden en terreinen	840	-	-	1	-	-	839
Bedrijfsgebouwen	42.683	1.569	-	1.427	52	-	42.773
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	342	350	-	42	-	-	650
Vervoermiddelen	642	-	-	86	-	-	556
Machines, apparaten, installaties	18	-	-	4	-	-	14
Overige materiële activa	1.521	90	-	407	-	-	1.204
Totaal materiële activa	46.046	2.009	-	1.967	52	-	46.036

Gronden en terreinen

Bedragen * € 1.000

	Boek- waarde 31-12 2024	Inves- tering	Des- inves- tering	Af- schrijving	Bijdrage van derden	Af- waardering en	Boek- waarde 31-12 2025
Gronden en terreinen in erfpacht uitgegeven	278	-	-	-	-	-	278
Overige gronden en terreinen	562	-	-	1	-	-	561
Totaal gronden en terreinen	840	-	-	1	-	-	839

De belangrijkste (des-)investeringen zijn:

Bedrijfsgebouwen

Restauratie/verbouwing raadhuis De Paauw

Uitbreiding Kievitschool

Vorbereidingskosten Nieuwbouw SKOW

Grond-Weg en waterbouwkundige werken

Strandvisie

Overige materiële activa

Laptops en smartphones

De bijdrage van derden bestaan uit:

- Subsidie bruggen De Paauw

Materiële vaste activa met economisch nut waarvoor heffing kan worden geheven

Bedragen * € 1.000

	Boek- waarde 31-12 2024	Inves- tering	Des- inves- tering	Af- schrijving	Bijdrage van derden	Af- waardering en	Boek- waarde 31-12 2025
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.065	-	-	157	-	-	908
Overige materiële activa	2	-	-	2	-	-	-
Totaal materiële activa	1.067	-	-	159	-	-	908

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

Bedragen * € 1.000

	Boek- waarde 31-12 2024	Inves- tering	Des- inves- tering	Af- schrijving	Bijdrage van derden	Af- waardering en	Boek- waarde 31-12 2025
Bedrijfsgebouwen	163	173	-	6	-	-	330
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	12.721	7.341	-	308	260	-	19.494
Overige materiële vaste activa	55	-	-	6	-	-	49
Totaal materiële activa	12.939	7.514	-	320	260	-	19.873

De belangrijkste (des-)investeringen zijn:

Bedrijfsgebouwen

Rolstoeltoegankelijke WC units

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

- Versterking dorpskern
- Wegen Hofcampweg
- Wegen Burmanlaan
- Asfalteren rijbaan Wassenaarse slag
- Inrichten Storm van 's-Gravezandeweg
- Wegen Herenweg/Hoflaan
- Wegen Wassenaar Zuid
- Wegen Wittenburgerlaan
- Skateboardvoorziening
- Verleiding openbare verlichting
- Strandvisie inrichting

De bijdragen van derden bestaan uit:

- Bijdragen i.h.k.v. de co-financiering herinrichting dorpskern
- Subsidie van de MRDH voor de fietsoversteekplaatsen Wassenaarseslag

Financiële vaste activa

bedragen * € 1.000

	31-12-2024	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijving/aflossing	31-12-2025
Deelnemingen	454	-	-	-	454
Leningen deelnemingen	2.829	-	-	-	2.829
Overige langlopende leningen u/g	2.124	54	17	6	2.155
Totaal	5.407	54	17	6	5.438

Deelnemingen

bedragen * € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025	Aantal aandelen 31-12-2025	Nominale waarde /Aandeel
Aandelen Alliander	213	213	644.926	5
Aandelen BNG	241	241	106.392	2,5
Aandelen Dunea	-	-	80.484	5
Totaal	454	454		

Leningen deelnemingen

	Boekwaarde 31-12-2024	Vermeerdering	Vermindering	Aflossing/ Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2025
Geldlening Alliander	2.829	-	-	-	2.829
Totaal	2.829	-	-	-	2.829

Langlopende leningen u/g

bedragen * € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2024	Vermeerdering	Vermindering	Aflossing/ Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2025
Geldlening SVN	1.903	49	17	-	1.935
Hypothecaire geldleningen personeel	138	-	-	6	132
Geldlening kasteel Oud Wassenaar	83	5	-	-	88
Totaal	2.124	54	17	6	2.155

VLOTTENDE ACTIVA

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

bedragen * € 1.000

	31-12-2025	31-12-2024
Vorderingen op openbare lichamen	8.447	8.566
Schatkistbankieren (SKB) Rijk	5.005	4.038
Overige vorderingen	3.097	4.633
Totaal	16.549	17.237

Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen op openbare lichamen zijn de vorderingen op de Belastingdienst voor het BCF. Ook zijn hier de debiteuren opgenomen die als overheidsinstelling worden aangemerkt te weten Rijk, provincies, waterschappen, gemeenschappelijke regelingen en gemeenten.

Schatkistbankieren (SKB) Rijk

Schatkistbankieren betreft de wettelijke verplichting om overtollige middelen in de schatkist aan te houden bij het Rijk. Gemeente Wassenaar heeft in 2025 voldaan aan de vereisten van de regeling.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)						
Verslagjaar 2025						
(1)	Drempelbedrag	1.865				
		Kwartalen				
		1	2	3	4	
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	158	157	129	150	
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.707	1.708	1.736	1.715	
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-	
(1) Berekening drempelbedrag		Verslagjaar				
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	93.246				
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	93.246				
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-				
(1) = (4b)*2,0% min 1 miljoen en max 500 miljoen + (4c)*0,2% (max 500 miljoen)	Drempelbedrag	1.865				
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		Kwartalen				
		1	2	3	4	
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	14.195	14.316	11.891	13.775	
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92	
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	158	157	129	150	

Overige vorderingen

bedragen * € 1.000

	Belasting- debiteuren	Bijstands- debiteuren	Overig	Totaal
Vorderingen per 31-12-2024	1.712	1.429	2.215	5.355
Af voorziening dubieuze debiteuren	-92	-527	-104	-723
	1.620	902	2.111	4.632
Vorderingen per 31-12-2025	1.261	1.168	1.481	3.910
Af voorziening dubieuze debiteuren	-122	-443	-248	-813
	1.139	725	1.233	3.097

Liquide middelen

bedragen * € 1.000

	31-12-2025	31-12-2024
Kassaldi	6	7
Banksaldi	199	33
Totaal	205	40

Wassenaar kan onder de financieringsovereenkomst met huisbankier BNG aanspraak maken op een rekening-courantkrediet van maximaal € 2,0 miljoen.

Overlopende activa

bedragen * € 1.000

	31-12-2025	31-12-2024
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	2.345	989
De overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2.183	5.623
Totaal	4.528	6.612

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

bedragen * € 1.000

	Saldo 31-12-2024	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2025
<u>Rijk</u>				
Algemene uitkering	66	73	66	73
Suppletierегeling NGE	-	36	-	36
M16 Ontheemden Oekraïne	-	1.274	-	1.274
B2 Toeslagenaffaire	186	168	186	168
G3 BBZ	21	-	14	7
C62 Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	39	4	30	13
G12 Kwijtschelden schulden KOTA	3	-	-	3
H4 Sportstimulering	60	-	60	-
G4 TOZO	5	2	-	7
Vergoeding AZC	526	-	526	-
J17 Realisatiestimulans betaalbare woningen	-	707	-	707
	906	2.096	714	2.288
<u>Overige overheid</u>				
RWS / Provincie ZH, subsidies	57	-	-	57
MRDH, subsidie Verkeersprojecten	26	-	26	-
	83	-	26	57
Totaal	989	2.096	740	2.345

De post overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen worden bedragen opgenomen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen, kan als volgt worden gespecificeerd:

*bedragen * € 1.000*

	31-12-2025	31-12-2024
BSGR	192	911
Veiligheidsregio Haaglanden	-	1.235
Verzekeringen	-	86
Anterieure overeenkomsten	259	317
Rente schatkistbankieren	46	85
Zorglokaal	-	93
WMO	304	-
Kanslokaal	152	-
Gemeente Voorschoten, DVO ICT/MO	-	271
Avalex	106	398
Abonnementen/licenties	600	729
Omgevingsdienst Haaglanden	-	316
Verhaal schade openbare ruimte	14	131
Energiekosten SiSa H32	-	474
Provincie Zuid-Holland, subsidie	98	-
Diverse posten < € 100.000	412	577
Totaal	2.183	5.623

Passiva

Overzicht reserves

Bedragen x € 1.000

Overzicht reserves per 31 december	Saldo 31-12-2024	Vermeerdering	Vermindering	Resultaat 2024	Saldo 31-12-2025
Algemene reserves					
Algemene reserve (vrij besteedbaar)	43.370	110	-2.748	965	41.696
Algemene reserve weerstandsvermogen	8.000	0	0	0	8.000
Totaal algemene reserves	51.370	110	-2.748	965	49.696
Bestemmingreserves					
BR Volkshuisvesting en duurzaamheid	577	0	-52	0	525
BR Uitvoering Sociaal domein	599	500	-64	0	1.035
BR Investerings sport	129	0	0	0	129
BR Egalisatie omgevingsvergunningen	789	260	-624	0	425
BR Grote projecten	1.826	0	-722	0	1.105
BR Groencompensatie Am. Ambassade	372	0	-330	0	43
BR Reorganisatie	561	0	0	0	561
BR Onderhoud Ommedijk	0	1.675	0	0	1.675
Totaal bestemmingreserves	4.853	2.435	-1.791	0	5.497
Totaal Reserves	56.223	2.545	-4.540	965	55.193

Toelichting op de reserves

Bedragen x € 1.000

Soort reserve	Algemene reserve
Naam	Algemene reserve (vrij besteedbaar)
Doelstelling	Algemene reserve waarmee onvoorziene negatieve rekeningresultaten opgevangen kunnen worden en in dekking kan worden voorzien van incidentele exploitatielasten.
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Toevoeging	-Verkoopopbrengst Buurtweg 116 € 110 -Bestemming jaarresultaat 2024 € 965

Onttrekking	Totaal onttrekkingen in 2025 € 2.748: -Woonwagens Lagerweide € 57 -Woonwagens Ruigelaan € 49 -Ontvlechting sociaal domein gemeente Voorschoten € 200 -Herontwikkeling Den Deylschool advieskosten € 70 -Ontvlechting Sociaal domein € 300 -Invoeren kostprijsdekkende huur € 88 -Haalbaarheidsonderzoek Warenar € 47 -Eeuweest de Paauw € 22 -80 jaar Vrijheid € 14 -Burgerberaad € 23 -Algemene reserves over naar reserve egalisatie Omgevingswet € 260 -Algemene reserve over naar reserve onderhoud Ommedijk € 1.520 -Back officeapplicatie Wmo en Jeugdwet € 100
Omvang per 1-1-2025	€ 43.370
Omvang per 31-12-2025	€ 41.696
Minimale omvang	n.v.t.
Maximale omvang	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

Naam	Algemene reserve weerstandsvermogen
Doelstelling	Financiële buffer voor algemene en onbenoemde risico's.
Functie	Bufferfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Toevoeging	n.v.t.
Onttrekking	n.v.t.
Omvang per 1-1-2025	€ 8.000
Omvang per 31-12-2025	€ 8.000
Minimale omvang	n.v.t.
Maximale omvang	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

Soort reserve	Bestemmingsreserve
---------------	--------------------

Naam	BR Volkshuisvesting en duurzaamheid
Doelstelling	Dekking van stimuleringsinitiatieven inzake het volkshuisvestingsgebied.
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Toevoeging	n.v.t.
Ottrekking	Opstellen soortenmanagementplan € 52
Omvang per 1-1-2025	€ 577
Omvang per 31-12-2025	€ 525
Minimale omvang	n.v.t.
Maximale omvang	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

Naam	BR Uitvoering Sociaal Domein
Doelstelling	Het opvangen van tekorten die ontstaan bij de uitvoering van de nieuwe en oude taken Wet Maatschappelijke Ondersteuning, de Jeugdwet en de Participatiewet door uitgaven van zorg en ondersteuning aan inwoners.
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Toevoeging	Hervormingsagenda Jeugd € 500
Ottrekking	Project nieuwe regionale inkoop SbjH €64
Omvang per 1-1-2025	€ 599
Omvang per 31-12-2025	€ 1.035
Minimale omvang	n.v.t.
Maximale omvang	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

Naam	BR Investerings sport
Doelstelling	Maatregelen uitvoering sportaccommodatiebeleid voor gemeentelijke- en niet gemeentelijke sportaccommodaties.
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Toevoeging	n.v.t.
Ottrekking	n.v.t.
Omvang per 1-1-2025	€ 129

Omvang per 31-12-2025	€ 129
Minimale omvang	n.v.t.
Maximale omvang	€ 635
Bijzonderheden	Geen

Naam	BR Egalisatie omgevingsvergunningen
Doelstelling	Egalisatiereserve ter borging van stabiliteit van tarieven en opbrengsten
Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Toevoeging	Algemene reserve over naar reserve egalisatie omgevingsvergunning € 260
Onttrekking	-Invoering omgevingswet € 64 -Dekking vanuit reserve leges omgevingsvergunning € 145 -Visie omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) € 31 -Ontwikkeling omgevingsplan € 63 -Invoering omgevingswet € 20 -Dekking aframing leges vanuit egalisatiereserve € 276 -Juridische advisering € 25
Omvang per 1-1-2025	€ 789
Omvang per 31-12-2025	€ 425
Minimale omvang	n.v.t.
Maximale omvang	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

Naam	BR Grote projecten
Doelstelling	Verlenen van incidentele financiële ondersteuning aan grote projecten of in breder verband incidentele ondersteuning aan initiatieven die een verband of relatie hebben met (grote) projecten
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Toevoeging	n.v.t.
Onttrekking	-Ontwikkeling Multifunctioneel centrum het Kerkehout € 119 -RO procedure SKOW € 20 -Onderzoek gemeentewinkel en gemeentewerf, Integraal huisvestingsplan € 27 -Bestemming sporthal de Schulpwei € 14 -Vorbereidingskosten sanering Gemeentewerf € 11 -Plankosten herontwikkeling Gemeentewerf € 52 -Verduurzaming Vastgoed € 50 -Duindigt projectbegroting € 362

	-Ontwikkeling gemeentewerf € 51 -Overig € 35
Omvang per 1-1-2025	€ 1.826
Omvang per 31-12-2025	€ 1.105
Minimale omvang	n.v.t.
Maximale omvang	€ 2.500
Bijzonderheden	Geen

Naam	BR Groencompensatie Amerikaanse Ambassade
Doelstelling	Groencompensatie Amerikaanse Ambassade
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Toevoeging	n.v.t.
Onttrekking	-Uitgaven groencompensatie Amerikaanse ambassade € 203 -Sanering terrein groencompensatie Amerikaanse ambassade €127
Omvang per 1-1-2025	€ 372
Omvang per 31-12-2025	€ 43
Minimale omvang	n.v.t.
Maximale omvang	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

Naam	BR Reorganisatie
Doelstelling	Dekking van de kosten van de ontvlechting voortvloeiend uit het uittreden uit de GR Werkorganisatie Duivenvoorde en de kosten van opbouw van de nieuwe organisatie
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Toevoeging	n.v.t.
Onttrekking	n.v.t.
Omvang per 1-1-2025	€ 561
Omvang per 31-12-2025	€ 561
Minimale omvang	n.v.t.
Maximale omvang	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

Naam	BR Onderhoud Ommedijk
Doelstelling	Dekking van de kosten beheer en onderhoud van infrastructuur knooppunt Ommedijk
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Toevoeging	-Algemene reserve naar bestemmingsreserve onderhoud Ommedijk € 1.520 -Vergoeding Provincie Zuid-Holland voor de overdracht van de N11 € 155
Onttrekking	n.v.t.
Omvang per 1-1-2025	€ 0
Omvang per 31-12-2025	€ 1.675
Minimale omvang	n.v.t.
Maximale omvang	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

Overzicht voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Overzicht voorzieningen per 31 december	Saldo 31-12-2024	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	Saldo 31-12-2025
<i>Voorzieningen verplichtingen, verliezen</i>					
Voorziening wachtgeld+pens. wethouders	1.011	455	-78	0	1.388
Voorziening verlofsparen	201	127	0	0	328
Voorziening VSO ontvlechting WODV	26	10	-22	-14	0
Voorziening Regeling Vervroegde Uittr.	83	9	-52	0	40
Voorziening bovenwettelijk verlofuren	718	228	0	0	946
<i>Voorzieningen voor risico's</i>					
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.038	830	-152	-14	2.702
<i>Voorzieningen voor onderhoudsegalisatie</i>					
Voorziening onderhoud wegen	1.848	1.178	-1.611	0	1.415
Voorziening onderhoud bruggen	180	120	-71	0	228
Voorziening onderh.openbare verlichting	512	103	-78	0	537
Voorziening onderh.verkeersregelinstal.	724	0	-24	0	700
Voorziening onderhoud waterwegen	273	112	-44	0	341
Voorziening onderhoud speeltoestellen	509	105	-155	0	458
Voorziening onderh.+aanpass. Gymlokalen	262	57	0	0	320
Voorziening gevefondss subs. pandeig.	48	0	-10	0	38
Voorziening vastgoed	2.894	1.219	-304	0	3.809
Totaal voorzieningen voor onderhoudsegalisatie	7.250	2.894	-2.298	0	7.845
<i>Voorzieningen vervangingsinvesteringen</i>					
Spaarvoorziening riolering	7.696	686	-1.129	0	7.253
Totaal voorzieningen vervangingsinvesteringen / heffing	7.696	686	-1.129	0	7.253
<i>Voorzieningen middelen derden</i>					
Egalisatievoorziening riolering	321	0	0	-140	181
Egalisatievoorziening afval	46	0	0	-9	37
Totaal voorzieningen middelen derden waarvan de bestemming gebonden is	367	0	0	-149	218
Totaal voorzieningen	17.351	4.409	-3.579	-163	18.018

Vaste schulden

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

bedragen * € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2024	Vermeerdering	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2025
Door derden belegde gelden	102	7	-	109
Waarborgsommen	15	-	-	15
Totaal	117	7	-	124

De door derden belegde gelden betreffen de spaarpremies spaarhypotheekten ten behoeve van gemeentepersoneel.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Overige schulden

bedragen * € 1.000

	31-12-2025	31-12-2024
Crediteuren	5.667	4.877
Af te dragen omzetbelasting BTW	20	-
Totaal	5.688	4.877

Overlopende passiva

bedragen * € 1.000

	31-12-2025	31-12-2024
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	6.681	6.600
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	3.773	2.983
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	184	271
Totaal	10.638	9.854

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

*bedragen * € 1.000*

	31-12-2025	31-12-2024
Salarissen en loonheffing	1.773	1.360
Gemeente Leidschendam-Voorburg, afrekening W&I	250	126
Ivecke, restitutie subsidie Provincie	-	440
Afrekening regiotaxi MRDH	186	176
Landelijk en regionaal transitiearrangement t.m 2022	307	359
Regionaal transitiearrangement jeugdzorg	757	724
Gemeente Voorschoten DVO MO	-	54
Veiligheidsregio Haaglanden FLO	-	130
Transitievergoeding sporthal de Duinpan	-	112
Afrekening Rijnlands Lyceum Wassenaar	-	607
Ministerie van BZK verrekening suppletie	-	108
Te restitueren SiSa bijdrage H4 SPUK Sport	292	117
Te restitueren SiSa bijdrage G10	179	275
Te restitueren SiSa bijdrage H32	-	474
WMO maatwerkvoorzieningen	412	-
Dorpskern	415	-
Algemene uitkering afrekening 2023	81	-
Te restitueren SiSa bijdrage H30 GALA	97	-
Herinrichting Hofcampweg-Burmanlaan	175	-
Diverse posten < € 100.000	1.757	1.538
Totaal	6.681	6.600

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

In overeenstemming met het BBV worden de niet bestede middelen van uitkeringen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel als "vooruit ontvangen middelen" op de balans verantwoord onder de balanspost "Overlopende passiva".

<i>bedragen * € 1.000</i>	Saldo 31-12-2024	Ontvangen bedragen	Vrijval/ terug- betalingen	Saldo 31-12-2025
Ontvangen van het Rijk:				
D8 Onderwijsachterstandenbeleid	546	433	370	609
Geluidsanering	95	-	-	95
G13 Inburgering onderwijsroute	25	-	25	-
G10 Inburgering	182	97	-	279
J55 (C55) Energiearmoede	328	-	40	288
G3 Bijstandsbesluit zelfstandigen	75	-	11	64
G4 Tijdelijke overbrugging zelfstandige ondernemers	207	-	63	144
D14 Covid Onderwijsvertraging	38	-	38	-
K28 (F28) Klimaat en energiebeleid	233	413	-	646
B2 Toeslagenproblematiek	38	-	38	-
J94 (C94) Verduurzaming	761	340	-	1.101
Brede SPUK GALA	-	36	-	36
	2.528	1.098	364	3.262
Ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen:				
Gemeente Voorschoten, ICT voorzieningen	-	53	-	53
Gemeente Den Haag, impuls jong en talent	-	3	-	3
Provincie Zuid-Holland, ecologische verbinding Groene zone	455	-	-	455
	455	56	-	511
Totaal	2.983	1.154	364	3.773

Bovenstaande bedragen sluiten niet direct aan op de bedragen opgenomen in "Specifieke uitkeringen: Single information, Single audit" welke verderop in de jaarstukken zijn opgenomen. Bij de jaarrekening wordt uitgegaan van een vastgestelde materialiteitsgrens en dit is niet van toepassing bij de Specifieke uitkeringen.

Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen

In het afgelopen jaar zijn een aantal anterieure overeenkomsten afgesloten, waarvoor in 2025 een voorschot ontvangen is.

<i>bedragen * € 1.000</i>	31-12-2025	31-12-2024
Plan herontwikkeling ANWB-locatie	56	118
American School	43	43
Havenkade	-	43
Voorlinden	12	-
Stoeplaan	10	10
St. Jozefkerk	32	33
Oostdorp	19	19
Camping Duinhorst	7	-
Overige vooruit ontvangen	5	5
Totaal	184	271

Waarborgen en garanties

Waarborgen en garanties <i>(bedragen * € 1.000)</i>	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Restant 1-1-2025	Restant 31-12-2025
Verenigingen op terreinen sport, cultuur en recreatie	1.030	div.	313	289
Instellingen ziekenzorg en ouderenzorg	1.475	div.	2	1
Woningbouwcorporaties (WSW)	180.359	div.	145.161	157.876
Gemeentegaranties woningen particulieren	1.611	div.	18	18
Nationale hypotheek garanties (NHG)	n.v.t.	div.	87.000	97.000
			232.494	255.184

In 2025 zijn geen betalingen verricht inzake borg- en garantstellingen.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huur- en leaseverplichtingen

Omschrijving	Bedrag	Frequentie	Looptijd
Erfpacht grond tussen Dr. Mansveltkade en Katwijkseweg	101.269	Jaarlijks	30 november 2028
Erfpacht en recht van opstal parkeergelegenheden strand Wassenaarse Slag	63.877	Jaarlijks	31 december 2024

Langlopende contracten en/of raamovereenkomsten

Hieronder staat het overzicht van de langlopende contracten in 2025 en die ook in 2026 lopen, waarvan de gemiddelde (jaar) verplichtingen gelijk of groter zijn dan € 100.000 (gebaseerd op de gemiddelde waarde van het contract in 2025 en voorgaande jaren).

Omschrijving	Verplichting (x € 1.000)
Softwarebroker	1.681
Uitbesteed asfaltonderhoud	968
Levering gas/elektra	547
Leerlingenvervoer	535
Uitbesteed straat en rioleringswerkzaamheden	510
Financieel systeem, Burgerzaken, BAG etc.	450
Uitbesteed onderhoud OV/VRI	419
Uitbesteed maai- en slootwerkzaamheden	235
Uitbesteed onderhoud bomen en bermen	224
Uitbesteed onderhoud gazons	175
Uitbesteed vegen verharding	167
Onderhoud panden in eigendom	148
Verzekeringen	142
Totaal	6.201

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich na het opmaken van de jaarrekening geen gebeurtenissen van betekenis voorgedaan die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die van invloed zijn op het beeld van vermogen en resultaat.

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Overzicht baten en lasten in de jaarrekening

Bedragen x € 1.000 ("-" = nadeel / "+" = voordeel)

Programma's	Begroting 2025 (primair)			Begroting 2025 (actueel)			Realisatie 2025		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
P1 Veiligheid en handhaving	105	-4.602	-4.496	105	-4.825	-4.719	108	-4.742	-4.634
P2 Mens en maatschappij	12.099	-40.391	-28.292	14.328	-42.748	-28.420	13.530	-40.767	-27.237
P3 Bestuur en middelen	728	-4.467	-3.739	1.263	-6.663	-5.400	965	-5.525	-4.561
P4 Fysieke leefomgeving	2.366	-5.055	-2.689	2.718	-7.558	-4.840	2.858	-6.086	-3.229
P5 Natuur, klimaat en mobiliteit	10.723	-19.995	-9.272	10.703	-19.047	-8.344	11.411	-18.958	-7.547
Totaal programma's	26.022	-74.509	-48.488	29.118	-80.842	-51.723	28.871	-76.078	-47.207
Algemene dekkingsmiddelen	61.960	-548	61.412	65.438	-548	64.890	66.117	-572	65.545
Overhead	3.811	-18.161	-14.351	4.182	-20.199	-16.018	4.213	-20.633	-16.420
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	-27	-27	0	-27	-27	0	0	0
Saldo van baten en lasten (1)	91.793	-93.246	-1.453	98.738	-101.616	-2.878	99.201	-97.283	1.918

Reserves									
P2 Mens en maatschappij	0	0	0	108	-500	-392	102	-500	-398
P3 Bestuur en middelen	320	0	320	939	0	939	881	0	881
P4 Fysieke leefomgeving	920	0	920	2.426	-370	2.056	1.672	-370	1.303
P5 Natuur, klimaat en mobiliteit	222	0	222	1.950	-1.675	274	1.885	-1.675	210
Mutaties reserves	1.462	0	1.462	5.422	-2.545	2.878	4.540	-2.545	1.995

Gerealiseerde resultaat (2)	93.255	-93.246	9	104.161	-104.161	0	103.741	-99.828	3.913
------------------------------------	--------	---------	----------	---------	----------	----------	---------	---------	--------------

1) Saldo van baten en lasten vóór mutaties in de reserves.

2) Gerealiseerd resultaat na mutaties in de reserves, vóór resultaatbestemming.

Incidentele baten en lasten

Incidentele lasten				Incidentele baten			
Omschrijving	Begroting 2025 (primaair)	Begroting 2025 (actueel)	Realisatie 2025	Omschrijving	Begroting 2025 (primaair)	Begroting 2025 (actueel)	Realisatie 2025
<u>2. Mens en Maatschappij</u>				<u>2. Mens en Maatschappij</u>			
Toevoeging aan BR Uitvoering sociaal - Hervormingsagenda Jeugd domein	0	500	500	Bonus Spreidingswet AZC	0	1.346	1.346
Overig	0	73	67	Project nieuwe regionale inkoop via SbjH	0	64	64
				Onttrekking BR Grote Projecten - Overig	0	15	15
				Onttrekking Algemene reserve - Overig	0	29	23
<u>3. Bestuur en Middelen</u>				<u>3. Bestuur en Middelen</u>			
Back office applicatie Wmo en Jeugdwet	120	100	100	Onttrekking Algemene reserve - Back office applicatie Wmo en Jeugdwet	120	100	100
Ontvlechting sociaal domein Voorschoten	200	500	500	Onttrekking BR Uitvoering sociaal domein - Ontvlechting sociaal domein Voorschoten	200	200	200
				Onttrekking Algemene reserve - Ontvlechting sociaal domein Voorschoten	0	300	300
Implementatie nieuw financieel systeem	0	120	70	Onttrekking Algemene reserve - Implementatie nieuw financieel systeem	0	120	70
Toevoeging Algemene reserve - Verkoop koffiehuisje	0	110	110	Verkoop koffiehuisje	0	110	110
Overig	0	35	27	Onttrekking Algemene reserve - Invoeren kostprijsdekkende huur	0	87	87
				Onttrekking BR Grote Projecten - Verduurzaming Vastgoed	0	50	50
				Onttrekking BR Grote Projecten - Overig	0	35	27
				Onttrekking Algemene Reserve - Overig	0	47	47

Incidentele lasten				Incidentele baten			
Omschrijving	Begroting 2025 (primaair)	Begroting 2025 (actueel)	Realisatie 2025	Omschrijving	Begroting 2025 (primaair)	Begroting 2025 (actueel)	Realisatie 2025
4. Fysieke leefomgeving				4. Fysieke leefomgeving			
Ontwikkeling omgevingsplan	180	180	63	Onttrekking BR Egalisatie omgevingsreserve - Ontwikkeling omgevingsplan	180	180	63
Sanering gemeentewerf	500	0	0	Onttrekking Algemene reserve - Kosten sanering gemeentewerf	500	0	0
RO-procedure nieuwbouw SKOW incl. participatietraject	200	0	0	Onttrekking BR Grote Projecten - RO-procedure nieuwbouw SKOW incl. participatietraject	200	0	0
Opstellen soortenmanagementplan (SMP)	0	52	52	Onttrekking BR Volkshuisvesting en duurzaamheid - Opstellen soortenmanagementplan (SMP)	0	52	52
Ontwikkeling Gemeentewerf (plankosten)	0	52	52	Onttrekking BR Grote Projecten - Ontwikkeling Gemeentewerf (plankosten)	0	52	52
In beheer nemen omgevingswet	0	84	84	Onttrekking BR Egalisatiereserve omgevingswet - In beheer nemen omgevingswet	0	84	84
Toevoeging BR Egalisatiereserve omgevingswet - Aframing leges omgevingsvergunningen	0	260	260	Onttrekking Algemene reserve - Aframing leges omgevingsvergunningen	0	260	260
Ontwikkeling Gemeentewerf	0	105	51	Onttrekking BR Grote Projecten - Ontwikkeling Gemeentewerf	0	105	51
Modernisering Duindigt	0	723	362	Onttrekking BR Grote Projecten - Modernisering Duindigt	0	723	362
Overig	40	174	102	Onttrekking BR Egalisatie omgevingsvergunningen - Inhuur casemanagers en bouwinspecteurs en juridische advisering	0	145	145
				Onttrekking BR Grote Projecten - Ontwikkeling Multifunctioneel centrum (MFC) Het Kerkehout	0	267	118

Incidentele lasten				Incidentele baten			
Omschrijving	Begroting 2025 (primair)	Begroting 2025 (actueel)	Realisatie 2025	Omschrijving	Begroting 2025 (primair)	Begroting 2025 (actueel)	Realisatie 2025
				Onttrekking BR Egalisatiereserve omgevingswet - Lagere leges omgevingsvergunningen	0	310	276
				Onttrekking BR Grote Projecten - Overig	40	90	71
				Onttrekking Algemene reserve - Ontwikkeling woonwagenstandplaatsen	0	112	106
				Onttrekking BR Egalisatie Omgevingsvergunning - overig	0	45	31
				Realisatie subsidie woningen	0	0	707
				5. Natuur, Klimaat en Mobiliteit			
				5. Natuur, Klimaat en Mobiliteit			
Groenvoorziening Amerikaanse Ambassade	200	372	330	Onttrekking BR Groencomp. Amerikaanse Ambassade - Groenvoorziening Amerikaanse Ambassade	200	372	330
Toevoeging BR Onderhoud Ommedijk van Algemene reserve	0	1.520	1.520	Onttrekking Algemene reserves naar BR Onderhoud Ommedijk	0	1.520	1.520
Toevoeging BR Onderhoud Ommedijk - Bijdrage Provincie Zuid-Holland overname N441	0	155	155	Bijdrage Provincie Zuid-Holland overname N441	0	155	155
Eeuwfeest De Paauw	0	52	49	Onttrekking BR Volkshuisvesting en Duurzaamheid - Overig	22	22	0
Overig	22	81	58	Onttrekking Algemene Reserve - Overig	0	36	36
Saldo incidenteel	1.462	5.248	4.512	Totaal	1.462	7.033	6.858
Saldo incidentele baten en lasten (positief)			2.346				

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Er zijn geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Overzicht baten en lasten per taakveld

Programma: P1 Veiligheid en handhaving	Begroting 2025 (primair)			Begroting 2025 (actueel)			Realisatie 2025		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Saldo van baten en lasten per taakveld									
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	-2.834.982	-2.834.982	0	-2.872.519	-2.872.519	12.853	-2.807.291	-2.794.438
1.2 Openbare orde en veiligheid	105.457	-1.766.827	-1.661.370	105.457	-1.952.097	-1.846.640	95.001	-1.934.328	-1.839.327
Saldo van baten en lasten programma	105.457	-4.601.809	-4.496.352	105.457	-4.824.616	-4.719.159	107.854	-4.741.619	-4.633.765
Programma: P2 Mens en maatschappij	Begroting 2025 (primair)			Begroting 2025 (actueel)			Realisatie 2025		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	-163.189	-163.189	12.236	-167.640	-155.404	21.727	-152.698	-130.971
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	525.291	-2.004.785	-1.479.494	1.109.241	-2.561.963	-1.452.722	543.502	-1.985.340	-1.441.838
5.1 Sportbeleid en activering	241.564	-685.108	-443.544	168.913	-696.856	-527.943	152.654	-684.078	-531.424
5.2 Sportaccommodaties	533.219	-1.871.899	-1.338.680	597.863	-1.935.478	-1.337.615	546.404	-1.857.987	-1.311.583
5.3 Cultuurpresent.,-prod.en-participa	39.347	-538.870	-499.523	68.647	-575.176	-506.529	66.814	-533.699	-466.885
5.6 Media	137.817	-814.016	-676.199	162.492	-875.011	-712.519	159.000	-884.728	-725.727
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.457.375	-6.505.572	-3.048.197	3.840.430	-5.912.728	-2.072.298	3.374.968	-4.902.809	-1.527.841
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorz. WMO	44.940	-871.372	-826.432	272.940	-964.157	-691.217	272.430	-873.849	-601.419
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorz. Jeugd	0	-992.891	-992.891	95.735	-1.194.892	-1.099.157	86.072	-1.108.963	-1.022.891
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorz. Integraal	120.000	-1.071.125	-951.125	158.000	-1.107.859	-949.859	231.439	-1.050.104	-818.665
6.3 Inkomensregelingen	6.553.470	-9.190.717	-2.637.247	7.336.140	-10.113.600	-2.777.460	7.632.839	-10.129.477	-2.496.638
6.4 WSW en beschut werk	0	-1.053.318	-1.053.318	0	-1.065.046	-1.065.046	0	-1.161.198	-1.161.198
6.5 Arbeidsparticipatie	0	-981.932	-981.932	0	-964.059	-964.059	0	-864.928	-864.928
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	12.000	-928.445	-916.445	12.000	-1.060.726	-1.048.726	16.820	-1.120.767	-1.103.947
6.711 Hulp bij het huishouden (WMO)	150.000	-2.137.107	-1.987.107	164.000	-2.330.239	-2.166.239	169.539	-2.329.329	-2.159.791
6.712 Begeleiding (WMO)	0	-626.886	-626.886	31.000	-701.618	-670.618	33.360	-729.426	-696.066
6.713 Dagbesteding (WMO)	0	-233.500	-233.500	0	-251.987	-251.987	0	-288.195	-288.195
6.751 Jeugdhulp ambulante lokaal	0	-636.693	-636.693	0	-701.401	-701.401	0	-783.162	-783.162
6.752 Jeugdhulp ambulante regionaal	0	-3.823.612	-3.823.612	0	-4.111.863	-4.111.863	0	-4.393.816	-4.393.816
6.753 Jeugdhulp ambulante landelijk	0	0	0	0	0	0	0	34.976	34.976
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	-101.000	-101.000	0	-103.333	-103.333	0	-70.840	-70.840
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	-1.260.500	-1.260.500	0	-1.289.618	-1.289.618	0	-959.171	-959.171
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	-127.000	-127.000	0	-129.934	-129.934	0	-32.952	-32.952
6.791 PGB Wmo	0	-179.482	-179.482	0	-221.699	-221.699	0	-209.916	-209.916
6.792 PGB Jeugd	0	-179.550	-179.550	0	-164.898	-164.898	0	-186.433	-186.433
6.821 Jeugdbescherming	0	-225.000	-225.000	0	-230.198	-230.198	0	-313.305	-313.305
6.822 Jeugdreclassering	0	-100.000	-100.000	0	-102.310	-102.310	0	-119.436	-119.436
6.91 Coördinatie en beleid WMO	0	-654.160	-654.160	0	-660.030	-660.030	0	-658.902	-658.902
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	0	-682.498	-682.498	0	-767.946	-767.946	0	-727.275	-727.275
7.1 Volksgezondheid	284.000	-1.750.710	-1.466.710	298.689	-1.786.160	-1.487.471	222.583	-1.689.554	-1.466.971
Saldo van baten en lasten programma	12.099.023	-40.390.937	28.291.914	14.328.326	-42.748.425	28.420.099	13.530.152	-40.767.359	27.237.207

Programma: P3 Bestuur en middelen	Begroting 2025 (primair)			Begroting 2025 (actueel)			Realisatie 2025		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	2.781	-2.057.736	-2.054.955	2.781	-2.172.950	-2.170.169	0	-2.432.650	-2.432.650
0.2 Burgerzaken	630.298	-1.496.712	-866.414	727.998	-1.583.712	-855.714	872.143	-1.642.769	-770.626
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	95.244	-765.267	-670.023	84.910	-1.018.444	-933.534	92.584	-1.180.980	-1.088.396
0.4 Overhead	3.810.769	-18.161.351	14.350.582	4.181.952	-20.199.482	16.017.530	4.213.157	-20.632.896	16.419.740
0.5 Treasury	922.505	-14.853	907.652	973.755	-14.853	958.902	1.009.552	-10.541	999.011
0.61 OZB Woningen	9.887.110	-355.708	9.531.402	10.170.110	-355.708	9.814.402	10.185.356	-381.965	9.803.391
0.62 OZB Niet-Woningen	3.658.861	-66.888	3.591.973	3.925.861	-66.888	3.858.973	3.980.652	-66.888	3.913.764
0.64 Belastingen overig	452.972	-110.907	342.065	452.972	-110.907	342.065	415.158	-110.343	304.815
0.7 Alg uitk. & ov. uitk. gemeentefonds	44.772.568	0	44.772.568	47.649.226	0	47.649.226	48.281.852	0	48.281.852
0.8 Overige baten en lasten	0	-173.916	-173.916	0	-27.035	-27.035	0	-268.990	-268.990
0.11 Resultaat rekening baten en lasten	0	0	0	447.417	-1.887.621	-1.440.204	0	0	0
Saldo van baten en lasten programma	64.233.108	-23.203.338	41.029.770	68.616.982	-27.437.600	41.179.382	69.050.453	-26.728.023	42.322.430
Programma: P4 Fysieke leefomgeving	Begroting 2025 (primair)			Begroting 2025 (actueel)			Realisatie 2025		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
4.2 Onderwijshuisvesting	0	-1.411.640	-1.411.640	0	-1.460.881	-1.460.881	0	-1.472.605	-1.472.605
5.5 Cultureel erfgoed	4.550	-538.837	-534.287	211.150	-636.615	-425.465	217.812	-622.080	-404.268
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	56.781	-217.891	-161.110	56.781	-265.271	-208.490	83.644	-265.546	-181.903
8.1 Ruimte en leefomgeving	220.000	-1.678.964	-1.458.964	424.657	-2.602.972	-2.178.315	326.678	-1.825.293	-1.498.615
8.2 Grondexploitatie (niet bedr.terrein)	0	-81.235	-81.235	0	0	0	0	0	0
8.3 Wonen en bouwen	2.084.547	-1.126.344	958.203	2.025.663	-2.592.499	-566.836	2.229.660	-1.900.792	328.869
Saldo van baten en lasten programma	2.365.878	-5.054.911	-2.689.033	2.718.251	-7.558.238	-4.839.987	2.857.794	-6.086.316	-3.228.522
Programma: P5 Natuur, klimaat en mobiliteit	Begroting 2025 (primair)			Begroting 2025 (actueel)			Realisatie 2025		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
2.1 Verkeer en vervoer	239.227	-4.858.309	-4.619.082	581.227	-4.476.435	-3.895.208	599.206	-4.380.457	-3.781.251
2.2 Parkeren	142.687	-392.476	-249.789	146.187	-401.476	-255.289	142.852	-525.852	-383.000
2.3 Recreatieve havens	27.269	-4.363	22.906	27.269	-4.363	22.906	21.709	-11	21.699
2.5 Openbaar vervoer	0	-12.185	-12.185	0	-12.185	-12.185	0	-12.185	-12.185
3.1 Economische ontwikkeling	0	-415.509	-415.509	0	-466.352	-466.352	0	-454.125	-454.125
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	108.446	-139.732	-31.286	108.446	-151.732	-43.286	106.187	-161.693	-55.506
3.4 Economische promotie	2.266.175	-137.677	2.128.498	2.266.175	-217.617	2.048.558	2.246.614	-182.975	2.063.639
5.7 Openbaar groen, (openlucht)recreatie	202.857	-4.820.941	-4.618.084	202.857	-4.655.700	-4.452.843	324.717	-4.446.351	-4.121.634
7.2 Riolering	3.023.227	-2.202.155	821.072	3.023.227	-2.106.072	917.155	3.003.181	-2.077.735	925.446
7.3 Afval	6.459.476	-5.100.430	1.359.046	6.513.476	-5.098.797	1.414.679	6.623.383	-5.022.207	1.601.176
7.4 Milieubeheer	520.000	-1.911.060	-1.391.060	100.598	-1.456.429	-1.355.831	587.069	-1.696.140	-1.109.071
Saldo van baten en lasten programma	12.989.364	-19.994.837	-7.005.473	12.969.462	-19.047.158	-6.077.696	13.654.919	-18.959.729	-5.304.811
Totaal saldo van baten en lasten programma's (1)	91.792.830	-93.245.832	-1.453.002	98.738.478	-101.616.037	-2.877.559	99.201.171	-97.283.045	1.918.126
Reserves	Onttrekking	Toevoeging	Mutaties	Onttrekking	Toevoeging	Mutaties	Onttrekking	Toevoeging	Mutaties
P2 Mens en maatschappij	0	0	0	108.028	-500.000	-391.972	101.614	-500.000	-398.386
P3 Bestuur en middelen	320.000	0	320.000	939.286	0	939.286	880.959	0	880.959
P4 Fysieke leefomgeving	920.000	0	920.000	2.425.514	-369.719	2.055.795	1.672.339	-369.719	1.302.620
P5 Natuur, klimaat en mobiliteit	221.900	0	221.900	1.949.572	-1.675.122	274.450	1.884.987	-1.675.122	209.865
Totaal reserves	1.461.900	0	1.461.900	5.422.400	-2.544.841	2.877.559	4.539.899	-2.544.841	1.995.058
Resultaat	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Gerealiseerde resultaat (2)	93.254.730	-93.245.832	8.898	104.160.878	-104.160.878	0	103.741.070	-99.827.886	3.913.184

Specifiek uitkeringen: Single information, Single audit

Verrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Nombedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Nombedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle D2 Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	
			9	21	Ja	Ja	Nee	
			Reeks 1	Reeks 1				
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)				
			Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/06	Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07				
			Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
			Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/08	Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/09	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12	Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13
			€58.982	€ 239.865				€17.740
Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2			
Nombedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)			
Keuze nombedragen Aard controle R Indicator: B2/14	Keuze nombedragen Aard controle R Indicator: B2/15	Keuze nombedragen Aard controle R Indicator: B2/16	Keuze nombedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Keuze nombedragen Aard controle R Indicator: B2/18	Keuze nombedragen Aard controle R Indicator: B2/19			
€6.834	€23.620	€33.057	€75.077	€17.109	€41.551			
Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal				
Nombedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling				
Keuze nombedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Keuze nombedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Keuze nombedragen Aard controle R Indicator: B2/22	Keuze nombedragen Aard controle R Indicator: B2/23	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24				
€50.829	€148.221	€348	€ 1.280	€ 167.659				

BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen <i>Aard controle R Indicator: C62/01</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02</i>				
			€ 4.473	Nee				

BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: C92/01</i>	Bedrag doorgeschoven naar t+1 <i>Aard controle R Indicator: C92/02</i>	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03</i>	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04</i>	Aantal gebruikte leermiddelen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05</i>	
			€ 24.675	€ 0	1	502	32	

OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 150, eerste lid WPO) <i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) <i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) <i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	Correctie besteding (jaar T-1) <i>Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05</i> <i>Aard controle R Indicator: D8/04</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D8/05</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: D8/06</i>
			€ 218.821	€ 131.297	€ 0	€ 19.998	€ 525.803	€ 608.718
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07</i>	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag <i>Aard controle R Indicator: D8/08</i>	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09</i>	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag <i>Aard controle R Indicator: D8/10</i>		
			1					

OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld <i>Aard controle R Indicator: D14/01</i>	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen <i>Aard controle R Indicator: D14/02</i>	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs <i>Aard controle R Indicator: D14/03</i>		
			€ 36.687	€ 0	€ 0		
			Correctie besteding (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D14/05</i>	Opgebouwde reserve (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: D14/06</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07</i>	

	€ 0	€ 38.115	€ 1.428	Ja
	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs <i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10</i>	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs <i>Aard controle R Indicator: D14/11</i>
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	€ 6.085.452	€ 194.240	€ 188.885	€ 2	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>
			€ 224.522	€ 55.213	€ 0	€ 327.060	€ 0	€ 0
		Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>		Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>				
			€ 0	Ja				

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G3/01	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/02	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/03	Besteding (jaar T) Bob Gemeente Aard controle R Indicator: G3/04	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/05	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 0	€ 3.008	€ 1.783	€ 0	€ 0	€ 0
		BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/07	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/08	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/09	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/10	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11		
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator: G4/02	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G4/03	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator: G4/04	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/05	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/06
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 2.350	€ 47.368	€ 2.143
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.071	€ 7.153	€ 647
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 1.750	€ 3.714	€ 144
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 888	€ 398
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 4.782	€ 0	€ 0
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 7.811	€ 58.104	€ 3.332
		Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/08	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/09			
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	0	Ja		
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	0	Ja		
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	0	Ja		
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	0	Ja		
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	0	Ja		
		6 Totaal	0	0	0	N.v.t.		
		Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		

			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)						
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)						
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)						
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
	Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gemeente	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gemeente	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gemeente
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19	
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)						
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)						
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)						
6	Totaal	0	0	0	0		

SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03	
			€ 347.810	€ 0	Ja	

SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03	
			€ 0	€ 0	Ja	

SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2025 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T)	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk)	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T)	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05
			€ 4.320	€ 0	€ 0	€ 0	Ja

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerings sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende uitkering			
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02			
			€ 283.460	€ 108.473			
			Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden	Toelichting	
			Aard controle R Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/06	
			€ 108.473	€ 0	€ 0		

VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Totaalbedrag (jaar T) toegekend	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026)	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle R Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle R Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06
			€ 360.174	€ 36.017	€ 320.837	€ 931.630	Ja	
			Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08				
			Ja	Nee				

VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel een code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01	Aard controle R Indicator: H35B/02
			1 gemeente Zoetermeer	€ 579.699
			2	

VRO	J17	Realisatiestimulans	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Geprognostiseerde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.			
			<i>Aard controle D1 Indicator: J17/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J17/02</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: J17/03</i>			
			101	0	0			
			Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw).	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw).	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling.	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J17/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: J17/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: J17/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: J17/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: J17/08</i>	
			1					
			2					

VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoide kosten
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: J55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: J55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06</i>
			382	€ 40.208	€ 276.275	137	€ 0	€ 63.085
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: J55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09</i>			
			519	0	55.219			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energiegebruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15</i>
			1.162	1.450	0	26	768	0

VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven € 477.000	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle D1 Indicator: J94/04	Aard controle R Indicator: J94/05	Aard controle R Indicator: J94/06
			1 LAI23-03619256	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
			2 LAI24-3775778	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
			3 LAI25-03848863	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuimige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09			
			1	€ 0	€ 0	Nee		
			2	€ 0	€ 0	Nee		
			3	€ 0	€ 0	Nee		

VRO	J97	Regeling huisvesting grote gezinnen vergunninghouders 2023	Beschikingsnummer	Besteding per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding per project (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Project is volgens aanvraag, artikel 2, lid 1 uitgevoerd (Ja/Nee) Indicator 05 verplicht als hier 'Nee' wordt ingevuld	Eventuele toelichting op niet volgens aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij indicator 04 'Nee' is ingevuld	Plaatsingsnummer van het grote gezin dat in het object is gehuisvest
			Aard controle n.v.t. Indicator: J97/01	Aard controle R Indicator: J97/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J97/03	Aard controle D1 Indicator: J97/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J97/05	Aard controle D2 Indicator: J97/06
			1 HGGV25-03796906	€ 14.048	€ 14.048	Ja	Niet van toepassing	PLE 200580450 (Dijkgraafstraat 21)
			Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: J97/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J97/08				
			1 HGGV25-03796906	Ja				

VRO	J117B	Regeling specifieke uitkering versnelling natuurinclusief isoleren	Hieronder per regel een provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T)	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/01	Aard controle R Indicator: J117B/02	Aard controle R Indicator: J117B/03			
		SiSa tussen medeoverheden	PZH-2024/00629-036	€ 190.113	€ 190.113			
			Kopie provinciecode	Status SMP (nog niet gestart/in ontwikkeling/afgerond)	Gebruik van pre-SMP (Ja/Nee)	Verwachte opleverdatum SMP(dd/mm/jj)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/04	Aard controle D2 Indicator: J117B/05	Aard controle D2 Indicator: J117B/06	Aard controle D2 Indicator: J117B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/08	
			PZH-2024/00629-036	afgerond	Nee	31-10-2025	Ja	

KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
			€ 327.078	€ 106.738	€ 152.253	€ 1.485.226	€ 0	€ 0
Eindverantwoording (Ja/Nee)								
Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07								
Nee								

AenM	M10	Compensatie asielopvang Gemeente Wassenaar	Besteding (jaar T)	
			Aard controle R Indicator: M10/01	
			€ 1.346.498	

AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
			Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
			€ 1.076.020	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 210.790
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd	
			Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Aard controle D2 Indicator: M16/10	Aard controle D2 Indicator: M16/11	
			€ 0	€ 11.808	€ 25.014	mrt-25	okt-25	
			Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)				
			Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09					
			Aard controle n.v.t. Indicator: M16/12	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/13				
			€ 1.273.604	€ 6.636.321				

AenM	M30	Specifieke uitkering wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen Gemeenten	SPUK I: Aantal gerealiseerde plekken van duurzame aard boven indicatieve opgave in het jaar T	SPUK I: Eindverantwoording (Ja/Nee)	SPUK II: Aantal gerealiseerde plekken van bijzondere aard (AMV) in het jaar T	SPUK II: Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: M30/01	Aard controle n.v.t. Indicator: M30/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M30/03	Aard controle n.v.t. Indicator: M30/04
			772	Nee	44	Nee

Wet normering topinkomens

WNT-verantwoording 2025 gemeente Wassenaar

De WNT is van toepassing op gemeente Wassenaar. Het voor gemeente Wassenaar toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000. (Algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	De heer J. Kleinhesselink	Mevrouw K.D. Handstede	De heer A.P.A. Oostermeijer
Functiegegevens	Raadsgriffier	Gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01.01 t/m 31.12	01.01 t/m 30.09	13.02 t/m 31.12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 116.638	€ 103.595	€ 127.592
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.548	€ 23.077	€ 17.624
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 135.186</i>	<i>€ 126.672</i>	<i>€ 145.217</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 246.000	€ 183.995	€ 217.019
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 135.186	€ 126.672	€ 145.217
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2024		
	De heer J. Kleinhesselink	Mevrouw K.D. Handstede
Functiegegevens	Raadsgriffier	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01.01 t/m 31.12	01.01 t/m 31.12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,847
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 113.310	€ 109.840
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.843	€ 18.083
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 132.153</i>	<i>€ 127.923</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000	€ 197.403
Bezoldiging	€ 132.153	€ 127.923

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2025	
bedragen x € 1	Mevrouw K.D. Handstede
Functiegegevens	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Gemeentesecretaris
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0]
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2025
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	€ 75.000
Individueel toepasselijk maximum	€ 75.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	€ 75.000
Waarvan betaald in 2025	€ 75.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

Deze baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 14 oktober 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

De verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.996.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 1.884.000 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 1.996.000.

Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 1.120.000 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

De geconstateerde rechtmatigheidsafwijkingen betreffen:

* € 1.000

Begrotingscriterium		Bedrag
1A.	Overschrijding lasten op de programma's (programmaniveau)	€ 1.178
1B.	Overschrijding van investeringsbudgetten (kredieten)	€ -
2.	Ongeautoriseerde reservemutaties	€ -
3.	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld (niet tijdig i.o.m. intern vastgestelde spelregels in de financiële verordening Wassenaar 2025).	€ 551
4.	Totaal begrotingsonrechtmatigheden	€ 1.729
5.	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid van de Raad en past binnen de vooraf vastgestelde afspraken met de Raad zoals opgenomen in de financiële verordening Wassenaar 2025 en daarmee vooraf als "acceptabel" is geïud. Deze begrotingsafwijkingen zijn meer uitgebreid toegelicht bij de toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening en bij de programma's en investeringen.	€ 1.120
6.	Totaal saldo aan niet acceptabele begrotingsonrechtmatigheden	€ 609

* € 1.000

Voorwaardencriterium		Bedrag
	Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	€ 133
	Meervoudige inkopen	€ 9
7.	Totaal saldo Voorwaardencriterium	€ 142

* € 1.000

Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O) -criterium		
	PGB-Fraude	€ 11
8.	Totaal saldo M&O -criterium	€ 11
9.	Totaal onrechtmatigheden (4+7+8)	€ 1.881
10.	Waarvan acceptabel (5)	€ 1.120
11.	Waarvan niet acceptabel (9-10)	€ 761

Toelichting

Begrotingscriterium

In het jaar 2025 is er in totaal een bedrag van € 1.729.000 als begrotingsonrechtmatig aangemerkt. Van dit bedrag wordt echter € 1.120.000 als 'acceptabel' beschouwd, conform de vooraf afgesproken richtlijnen met de Raad, zoals vastgelegd in de Financiële verordening gemeente Wassenaar 2025 (artikel 29 lid 4 en 5).

Voorwaardencriterium

Op basis van het voorwaardencriterium is een bedrag van € 142.000 als financieel onrechtmatig aangemerkt.

Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O) criterium

Onder het Misbruik en Oneigenlijk gebruik criterium is een geconstateerde onrechtmatigheid van € 11.000 vastgesteld. Dit betreft PGB-fraude.

Totaaloverzicht en acceptatie

Het totaal aan geconstateerde onrechtmatigheden komt daarmee uit op € 1.881.000.

Na aftrek van begrotingsonrechtmatigheden die, op basis van vooraf gemaakte afspraken met de Raad en opgenomen in de Financiële verordening Wassenaar 2025 (artikel 29 lid 4 en 5), als "acceptabel" zijn aangeduid, blijft er een saldo van 'niet-acceptabele' begrotingsonrechtmatigheden van € 761.000 over.

Individuele rechtmatigheidsfouten en toelichting

De individuele rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden die boven de door de Raad vastgestelde rapportagegrens van € 50.000 uitkomen, worden nader toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering van het jaarverslag 2025. Het College heeft daarbij omschreven welke acties worden ondernomen om de genoemde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Bijlagen / overige gegevens

Bijlage 1: Bestuursovereenkomst: Structuur Staat van de Gemeente

Omschrijving toezichtsgebieden		Toelichting
<p>Financiën</p> <p>De begroting 2026 voldoet aan de kaders om in aanmerking te komen voor regulier financieel toezicht. Het oordeel is geel omdat het meerjarenperspectief 2028-2030 sluit met een negatief structureel saldo. Dit betekent dat voor een deel van de structurele lasten in die jaren nog structurele dekking moet worden gevonden.</p>	Geel	<p>Voor dit onderdeel geldt repressief financieel toezicht voor het begrotingsjaar 2026. Voor 2028 geldt, zoals voor alle gemeenten in Nederland, dat de algemene uitkering significant lager uitvalt. Het Rijk is met de VNG in gesprek voor mogelijke oplossingsrichtingen. Wij volgen de ontwikkelingen nauwgezet. Daarnaast is ons uitgangspunt dat iedere begroting in ieder geval in het begrotingsjaar structureel sluitend is. Daarmee blijft repressief financieel toezicht gehandhaafd.</p>
<p>Huisvesting vergunninghouders</p> <p>De gemeente heeft op 1 januari 2026 een achterstand van 21 te huisvesten vergunninghouders en is daarom op trede 4 van de IBT ladder geplaatst: vooraankondiging juridische indeplaatsstelling.</p>	Rood	<p>Wassenaar levert voor 1 juni 2026 een document aan waarin wordt uitgelegd hoe we de achterstand huisvesting vergunninghouders op willen lossen. Deze aanleverdatum is door de provincie schriftelijk bevestigd. Daarnaast liggen wij op koers om de reguliere plaatsingsopgave voor de eerste halfjaar van 2026 in te vullen.</p> <p>Tot op heden is indeplaatsstelling nog niet geëffectueerd. Ook niet bij gemeenten in trede 5. Wij verwachten dan ook niet dat de toezichthouder bij gemeente Wassenaar zal overgaan tot indeplaatsstelling. Zeker niet op korte termijn.</p>
<p>Informatie- en archiefbeheer</p> <p>Het inspectieverslag over het beheer van de niet-overgebrachte archieven en het jaarverslag over het beheer van het oud-archief over het jaar 2023 zijn op 3 december 2024 door het college van B&W behandeld en vastgesteld. Daarbij heeft het college alle in het inspectieverslag vermelde aanbevelingen overgenomen en opgenomen in projecten binnen het vastgestelde jaarplan Informatie & Datamanagement 2024 - 2025.</p>	Geel	<p>Een aantal aanbevelingen zijn in uitvoering genomen en sommige ook afgerond. Bezettingsproblemen in 2024 en 2025 door langdurige uitval en ziekte van personeel zorgde de afgelopen twee jaar voor capaciteitsproblemen bij informatie en archiefbeheer (DIV). Hierdoor zijn op dit moment nog niet alle vastgestelde verbeteropgaven n.a.v. het inspectieverslag gerealiseerd. In de laatste audit over 2024-2025 staat bij de aanbevelingen dat deze in 2026 (zoveel mogelijk) gerealiseerd zouden moeten worden.</p>

<p>Monumentenzorg en archeologie</p> <p>Het oordeel voor 2024 is gebaseerd op de nieuwe indicatoren zoals vermeld in het Uitvoeringsprogramma IBT 2024. De gemeente scoort geel omdat de beschikbare formatie voor zowel archeologie als monumenten niet lijkt te voldoen. Daarnaast waren er ook diverse variabelen niet ingevuld, w.o. de prioriteit t.a.v. toezicht en handhaving en de positie van erfgoed in het omgevingsbeleid. Hierover hebben wij op medio 2025 een gesprek gevoerd met de gemeente. De formatie is nog steeds niet op orde. Zorgen over toezicht en handhaving zijn nog niet weggenomen.</p>	<p>Geel</p>	<p>Per 1 januari 2026 is de formatie voor erfgoed 1,54 fte en voor archeologie 0,44 fte, waarbij aanvullend voor archeologie gebruik gemaakt wordt van externe inhuur op oproepbasis. Door capaciteits- en prioriteringskeuzes wordt toezicht en handhaving binnen het kader van de vastgestelde Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2025-2028 informatie en risico gestuurd uitgevoerd. Alle meldingen, waaronder die op het terrein van monumentenzorg en archeologie, worden opgepakt en beoordeeld aan de hand van het risico afwegingsmodel, waarbij fysieke veiligheid, volksgezondheid, kwaliteit van de leefomgeving en bestuurlijk imago als criteria centraal staan. De inzet van toezicht is daarbij primair signaal gestuurd; structureel proactief toezicht vindt niet plaats.</p>
<p>De gemeente Wassenaar staat in 2025 niet op de IBT-ladder (trede 0; groen). De gemeente voldoet aan de minimale procescriteria en termijnindicatoren. De verplichte beleidsdocumenten voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) zijn tijdig vastgesteld en gedeeld met de gemeenteraad. Hiermee is de basis van de VTH-beleidscyclus aanwezig: deze documenten kunnen ondersteunen bij de planmatige en doelmatige uitvoering van VTH-taken en het beoordelen van de voortgang en resultaten.</p>	<p>Groen</p>	<p>De gemeente voldoet. Achtergrond en VTH-documenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voor de VTH-thuistaken, die de gemeente zelf uitvoert, vormt het Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2025-2028 het strategisch kader. Jaarlijkse activiteiten en prioriteiten zijn uitgewerkt in het Integraal Jaarverslag 2024 en het Uitvoeringsprogramma 2025, waarin ook de uitvoering van 2024 en de bijdrage aan de beleidsdoelen zijn geëvalueerd voor het bijsturen van beleid en uitvoering. - Voor de VTH-basistaken, uitgevoerd door Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) namens Wassenaar, vormde tot 2025 onder andere de Probleemanalyse en prioriteiten milieutoezicht 2021-2024 het kader. Inmiddels is er een nieuwe prioritering voor 2026-2029. De gemeenteraad is voor de basistaken voornamelijk financieel betrokken via begrotingen en jaarstukken.
<p>Ruimtelijke Ordening</p> <p>Het tijdelijk deel Omgevingsplan voldoet aan de Zuid-Hollandse omgevingsverordening.</p>	<p>Groen</p>	<p>De gemeente voldoet; er is geen toelichting nodig.</p>

Bijlage 2: Overzicht over te hevelen en af te sluiten kredieten

Tabel A: Af te sluiten investeringskredieten

In 2025 worden negentien investeringskredieten afgesloten en afgeschreven. Voor deze investeringen is in totaal € 4.498.866 beschikbaar gesteld. De werkelijke uitgaven bedragen € 3.332.181, waardoor per saldo € 1.166.685 minder is uitgegeven dan begroot.

Door het afsluiten van deze kredieten kan vanaf 2026 worden gestart met het afschrijven van de gerealiseerde investeringen dan wel valt investeringsruimte vrij. De kapitaallasten worden jaarlijks geactualiseerd op basis van de gerealiseerde investeringen en de geactualiseerde investeringsplanning.

Tabel B: Door te schuiven investeringskredieten 2019 t/m 2023

Investeringsprojecten die niet binnen de beoogde termijn van twee jaar zijn afgerond maar wel voortgang tonen, worden via de jaarrekening aan de gemeenteraad voorgelegd met het verzoek het (restant)krediet beschikbaar te houden. Dit is alleen mogelijk wanneer op deze projecten al (meerjarige) verplichtingen zijn aangegaan.

In de Nota waardering en afschrijving vaste activa 2024 is onder punt 2.2 het volgende kader vastgelegd: "Om te voorkomen dat er met het beschikbaar stellen van investeringskredieten langdurig geld vastligt dat niet wordt besteed, blijven investeringskredieten maximaal twee jaar beschikbaar. Als de kredieten langer beschikbaar moeten zijn dan twee jaar ontvangt de raad hiervoor een nieuw kredietvoorstel."

Voor vijftien investeringskredieten waarvan de maximale beschikbaarheid van het krediet de standaardtermijn van twee jaar overschrijdt, wordt voorgesteld deze kredieten open te houden. Voor deze projecten is in totaal € 18.276.469 beschikbaar gesteld, waarvan € 2.259.285 is besteed. Het restant van € 16.017.184 wordt doorgeschoven naar 2026 om de lopende investeringen voort te zetten of af te ronden.

Tabel C: Regulier door te schuiven investeringskredieten uit 2024 en 2025

Voor tweeëntwintig investeringskredieten die in 2024 en 2025 beschikbaar zijn gesteld, geldt dat deze conform het activabeleid maximaal twee jaar open blijven staan voor uitvoering.

Voor deze projecten is in totaal € 19.784.500 beschikbaar gesteld, waarvan € 6.996.218 tot en met 2025 is besteed. Voor het verder kunnen voortzetten of afronden van deze investeringsprojecten is een restantkrediet van € 12.788.282 benodigd.

Een deel van deze projecten zal naar verwachting niet in 2026 maar pas in latere jaren worden afgerond. Met name bij investeringen in infrastructurele projecten, zoals wegen, kan worden betwijfeld of de beschikbare ambtelijke capaciteit toereikend is om alle projecten binnen de geplande termijn tot uitvoering te brengen.

Tabel A. Af te sluiten investeringskredieten				
NAAM INVESTERINGSKREDIET	BEGROTING	WERKELIJK T/M 2025	RESTAT EXCL. VERPLICHTINGEN	RUIJTE VOOR TOELICHTING
2024 De Pauw aanlichten	86.000	89.516	-3.516	Werkzaamheden zijn in 2025 afgerond. Krediet afsluiten, start afschrijving vanaf 2026.
2025 ICT 2024 rest investering	76.666	69.077	7.589	Werkzaamheden zijn in 2025 afgerond. Krediet afsluiten, start afschrijving vanaf 2026.
2025 Vervang Nido Strooier groot 4 m3 B	51.200	-	51.200	Wordt opnieuw aangevraagd voor 2030.
2025 Vervanging Oupit GT-163-F	84.000	41.731	42.269	Werkzaamheden zijn in 2025 afgerond. Start afschrijving vanaf 2026. Oude voertuig ingevuld.
2022 Inv wegen Storm v's Gravesandweg	50.000	55.325	-5.325	Werkzaamheden zijn in 2025 afgerond. Start afschrijving vanaf 2026.
2023 Asfaltrijbaan Wassenaar se Slag	1.450.000	1.315.041	134.959	Werkzaamheden zijn in 2025 afgerond. Krediet afsluiten, start afschrijving vanaf 2026. In de na jaarsnota was het resterend bedrag nog niet inzichtelijk.
2023 Inv Storm Sgra veza nde- en Schouwweg	200.000	198.993	1.007	Werkzaamheden zijn in 2025 afgerond. Krediet afsluiten, start afschrijving vanaf 2026.
2023 Wegen Hofcampweg	220.000	220.693	-693	Werkzaamheden zijn in 2025 afgerond. Start afschrijving vanaf 2026.
2023 Wegen Oostdorp	440.000	-	440.000	De aanvraag wordt opnieuw ingediend voor 2028. Achteraf kan worden vastgesteld dat dit al in de na jaarsnota zichtbaar had kunnen zijn.
2024 Rolstoeltoegel. WC unit Mansveltlaan	110.000	110.516	-516	Werkzaamheden zijn in 2025 afgerond. Start afschrijving vanaf 2026.
2024 Rolstoeltoegel. WC unit Berkhel	110.000	109.222	778	Werkzaamheden zijn in 2025 afgerond. Krediet afsluiten, start afschrijving vanaf 2026.
2024 Doseerlichten sluisverkeer	460.000	-	460.000	Project wordt niet voortgezet.
2024 Skatevz. Geesbert van Barneveldpark	300.000	297.501	2.499	Werkzaamheden zijn in 2025 afgerond. Krediet afsluiten, start afschrijving vanaf 2026.
2024 Vervang invest. Brug Spinbaan	105.000	74.111	30.889	Werkzaamheden zijn in 2025 afgerond. Krediet afsluiten, start afschrijving vanaf 2026.
2024 Vervang invest. Water	25.000	59.800	-34.800	Werkzaamheden zijn in 2025 afgerond. Krediet afsluiten, start afschrijving in 2026. Zie investering hierna.
2024 Waterbouw kunstwerken	35.000	-	35.000	Werkzaamheden zijn in 2025 afgerond. Krediet afsluiten, start afschrijving vanaf 2026. Zie investering hiervoor.
2024 Wegen Wittenburgerweg	190.000	190.000	0	Werkzaamheden zijn in 2025 afgerond. Krediet afsluiten, start afschrijving vanaf 2026.
2025 Verledding Openbare verlichting	404.000	400.448	3.552	Werkzaamheden zijn in 2025 afgerond. Krediet afsluiten, start afschrijving vanaf 2026.
2025 Water	112.000	100.207	11.793	Werkzaamheden zijn in 2025 afgerond. Krediet afsluiten, start afschrijving vanaf 2026.
19 KREDIETEN AFSLUITEN EN AFSCHRIJVEN	4.498.866	3.332.181	1.166.686	

Tabel B. Doorteschuiven investeringskredieten 2019 t/m 2023				
NAAM INVESTERINGSKREDIET	BEGROTING	WERKELIJK T/M 2025	RESTAT EXCL. VERPLICHTINGEN	RUIJTE VOOR TOELICHTING
2021 Verduurzaming Langstraat (15)	123.000	53.193	69.807	Laatste kosten in 2024 gemaakt. Planvorming en/of uitvoering wordt in 2026 opgepakt dan wel afgerond.
2021 Verduurzaming Langstraat (25)	87.000	39.489	47.511	Laatste kosten in 2022 gemaakt. Planvorming en/of uitvoering wordt in 2026 opgepakt dan wel afgerond.
2021 Verduurzaming Pauwlaan 12	195.000	6.403	188.597	Werkzaamheden zijn gestart. Subsidie aanvraag is in 2026 gehonoreerd door Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.
2023 Elektrotechnische voorzieningen Duinpan	645.000	575.454	69.546	De werkzaamheden worden in 2025 afgerond.
2022 Rest/verbouwradiuis De Pauw	12.230.000	1.027.063	11.202.947	Na een intensieve voorbereidingsperiode wordt naar verwachting in het tweede kwartaal van 2026 gestart met de werkzaamheden die naar het zicht er nu al uit zien duren tot begin 2029.
2022 Verandering Renault 6 VZF-64	80.000	-	80.000	In bestelling, levering in 2026
2022 Verandering Renault 6 VZT-52	76.000	-	76.000	In bestelling, levering in 2026
2022 Verandering Renault 6 VZT-54	80.000	-	80.000	In bestelling, levering in 2026
2023 Tractie Nissan Navara D/C	70.000	-	70.000	In bestelling, levering in 2026
2021 Renovatie en nieuwbouw Kievitschoot	340.469	341.410	-941	Voor de renovatie en de nieuwbouw van de Kievitschoot is er in totaal een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. De benodigde investeringsbedragen zijn via het IHP (raadsvergadering 1 april 2025) in beeld gebracht. Hierna zullen de kredietaanvragen volgen, voor de renovatie en nieuwbouw, waarbij het reeds beschikbare totale voorbereidingskredieten in mindering wordt gebracht.
2021 Verduurzaming Kerkehout 6	145.000	13.676	131.324	Laatste kosten in 2022 gemaakt. Planvorming en/of uitvoering wordt in 2026 opgepakt dan wel afgerond.
2019 Ecologische verbindingzone	65.000	-438.072	503.072	Kosten moeten nog worden gemaakt. Subsidie is voor 80% bevoorschot.
2021 Investering wegen Prinseweg	1.800.000	183.923	1.616.077	Werk staat gepland voor 2026
2023 Wegen Burmanlaan	440.000	380.191	59.809	Werk wordt afgerond in 2026
2023 Wegen Rijk sdorp	1.900.000	76.565	1.823.435	Werk staat gepland voor 2026
15 KREDIETEN OPENHOUDEN > 2 JAAR	18.276.489	2.259.285	16.017.184	(BENODIGDE INVESTERINGS RUIJTE)

Tabel C. Door te schuiven investeringskredieten 2024 en 2025				
NAAM INVESTERINGSKREDIET	BEGROTING	WERKELIJK T/M 2025	RE STANT EXCL. VERPLICHTINGEN	RUIJTE VOOR TOEUCHTING
2025 Warenar	5.000.000	-	5.000.000	Project wordt in 2025 gestart.
2024 De Paa uw bruggen	236.400	93.182	143.218	Werzaamheden worden naar verwachting in 2025 afgerond.
2024 Duurzaamheid in eigen panden	350.000	57.475	292.525	Project loopt door naar 2026. Eventuele werkzaamheden die niet op de andere verduurzaamingskredieten kunnen worden verantwoord (Langstraat, Pauwlaan 12 en Kerkehout 6) worden hierop verantwoord.
2024 Tractie DAF 09-BDJ-9	388.500	-	388.500	Voertuig is besteld. Levering vindt plaats in 2025.
2025 Duurzaamheid eigen panden	350.000	-	350.000	Project loopt door naar 2026. Eventuele werkzaamheden die niet op de andere verduurzaamingskredieten kunnen worden verantwoord (Langstraat, Pauwlaan 12 en Kerkehout 6) worden hierop geboekt.
2025 ICT Investerings	60.000	16.690	43.310	Werzaamheden worden naar verwachting in 2025 afgerond.
2025 NIS-2	150.000	4.927	145.073	Werzaamheden worden naar verwachting in 2025 afgerond.
2025 Vervanging Nido Strooier groot 4m ³ A	51.200	-	51.200	Voertuig is besteld. Levering vindt plaats in 2025.
2025 Vervanging Nido 92-WF-RF	36.200	-	36.200	Voertuig is besteld. Levering vindt plaats in 2025.
2025 Vervanging Nido 93-WF-RF	36.200	-	36.200	Voertuig is besteld. Levering vindt plaats in 2025.
2025 VB nieuwbouw SKOW	950.500	500.000	450.500	Naar verwachting volgt de kredietaanvraag nieuwbouw SKOW in 2025, waarbij het reeds beschikbaar voorbehoudingskrediet in mindering worden gebracht.
2024 Groene zone- uitvoering sma atregelen	171.500	-	171.500	Project is in uitvoering. Over dit project vindt overleg plaats met diverse partijen (waar onder gemeente Katwijk, het Rijksvastgoedbedrijf en de provincie Zuid-Holland) om tot duidelijke contractuele afspraken te komen. De uitvoeringskosten zijn grotendeels subsidiabel. Over het deel dat uiteindelijk door de gemeen te Wasenaar wordt gedragen, wordt de raad afzonderlijk geïnformeerd.
2024 Vervaring Dorpskern	5.554.000	5.419.135	134.865	Werzaamheden worden afgerond in 2025.
2024 Wegen Eikenlaan	140.000	-	140.000	Werzaamheden staan gepland voor 2025.
2024 Wegen Herenweg / Hoflaan	200.000	175.590	24.410	Werzaamheden worden afgerond in 2025.
2024 Wegen Jonkerlaan	200.000	-	200.000	Werzaamheden staan gepland voor 2025.
2024 Wegen Wasenaar Zuid voetpaden	310.000	191.964	118.036	Werzaamheden worden afgerond in 2025.
2025 Bruggen Jaagpad	280.000	4.250	275.750	Werzaamheden staan gepland voor 2025.
2025 Strandsie vervangine asfalt	2.451.250	3.48.623	2.101.627	Project is gestart in 2025.
2025 Strandsie voorb. wzh inrichting	2.598.750	198.632	2.400.118	Project is gestart in 2025.
2025 Wegen Jaagpad	200.000	24.750	175.250	Werzaamheden worden afgerond in 2025.
2025 Wegen Jaegerlaan Noord	100.000	-	100.000	Werzaamheden staan gepland voor 2025 (30km inrichting, Werca teroriseringplan)
22 KREDIETEN REGULIER OPENHOUDE N	19.784.500	6.995.218	12.788.282	(BE NODIGDE INVESTERINGSRUJTE)

Bijlage 3: Controleverklaring van de onafhankelijk accountant

De definitieve controleverklaring wordt verstrekt door de accountant na het getekende raadsbesluit Jaarstukken 2025, tijdens de raadsvergadering van 7 juli 2026.